

KOŠICE2013
EURÓPSKE HLAVNÉ MESTO KULTÚRY

**VÝROČNÁ SPRÁVA
ZA ROK 2013**

Obsah

Úvod	4
Projekt Košice 2013	5
Získanie titulu EHMK	5
Víťazný projekt Košice INTERFACE 2013	5
Mechanizmus získania titulu Košice – Európske hlavné mesto kultúry 2013	5
Košice – Európske hlavné mesto kultúry	
– mechanizmy podpory investičných projektov	5
Zabezpečenie financovania investičných projektov EHMK Košice 2013	6
Investičné projekty	7
Mesto Košice	9
Kasárne/Kulturpark.....	9
Kunsthalle/Hala umenia	9
Mestský park	10
Parky Moyzesova a Komenského.....	11
Ulička remesiel.....	11
Košický hrad	12
Amfiteáter	12
SPOTs/výmenníky tepla	13
Ministerstvo kultúry SR	14
Malá scéna Štátneho divadla Košice	14
Štátna vedecká knižnica	14
Slovenské technické múzeum	15
Košický samosprávny kraj	16
Východoslovenské múzeum Košice	16
Východoslovenská galéria.....	17
Bábkové divadlo	17
Barkóczyho palác.....	18
Verejná knižnica Jána Bocatia.....	18
Divadlo Thália	19
Lapidárium.....	19
Ostatné investičné projekty	21
Kaštieľ v Krásnej	21
Dóm sv. Alžbety.....	21
Neinvestičné projekty	23
Creative Industry Toolkit 2013	23
Priorita 1: Vytváranie spolupráce.....	23
Priorita 2: Tvorba nástrojov pre podporu Kreatívneho a kultúrneho priemyslu	24
Priorita 3: Budovanie povedomia a vzdelávanie odbornej aj širokej verejnosti	
v Košiciach a východoslovenskom regióne v oblasti inovácií v kultúre a rozvoji	
kreatívnej ekonomiky.....	31
Escalator	32
Putujúce mesto	33
Rezidenčný program K.A.I.R. (Košice Artists In Residence)	36
Terra Incognita	37
Rok 2013 bol rokom týchto kľúčových podujatí:	37

Pentapolitana	40
Počet a mená účinkujúcich a ďalších osôb podieľajúcich sa na projekte	41
Informácia o splnení cieľa a zhodnotenie prínosu projektu	42
SPOTs.....	43
Projekt v roku 2013	43
Výmenníky	44
Podané projekty SPOTs	44
Podujatia v roku 2013	45
Kasárne/Kulturpark.....	53
Podujatia v druhom polroku 2013	53
Spolupráca a partneri.....	55
Spolupráca na medzinárodnej úrovni.....	55
Spolupráca s oficiálnymi inštitúciami EÚ	55
Spolupráca s partnerským Európskym hlavným mestom kultúry Marseille-Provence 2013.....	55
Hodnotenie dopadov projektu Košice INTERFACE 2013.....	63
Hlavné ciele	64
Spolupráca na národnej úrovni.....	66
Spolupráca s kultúrnymi operátormi	66
Spolupráca so súkromným sektorom	66
Spolupráca s univerzitami, školami a vzdelávanie.....	67
Oblasť destinačný manažment	67
Oblasť hodnotenie dopadov	67
Dobrovoľníctvo	70
Najvýznamnejšie podujatia a popis činností.....	71
Kultúrny program.....	73
Kľúčové podujatia Košice 2013 v roku 2013.....	73
Jakubiskove dni (24. – 30. 3.).....	73
Hudba medzi Východom a Západom (apríl – november)	73
Public Art Days (máj – august)	73
USE THE CITY festival - SPOTs (22. – 26. 5.)	73
Tokyo Metropolitan Symphony Orchestra (26. 5.)	73
KUNSTHALLE/Hala umenia – otvorenie 4. 7. 2013.....	74
Marketing a komunikácia	87
Marketing	87
Komunikácia s verejnosťou a médiá	88
Otvárací ceremoniál v médiách	88
Administratíva a financovanie	96
Správna a dozorná rada.....	96
Personálna politika.....	97
Hospodárske výsledky a financovanie neziskovej organizácie	98
Základné údaje o n. o. Košice 2013.....	99
Správna rada.....	100
Dozorná rada.....	101
Riaditeľ n. o. Košice 2013.....	102
Umelecký riaditeľ n. o. Košice 2013	103
Organizačná štruktúra	104

Úvod

Projekt Košice – Európske hlavné mesto kultúry 2013 dospel po takmer päťročnej implementácii do finálnej fázy. Reálne však je to len začiatok dlhodobého transformačného procesu.

Víťazný projekt INTERFACE 2013 bol hodnotený už pri súťaži o titul Európske hlavné mesto kultúry (ďalej v texte aj ako EHMK) ako jeden z najrozvojejších v histórii. Z pohľadu mesta i Slovenska to bol prvý projekt, ktorý mal charakter ucelenej mestskej, či dokonca regionálnej kultúrnej stratégie. Základným cieľom projektu bola transformácia mesta z „postindustriálneho“ na kreatívne a univerzitné mesto. Transformácia bola v ponímaní projektu široká a zahŕňala v sebe zmenu infraštruktúry, či už tradičnej, ktorá aj doteraz slúžila na kultúrne účely (Východoslovenská galéria, Východoslovenské múzeum, Bábkové divadlo, Malá scéna ŠD atď.) alebo netradičnej, a teda premenu objektov, ktoré mali pôvodne iné určenie (premena bývalých kasární na kultúrne centrum Kasárne/Kulturpark, bývalej mestskej plavárne na Kunsthalle/Halu umenia, bývalých výmenníkov tepla na centrá sídliskovej kultúry SPOTs). Súčasťou zmeny bola aj revitalizácia verejných priestorov a ich následné využitie pre nové, ale aj tradičné formy umenia vo verejnom priestore (parky, Ulička remesiel, Košický hrad).

Najdôležitejším aspektom projektu bola ale transformácia prostredia ako živého kultúrneho „organizmu“. Premena budov a priestorov je síce veľmi dôležitá, ale oveľa dôležitejšie a aj oveľa náročnejšie sú však zmeny obsahu a myslenia ľudí. Projekt INTERFACE 2013 priniesol množstvo nových tém a trendov (kreatívna ekonomika, komunitné umenie, sociálne umenie, umenie vo verejnom priestore, participatívne umenie, mobilita umelcov), ale aj umeleckých formátov a festivalov (Biela noc, Sound City Days, Use the City, Dni nového tanca a pod.). Veľmi dôležitým trendom je aj schopnosť košických kultúrnych operátorov zapájať sa do medzinárodných sietí a partnerstiev – byť v týchto „networkoch“ rovnocennými partnermi, ba dokonca v niektorých prípadoch aj lídrami.

Dnes po päťročnej implementácii sa mesto a región nachádza na úplne inej báze a je schopné čeliť novým výzvam. Projektový tím bol iniciátorom nových strategických vízií, ktoré by mali nadviazať na transformačný proces a nastoliť nové výzvy a strategické ciele. V spolupráci s kľúčovými hráčmi regiónu (KSK, univerzity, IT sektor, Koalícia 2013+) bola vypracovaná dlhodobá stratégia pre kreatívny priemysel do roku 2020: Masterplan pre kreatívnu ekonomiku a Stratégia rozvoja kultúry na roky 2014 – 2018.

Zastaviť odchod šikovných a kreatívnych ľudí z mesta a zmeniť štruktúru zamestnanosti z pohľadu odvetví a pridanej hodnoty, to bola ambícia projektu, ktorá sa možno zdala nereálna. Dnes však IT sektor spolu s kreatívnymi odvetviami, s ním viac alebo menej súvisiacimi, zamestnáva takmer rovnaký počet ľudí ako najväčšia fabrika v regióne (U. S. Steel Košice). Pre tento región je preto dôležité, aby sa tento trend udržal a pokračoval v odkaze projektu, ktorého implementáciou boli naštartované rozvojové procesy. Tie pri zabezpečení udržateľnosti pozitívne ovplyvnia rozvoj mesta, regiónu i Slovenska. Veľmi dobré medzinárodné renomé, ktoré si projekt získava, bude potrebné v najbližších rokoch potvrdiť. Udržateľnosť naštartovaných procesov je možná len viacdrojovým financovaním, zahŕňujúcim okrem súkromných, aj verejných – lokálnych, národných a nadnárodných zdrojov. Z tohto pohľadu je nevyhnutné nájsť podporné mechanizmy aj na národnej úrovni.

Rok 2013 bol pre mesto Košice a celý Košický samosprávny kraj z pohľadu komplexného kultúrneho života výnimočný, jedinečný. Prestížny titul pre mesto Košice – Európske hlavné mesto kultúry 2013 naštartoval v novodobej histórii mesta pravdepodobne dlho neopakovateľný proces obnovy a rozšírenia kultúrnej infraštruktúry na malom katastrálnom území, v rovnakom čase a v niekoľkých kultúrnych zariadeniach naraz. Košický samosprávny kraj v tomto procese zastával mimoriadne dôležitú funkciu, keďže v historickom centre mesta realizoval celkom sedem investičných projektov v piatich kultúrnych zariadeniach vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti. Okrem aktivít na území mesta Košice podporoval KSK projekt EHMK vlastným rozvojovým programom s názvom Terra Incognita – Krajina nespoznaná – Košický kraj.

Projekt Košice 2013

Získanie titulu EHMK

Zhmotnením myšlienky herečky a ministerky kultúry Grécka Meliny Mercouri z roku 1983, že Európania by nemuseli spolupracovať len na politickej a ekonomickej úrovni, ale aj v kultúre, sa stalo podujatie Európske mesto kultúry. Jeho prvým dejiskom sa v roku 1985 stali Atény. Takéto nastavenie pretrvalo až do roku 1999, keď sa z Európskeho mesta kultúry stalo mesto „hlavné“. Odvtedy sa v ročnom kolotoči na piedestáli ocitlo už vyše štyridsať miest.

Víťazný projekt Košice INTERFACE 2013

Základný princíp a koncepciu projektu mesta Košice, s ktorým súťažilo o prestížny titul, vyjadruje názov projektu – Košice INTERFACE 2013. Košice sa chcú stať rozhraním, poskytujúcim občanovi – užívateľovi prístup k dôležitému softvéru – kultúre, aby jej prostredníctvom poznával svet i sám seba. Cieľom projektu je vytvoriť prostredie pre interakciu rôznych sfér kultúrneho a spoločenského života.

Mechanizmus získania titulu Košice – Európske hlavné mesto kultúry 2013

Slovenská republika podliehala spolu s Francúzskom novému rozhodnutiu Európskeho parlamentu a Rady, na základe ktorého bolo nevyhnutné vytvoriť podmienky pre súťaž miest na národnej úrovni. V prípade Slovenskej republiky a Francúzska sa mestá uchádzali o titul EHMK v dvojkoľovej súťaži. Rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady hovorí o povinnosti každého členského štátu uverejniť výzvu na predkladanie prihlášok najneskôr šesť rokov pred začiatkom príslušného podujatia. Na Slovensku na základe uznesenia vlády Slovenskej republiky č. 63 z 24. januára 2007, ktoré rezortu kultúry ukladá povinnosť zabezpečiť prípravu účasti Slovenskej republiky na podujatí EHMK, uverejnilo výzvu na predkladanie prihlášok v januári 2007. Na základe tejto výzvy sa do súťaže prihlásilo deväť slovenských miest: Banská Bystrica, Bratislava, Dolný Kubín, Košice, Martin, Nitra, Prešov, Trenčín a Trnava. Na základe výsledkov prvého kola súťaže EHMK – Slovensko 2013 boli vybrané z deviatich miest štyri mestá (Prešov, Košice, Martin a Nitra), ktoré sa v septembri uchádzali o titul EHMK. Na základe záverečnej správy výberovej komisie 2. kola súťaže EHMK zo dňa 8. - 9. septembra 2008 sa mesto Košice stalo Európskym hlavným mestom kultúry 2013. Uznesenie Vlády SR č. 309/2009 schválilo návrh na vymenovanie mesta Košice za EURÓPSKE HLAVNÉ MESTO KULTÚRY 2013.

Investičné projekty EHMK Košice 2013 sa orientovali hlavne na dobudovanie chýbajúcich funkcií kultúrnej infraštruktúry v spojitosti s realizáciou neinvestičných aktivít projektu EHMK – Košice 2013, s akcentom na jej zmodernizovanie a zásadným spôsobom rozvíjajú, inovujú a menia kultúrnu infraštruktúru mesta a regiónu. Sú založené prevažne na transformácii existujúcich budov a areálov na moderné, multifunkčné, kultúrne priestory 21. storočia, s ohľadom na integráciu znevýhodnených skupín obyvateľstva, vrátane marginalizovaných rómskych komunít. Najvýznamnejšími boli: Kasárne/ Kulturpark, Kunsthalle/Hala umenia, SPOTs, parky, rekonštrukcia Dómu sv. Alžbety a Ostrovy kultúry.

Košice – Európske hlavné mesto kultúry – mechanizmy podpory investičných projektov

Slovenská republika je viazaná rozhodnutím Európskeho parlamentu a Rady č. 1622/2006/ES z 24. októbra 2006 o činnosti Spoločenstva na podporu projektu Európske hlavné mesto kultúry na roky 2007 až 2019 a uplatňuje sa od 1. januára 2007.

Zabezpečenie financovania investičných projektov EHMK Košice 2013

Uznesením Vlády SR bol schválený návrh na realokáciu 15 mil. eur z Operačného programu Životné prostredie, 15 mil. eur z Operačného programu Doprava, 10 mil. eur z Operačného programu Informatizácia spoločnosti a 10 mil. eur z Operačného programu Konkurencieschopnosť a hospodársky rast do Regionálneho operačného programu a na alokáciu 10 mil. eur v rámci Regionálneho operačného programu na zabezpečenie financovania čiastkových investičných projektov, súvisiacich s projektom Európske hlavné mesto kultúry – Košice 2013. Následne bol návrh predložený na schválenie Národnému monitorovaciemu výboru pre Národný strategický referenčný rámec a na záver na schválenie Európskej komisii návrh na realokáciu finančných prostriedkov a úpravu finančných plánov Regionálneho operačného programu, Operačného programu Životné prostredie, Operačného programu Doprava, Operačného programu Informatizácia spoločnosti a Operačného programu Konkurencieschopnosť a hospodársky rast.

Uznesenie Vlády SR č. 443/2010 schválilo navýšenie alokácie vybraných operačných programov z finančných prostriedkov, ktoré boli Slovenskej republike pridelené na zabezpečenie financovania čiastkových investičných projektov EHMK v ROP vo výške 60 mil. eur.

Výstupom bolo vytvorenie novej samostatnej prioritnej osi v rámci Regionálneho operačného programu Prioritná os 7 Európske hlavné mesto kultúry - Košice 2013, Opatrenie 7.1 „Európske hlavné mesto kultúry – Košice 2013“, identifikujúce možnosti financovania investičných projektov EHMK vo všetkých oblastiach. Uznesenie Vlády SR č. 167/2011 schválilo zriadenie sprostredkovateľského orgánu pod riadiacim orgánom pre ROP pre prioritnú os 7 EHMK Košice 2013.

V rámci písomných vyzvaní uzavretej výzvy, vydaných koncom roka 2011 Ministerstvom kultúry Slovenskej republiky ako Sprostredkovateľským orgánom, Mesto Košice a žiadatelia podali žiadosti o nenávratný finančný príspevok v novembri 2011 pre investičné projekty EHMK – Košice 2013.

Následne koncom februára 2012 obdržali rozhodnutia o schválení žiadosti o nenávratný finančný príspevok k investičným projektom EHMK – Košice 2013 v súlade s § 14 a nasl. zákona č. 528/2008 Z. z. o pomoci a podpore poskytovanej z fondov Európskeho spoločenstva v znení neskorších predpisov. V marci 2012 boli podpísané zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku. Po podpise Zmluvy prijímatelia pomoci začali s implementáciou schválených investičných projektov EHMK Košice 2013.

Investičné projekty

Indikatívna výška finančných prostriedkov pre písomné vyzvanie pre mesto Košice	EUR	%
Spolu	47 688 235,29	100,00
z toho maximálny príspevok Európskeho fondu regionálneho rozvoja	40 535 000,00	85,00
z toho maximálny príspevok štátneho rozpočtu SR	4 768 823,53	10,00
z toho minimálny príspevok prijímateľa	2 384 411,76	5,00

V projekte Košice – Európske hlavné mesto kultúry 2013 sme sa zamerali na citlivé prepojenie histórie a budúcnosti nášho mesta. Prostredníctvom rekonštrukcie a revitalizácie existujúcich objektov a verejných plôch chceme transformovať metropolu východného Slovenska z mesta s industriálnou minulosťou na mesto kultúrne a podporujúce kreativitu. Dvadsať investičných aktivít sa nám podarilo dokončiť aj vďaka výraznej pomoci z Európskej únie a jej štrukturálnych fondov. Celkovo bolo preinvestovaných približne 60 miliónov eur a v rámci prioritnej osi 7 Regionálneho operačného programu zrekonštruovalo Mesto Košice osem objektov, Košický samosprávny kraj sedem objektov a Ministerstvo kultúry SR tri objekty. Okrem toho ďalšie dve neziskové organizácie obnovili dve kultúrne pamiatky. Všetky objekty a verejné priestranstvá sú zaznačené na mape.

Tabuľka 1: identifikuje výšku indikatívnych finančných prostriedkov pre investičné projekty EHMK v rámci zverejnenej výzvy na predloženie Žiadosti o NFP v roku 2011

Indikatívna výška finančných prostriedkov pre druhé písomné vyzvanie pre Vyšší územný celok	EUR	%
Spolu	1 218 041,39	100,00
z toho maximálny príspevok Európskeho fondu regionálneho rozvoja	1 035 335,18	85,00
z toho maximálny príspevok štátneho rozpočtu SR	121 804,14	10,00
z toho minimálny príspevok prijímateľa	60 902,07	5,00

Indikatívna výška finančných prostriedkov pre písomné vyzvanie pre Vyšší územný celok	EUR	%
Spolu	11 979 931,69	100,00
z toho maximálny príspevok Európskeho fondu regionálneho rozvoja	8 189 280,53	68,00
z toho maximálny príspevok štátneho rozpočtu SR	963 444,76	8,00
z toho minimálny príspevok prijímateľa	2 827 206,40	24,00

Indikatívna výška finančných prostriedkov pre písomné vyzvanie pre Vyšší územný celok	EUR	%
Spolu	11 979 931,69	100,00
z toho maximálny príspevok Európskeho fondu regionálneho rozvoja	8 189 280,53	68,00
z toho maximálny príspevok štátneho rozpočtu SR	963 444,76	8,00
z toho minimálny príspevok prijímateľa	2 827 206,40	24,00

Indikatívna výška finančných prostriedkov pre písomné vyzvanie pre Zachráňme kaštieľ v Krásnej, n.o.	EUR	%
Spolu	2 352 941,18	100,00
z toho maximálny príspevok Európskeho fondu regionálneho rozvoja	1 900 000,00	80,75
z toho maximálny príspevok štátneho rozpočtu SR	335 294,12	14,25
z toho minimálny príspevok prijímateľa	117 647,06	5,00

Indikatívna výška finančných prostriedkov pre písomné vyzvanie pre Perly gotickej cesty, n.o.	EUR	%
Spolu	3 176 470,59	100,00
z toho maximálny príspevok Európskeho fondu regionálneho rozvoja	2 565 000,00	80,75
z toho maximálny príspevok štátneho rozpočtu SR	452 647,06	14,25
z toho minimálny príspevok prijímateľa	158 823,53	5,00

Zdroj: Písomné vyzvanie na predloženie žiadostí o nenávratný finančný príspevok „Európske hlavné mesto kultúry – Košice 2013“

Mesto Košice

Kasárne/Kulturpark

Areál kasárenských budov z konca 19. storočia je zasadený do historického parku významnej hodnoty. Nachádza sa v bezprostrednej blízkosti centra mesta. Rekonštrukciou budov vzniklo komplexné zázemie pre tvorbu, prezentáciu a podporu umenia a súčasnej kreatívnej, autentickej a experimentálnej kultúry a priestor pre tvorbu a podporu multižánrovej umeleckej produkcie.

Cieľ projektu

Rozvoj kultúry a umenia vytvorením zázemia pre dosiahnutie vyššieho počtu a kvality služieb v oblasti kultúry v súvislosti s projektom EHMK.

Aktivity projektu

- stavebné práce, rekonštrukcia, rozširovanie a modernizácia stavebných objektov na interaktívnu prezentáciu umenia v spojitosti s vedou a technikou,
- sanácie a asanácie objektov,
- kompletná rekonštrukcia striech,
- prístavba objektu, preriešenie technického zázemia objektu pre nové funkcie,
- dostavba oplatenia a vybavenie areálu osvetlením a zvukotechnikou,
- terénne átrium, spevnené plochy, mobiliár, terénne a sadové úpravy, drobná architektúra,
- výstavba podzemného parkoviska, nad ktorým je nová urbánna plocha,
- vybavenie objektu – IKT, elektronika, interiér,
- v zrekonštruovaných a nových objektoch sú k dispozícii multifunkčné sály určené na koncerty, divadelné predstavenia, prednášky, konferencie; spoločenský priestor, zázemie pre účinkujúcich a organizátorov, sociálne zariadenia, workshopové priestory, kancelárske priestory, priestory pre tvorbu programu, denné miestnosti, menšie multifunkčné tanečné sály, priestory pre zvukové a video štúdio, moderná galéria (výstavný priestor), Dom autentickej kultúry a umelecké dielne, mestské výstavné priestory,
- V zmysle plánovaného účelu v objekte Kasárne/Kulturpark vznikli nové objekty, ako napr. Centrum kultúry a kreatívnej ekonomiky, Galéria, Pavilón služieb, Dvojúčelové podzemné parkovisko, Pavilón infocentrum, Pavilón workshop, Urbánna plocha - „fórum“, Pavilón - knihy, Pavilón - zázemie umelcov, Pavilón - workshop v parku.

Názov projektu EHMK	Názov prijímateľa	Dátum podpisu Zmluvy o NFP	Výška celkových výdavkov projektu	Výška NFP (95% z OV projektu)	Ukončenie realizácie aktivít Projektu
Kasárne/Kulturpark	Mesto Košice	9.3.2012	26 288 938,43	24 495 319,12	7/2013

Kunsthalle/Hala umenia

Budova je považovaná za jednu z architektonicky najhodnotnejších budov postavených na prelome 50-tych a 60-tych rokov 20. storočia. Po prasknutí bazénového telesa vplyvom statických porúch, spôsobených poklesom hladiny spodnej vody, bola začiatkom 80. rokov činnosť plavárne ukončená. Po rekonštrukcii vznikol moderný priestor pre medzinárodné výstavy vizuálneho umenia.

Ciel' projektu

Rozvoj kultúry a umenia vytvorením zázemia pre dosiahnutie vyššieho počtu a kvality služieb v oblasti kultúry v súvislosti s projektom EHMK.

Aktivity projektu

- rekonštrukcia nefunkčnej plavárne, ktorou vznikol moderný kultúrny a výstavný priestor - Kunsthalle, zameraný na medzinárodné výstavy súčasného umenia, na prezentáciu inovatívnych a netradičných foriem umenia na vodnej ploche (tanec, hudba, svetelné predstavenia atď.),
- stavebné práce, sanácie, asanácie konštrukcií – debarierizovaný, technicky zhodnotený objekt ako súčasť kultúrnej infraštruktúry, vhodný na organizovanie podujatí EHMK, na uskutočňovanie výstav regionálneho a medzinárodného charakteru, tradičného a moderného umenia,
- kompletná rekonštrukcia striech, rekonštrukcia oplotenia,
- kompletná rekonštrukcia bazénového telesa,
- prístavba objektu, preriešenie technického zázemia objektu pre nové funkcie,
- dostavba oplotenia a vybavenie areálu osvetlením a zvukotechnikou,
- realizácia terénneho átria,
- terénne a sadové úpravy, nový mobiliár,
- vybavenie objektov novým interiérovým zariadením a ozvučením.

Názov projektu EHMK	Názov prijímateľa	Dátum podpisu Zmluvy o NFP	Výška celkových výdavkov projektu	Výška NFP (95% z OV projektu)	Ukončenie realizácie aktivít Projektu
Kunsthalle - rekonštrukcia	Mesto Košice	9.3.2012	8 470 606,46	7 354 502,05	6/2013

Mestský park

Najväčší park v Košiciach slúžil donedávna len ako tranzitný priestor z autobusovej a vlakovej stanice do centra mesta. Pôvodné funkcie parku stagnovali pre neadekvátnu vybavenosť a zlé technické zázemie. Rekonštrukciou infraštruktúry, pridaním drobnej architektúry a doplnením technického zázemia získalo mesto nový funkčný priestor pre trávenie voľného času.

Ciel' projektu

Vytvoriť zázemie pre realizáciu kultúrnych aktivít revitalizáciou mestského parku, rozšíriť a posilniť kultúrnu infraštruktúru v súvislosti s projektom EHMK.

Aktivity projektu

- objekt správy parku, objekt vybavenia, oplotenie časti parku,
- detské ihrisko s výtvarnou stenou,
- dopravná infraštruktúra, obnova chodníkov,
- obnova kovového altánku,
- rekonštrukcia verejného osvetlenia, exteriérový kamerový systém,
- zavlažovacie potrubie,
- rekonštrukcia historického jazierka, fontána, drobná architektúra, mobiliár, rekonštrukcia mostíkov.

Názov projektu EHMK	Názov prijímateľa	Dátum podpisu Zmluvy o NFP	Výška celkových výdavkov projektu	Výška NFP (95% z OV projektu)	Ukončenie realizácie aktivít Projektu
Mestský park - rekonštrukcia a revitalizácia zelene	Mesto Košice	9.3.2012	6 881 261,65	5 799 437,21	6/2013

Parky Moyzesova a Komenského

Tri samostatné parky, nachádzajúce sa v blízkosti centra, sú súčasťou kultúrneho dedičstva Košíc. Majú zvyčajne tranzitný charakter a využívajú sa aj ako pešia komunikácia. Obyvatelia ich nevyužívali na oddych pre zlý stav zelene a chýbajúci mobiliár. Revitalizácia zmenila ich funkciu na galérie pod holým nebom a vytvorila priestor na prezentáciu umenia.

Cieľ projektu

Vytvoriť zázemie pre realizáciu kultúrnych aktivít revitalizáciou parkov Moyzesova/Komenského, rozšíriť a posilniť kultúrnu infraštruktúru v súvislosti s EHMK.

Aktivity projektu

- revitalizácia zelene, terénne a sadové úpravy,
- obnova mobiliáru, rekonštrukcia chodníkov,
- obnova fontán,
- vytvorenie plôch na inštaláciu umeleckých diel,
- rekonštrukcia verejného osvetlenia,
- nový cyklistický chodník v parku Moyzesova.

Názov projektu EHMK	Názov prijímateľa	Dátum podpisu Zmluvy o NFP	Výška celkových výdavkov projektu	Výška NFP (95% z OV projektu)	Ukončenie realizácie aktivít Projektu
Park Moyzesova/ Komenského - rekonštrukcia a revitalizácia zelene	Mesto Košice	9.3.2012	2 940 033,89	2 296 843,97	6/2013

Ulička remesiel

Umelecká štvrť je súčasťou užšieho centra mesta. Donedávna slúžila len obmedzene na napĺňanie kultúrnych funkcií. Stav povrchu dláždených komunikácií a technickej infraštruktúry bol havarijný. Revitalizáciou štvrte vznikol kompaktný celok na prezentáciu histórie, kultúry a umenia s prepojením na Kunsthalle/Halu umenia, Mestský park a centrum mesta.

Cieľ projektu

Vytvoriť zázemie na realizáciu kultúrnych aktivít a posilniť kultúrnu infraštruktúru v súvislosti s projektom EHMK.

Aktivity projektu

- rekonštrukcia dlažby, verejného osvetlenia, lávky (premostenie Vodná, Rumanova),
- nový kamerový systém,
- nový informačný a navádzací systém.

Názov projektu EHMK	Názov prijímateľa	Dátum podpisu Zmluvy o NFP	Výška celkových výdavkov projektu	Výška NFP (95% z OV projektu)	Ukončenie realizácie aktivít Projektu
Ulička remesiel – rekonštrukcia	Mesto Košice	9.3.2012	885 901,49	820 861,61	6/2013

Košický hrad

Hrad sa nachádza na severozápad od mesta v jeho tesnej blízkosti. Jeho počiatky siahajú až do neskorkej doby bronzovej. Od 11. storočia sa začala výstavba hradiska, vďaka ktorej získal dnešnú podobu. V jeho blízkosti sa nachádza Vyhliadková veža Hradová. Revitalizáciou vznikli podmienky na interakciu tradičných podôb umenia s inovatívnou prezentáciou kultúry.

Cieľ projektu

Vytvoriť zázemie na realizáciu kultúrnych aktivít revitalizáciou Košického hradu, rozšíriť a posilniť kultúrnu infraštruktúru v súvislosti s EHMK.

Aktivity projektu

- konzervácia historických konštrukcií,
- vytvorenie hradnej scény, javiska, hľadiska a režisérskej kabíny,
- vybudovanie novej pešej lávky po oboch stranách od vyhliadkovej veže,
- vybudovanie návštevníckeho centra, detského ihriska, objektov drobnej architektúry,
- osvetlenie prístupovej cesty, scénické osvetlenie hradieb a lávok resp. vyhliadkových objektov,
- obnova chodníkov, terénne úpravy zázemia pre kultúrne podujatia.

Názov projektu EHMK	Názov prijímateľa	Dátum podpisu Zmluvy o NFP	Výška celkových výdavkov projektu	Výška NFP (95% z OV projektu)	Ukončenie realizácie aktivít Projektu
Košický hrad - revitalizácia a sprístupnenie archeologického náleziska	Mesto Košice	9.3.2012	1 173 384,69	783 893,35	6/2013

Amfiteáter

Otvorený priestor pre 12 000 divákov bol postavený v roku 1954. Bol navštevovaný a známy v celom regióne. Bol jedinečnou kultúrnou dominantou, kde sa premietali filmy a organizovali rôzne podujatia a festivaly. Po revolúcii v roku 1989 bola jeho činnosť obmedzená a amfiteáter chátral. Technickým zhodnotením sa dosiahlo skvalitnenie služieb pre kultúru, umenie a film.

Cieľ projektu

Rozvoj kultúry a umenia modernizáciou kultúrnej infraštruktúry, zvýšenie počtu a kvality služieb v oblasti kultúry v súvislosti s projektom EHMK.

Aktivity projektu

- rekonštrukcia hlavného vstupu do areálu amfiteátra,
- úprava javiska a orchestriska, úprava hľadiska, kabeláž pre videoprojekciu,
- úprava zázemia pre personál a návštevníkov,
- WC pre imobilných a rampa,
- oprava spevnených plôch,
- nová video technológia a ozvučenie areálu.

Názov projektu EHMK	Názov prijímateľa	Dátum podpisu Zmluvy o NFP	Výška celkových výdavkov projektu	Výška NFP (95% z OV projektu)	Ukončenie realizácie aktivít Projektu
Amfiteáter - multifunkčná hala	Mesto Košice	9.3.2012	1 019 520,79	847 259,30	6/2013

SPOTs/výmenníky tepla

Výmenníkové stanice tepla boli postavené v 60-tych a 70-tych rokoch 20. storočia. Rozvojom a miniaturizáciou technológií mnohé z nich stratili svoju pôvodnú funkciu. Vzhľadom k skutočnosti, že sídliská majú poddimenzovanú kultúrnu infraštruktúru, rekonštrukciou výmenníkov získali tieto časti mesta nové priestory pre aktivity obyvateľov a umelcov, čím sa prirodzene podporil komunitný rozvoj a kultúra na lokálnej úrovni.

Cieľ projektu

Vytvorenie podmienok na zvýšenie počtu a kvality služieb v oblasti kultúry v meste Košice a okolí.

Aktivity projektu

- dispozičné riešenie využíva existujúce priestorové členenie objektov,
- vytvorenie multifunkčných miestností pre kultúrno-spoločenské aktivity,
- funkčné využitie striech,
- zázemie pre personál a návštevníkov,
- terénne a sadové úpravy okolia.

Názov projektu EHMK	Názov prijímateľa	Dátum podpisu Zmluvy o NFP	Výška celkových výdavkov projektu	Výška NFP (95% z OV projektu)	Ukončenie realizácie aktivít Projektu
SPOTs - kultúrno-spoločenské centrá	Mesto Košice	9.3.2012	1 349 371,75	1 079 304,60	6/2013

Ministerstvo kultúry SR

Malá scéna Štátneho divadla Košice

Budova, nachádzajúca sa v radovej zástavbe Hlavnej ulice v Košiciach, bola postavená na prelome 19. a 20. storočia. V minulosti slúžila aj ako múzeum, kino, či dokonca kasíno. Po zverení Štátnemu divadlu boli priestory prispôsobené divadelnej prevádzke. Na komplexnú rekonštrukciu sa čakalo viac ako 30 rokov. Priestor bude slúžiť na prezentáciu alternatívnych javiskových foriem.

Cieľ projektu

Komplexná rekonštrukcia a modernizácia významnej architektonickej pamiatky, divadla Malá scéna (okrem priestorov kaviarne, zastrešenia a ubytovania v podkroví).

Aktivity projektu

- rekonštrukčné a reštaurátorské práce na fasáde objektu,
- rekonštrukcia stavebných interiérov,
- komplexná rekonštrukcia elektroinštalácie, zdravotníckej, vykurovania, vzduchotechniky, chladenia klimatizácie, kamerového a elektrického zabezpečovacieho systému, slaboprúdovej elektroinštalácie a pod.,
- druhý stavebný objekt sú spevnené plochy pri objekte budovy, v ktorých sa riešili hlavne dve vonkajšie átria formou kamennej dlažby za účelom lepšieho, funkčnejšieho a estetického sprístupnenia plôch návštevníkom pri vstupe do divadla,
- v rámci projektu sa riešil aj prevádzkový súbor - javisková technika.

Názov projektu EHMK	Názov prijímateľa	Dátum podpisu Zmluvy o NFP	Výška celkových výdavkov projektu	Výška NFP	Ukončenie realizácie aktivít Projektu
Rekonštrukcia Malej scény Štátneho divadla Košice	Ministerstvo kultúry SR	28.02.2012	4 429 779,91	3 548 980,25	06/2013

Štátna vedecká knižnica

Rekonštrukcia sa dotkla západného traktu pôvodnej väznice, ktorý bol postavený v roku 1878 a od roku 1992 patrí knižnici. Rekonštrukciou sa vytvorilo centrum regionálnych štúdií "Bibliotheca Cassoviensis", ktoré rozšírilo ponuku výstavných priestorov v regióne a vytvorilo kultúrne a vzdelávacie centrum s unikátnym knižničným fondom, súvisiacim s rozvojom Košíc.

Cieľ projektu

Vytvoriť centrum regionálnych štúdií „BIBLIOTHECA CASSOVIENSIS“ rekonštrukciou budovy Štátnej vedeckej knižnice a dosiahnuť rozvoj v oblasti kultúry rozšírením ponuky služieb a podujatí pre verejnosť a tak rozšíriť kultúrny potenciál košického regiónu.

Aktivity projektu

- stavebné práce v objekte, najmä: omietky, výmena nášlapných častí podláh, výmena a opravy výplní otvorov a okien, komplexná rekonštrukcia elektroinštalácie, rekonštrukcia a rozšírenie uzla siete, rekonštrukcia ústredného kúrenia, oprava havarijného stavu fasády a oprava strechy,
- zabezpečenie ochrany objektu elektronickým zabezpečovacím systémom,
- modernizácia a vybavenie: nákup a vyhotovenie technického a interiérového vybavenia.

Názov projektu EHMK	Názov prijímateľa	Dátum podpisu Zmluvy o NFP	Výška celkových výdavkov projektu	Výška NFP	Ukončenie realizácie aktivít Projektu
Budova Štátnej vedeckej knižnice v Košiciach - rekonštrukcia	Ministerstvo kultúry SR	28.2.2012	709 328,70	604 563, 72	06/2013

Slovenské technické múzeum

Historický objekt Slovenského technického múzea na Hlavnej ulici bol zmodernizovaný na Vedecko-technické centrum pre deti a mládež. Je v ňom nainštalovaná expozícia, zameraná na prezentáciu fyzikálnych, chemických, astronomických a matematických javov a poznatkov. Ponúka netradičnú formu vzdelávania a dopĺňania si poznatkov pre žiakov základných škôl a študentov stredných škôl.

Cieľ projektu

Modernizácia existujúcej kultúrnej infraštruktúry - rekonštrukcia objektu Košice, Hlavná 90 a zabezpečenie interiérového vybavenia pre vybudovanie Vedecko-technického centra pre deti a mládež /VTC/ (I. etapa) za účelom zvýšenia podielu kultúrneho priemyslu na ekonomike mesta v súlade s cieľmi projektu Košice INTERFACE 2013.

Aktivity projektu

- stavebné úpravy: odstránenie priečok, obnova vnútorných povrchových úprav stien a podláh, oprava výplní otvorov, rekonštrukcia elektroinštalácie, vody, kanalizácie a ústredného kúrenia, oprava krovu
- vybavenie priestorov mobiliárom a potrebnými IKT, vrátane zabezpečovacích systémov - EZS, PSN a kamerovým systémom

Názov projektu EHMK	Názov prijímateľa	Dátum podpisu Zmluvy o NFP	Výška celkových výdavkov projektu	Výška NFP	Ukončenie realizácie aktivít Projektu
Vedecko-technické centrum pre deti a mládež (I. etapa)	Ministerstvo kultúry SR	9.3.2012	1 112781,04	1 028 880,44	06/2013

Košický samosprávny kraj

Realizácia investičných projektov pod spoločným názvom Ostrovy kultúry – otvorené zóny vytvorila základ pre naplnenie pôvodnej filozofie: vhodne prepojiť interiérové danosti kamenných inštitúcií s exteriérovými možnosťami pre poskytovanie kvalitnejších služieb a osloviť návštevníkov tvorbou žánrovo rôznorodých kultúrnych podujatí. Jednotlivé otvorené zóny začali vykonávať svoje aktivity počas roka 2013 postupne, ako boli po ukončení investičných stavieb odovzdané do užívania.

Prvým ostrovom kultúry, ktorý začal ponúkať svoje rozšírené kultúrne služby, bolo Divadlo Thália (marec 2013), potom nasledovali: Bábkové divadlo v Košiciach, Barkóczyho palác, Verejná knižnica Jána Bocatia na Hviezdoslavovej ulici, Ulička remesiel s lapidáriom a Domom remesiel. V druhej polovici roka sa odovzdali náročnejšie stavby, financované z viacerých zdrojov, a to Historická účelová budova Východoslovenského múzea aj s obnoveným priestorom expozície Košického zlatého pokladu a napokon Východoslovenská galéria s novými priestormi, vytvorenými v suteréne na prezentáciu moderného umenia s názvom Košická moderna a jej presahy (december 2013). Tento projekt bol zároveň jedným z nosných programov na podporu titulu EHMK, ktorými bol rok 2013 programovo ukončený.

Celkové skutočné náklady ukončených investičných projektov otvorených zón boli vo výške 11 979 931,69 eur, z čoho prostriedky EÚ predstavovali čiastku 8 189 280,53 eur a prostriedky zo štátneho rozpočtu 963 444,76 eur; Košický samosprávny kraj financoval investičné projekty otvorených zón vlastnými prostriedkami vo výške 2 827 206,40 eur.

Východoslovenské múzeum Košice

Historická budova múzea je národnou kultúrnou pamiatkou, v ktorej bol zrekonštruovaný miniskanzel a expozícia Košického zlatého pokladu. V trezorovej miestnosti vznikla interaktívna komorná expozícia s podsvieteným a atypickým priestorom. Súčasťou projektu je aj audiovizuálny systém a dotykové panely s informáciami o 2 920 minciach pokladu.

Cieľ projektu

Vytvorenie podmienok na aktivity Východoslovenského múzea v rámci EHMK rekonštrukciou historickej budovy Východoslovenského múzea a vytvorením nového priestoru miniskanzelu.

Aktivity projektu

- dokončenie rekonštrukcie budovy Východoslovenského múzea za účelom vytvorenia otvorenej zóny, sprístupňujúcej budovu, expozície a výstavy, organizované v rámci projektu EHMK,
- realizácia miniskanzelu, využívajúceho existujúci kostolík a zvonicu v susedstve budovy Východoslovenského múzea, ktoré budú súčasťou otvorenej zóny,
- reinštalácia expozície Košického zlatého pokladu, ako jednej z najvýznamnejších expozícií v rámci Slovenskej republiky a atraktivity pre rozvoj kultúrno-poznávacieho turizmu.

Názov projektu EHMK	Názov prijímateľa	Dátum podpisu Zmluvy o NFP	Výška celkových výdavkov projektu	Výška NFP (95% z OV projektu)	Ukončenie realizácie aktivít Projektu
Ostrovy kultúry - Otvorená zóna 1 - Historická účelová budova Východoslovenského múzea Košice	Košický samosprávny kraj	9.3.2012	3 287 233,55	2 803 181,25	06/2013

Východoslovenská galéria

Rekonštrukciou Východoslovenskej galérie vznikol plnohodnotný kultúrny a vzdelávací priestor. Pribudli nové multifunkčné výstavné priestory s najnovšími technológiami, aby splnili náročné kritériá na prezentáciu súčasného umenia. Poskytujú priestor aj pre iné druhy umenia – vizuálne divadlo, tanec, prednášky, besedy, workshopy atď.

Ciel' projektu

Zvýšenie kultúrno-spoločenského potenciálu využitia areálu Východoslovenskej galérie v rámci rozvoja a inovácie kultúrnej infraštruktúry mesta Košice.

Aktivity projektu

- rekonštrukcia podzemných priestorov galérie,
- vybudovanie nových výstavných priestorov na nádvorí galérie,
- vybudovanie novej kanalizácie a modernizácia ostatných sieťových pripojení,
- vybavenie administratívnych, vstupných priestorov kancelárskym mobiliárom a potrebným IKT.

Názov projektu EHMK	Názov prijímateľa	Dátum podpisu Zmluvy o NFP	Výška celkových výdavkov projektu	Výška NFP (95% z OV projektu)	Ukončenie realizácie aktivít Projektu
Ostrov kultúry – Otvorená zóna 2 – Východoslovenská galéria	Košický samosprávny kraj	9.3.2012	3 572 491,42	2 714 224,07	06/2013

Bábkové divadlo

Upravené átrium divadla ponúka priestor pre kultúrne podujatia, najmä v letných mesiacoch, keď je väčšina divadiel zatvorená. Predstaví sa v ňom vlastná produkcia Bábkového divadla, ako aj hosťujúcich zahraničných divadiel. Bude využité na workshopy, predstavenia mladých autorov a interpretov menšinových žánrov. Organizovať sa tam budú aj filmové či literárne večery.

Ciel' projektu

Zvýšenie kultúrno-spoločenského potenciálu využitia Bábkového divadla v rámci rozvoja a inovácie kultúrnej infraštruktúry mesta Košice.

Aktivity projektu

- stavebné práce, exteriér: obnova fasád a výmena okenných výplní (Tajovského ul.),
- rekonštrukcia átria: javisko, hľadisko, spevnené plochy, vonkajšie osvetlenie, prekrytie hlavného javiska, výmena schodísk, vybudovanie rampy pre imobilných, umiestnenie výkladových vitrín,
- obnova pavlače,
- interiér: obnova hygienických zariadení, podláh, interiérových náterov, premiestnenie pokladne k hlavnému vstupu,
- vybavenie a IKT: scénické osvetlenie, audiovizuálna a projekčná technika, vytvorenie WIFI zóny,
- výmena okien.

Názov projektu EHMK	Názov prijímateľa	Dátum podpisu Zmluvy o NFP	Výška celkových výdavkov projektu	Výška NFP (95% z OV projektu)	Ukončenie realizácie aktivít Projektu
Ostrov kultúry – Otvorená zóna 3 – Bábkové divadlo v Košiciach	Košický samosprávny kraj	9.3.2012	626 746,74	509 695,31	06/2013

Barkóczyho palác

Obnovenie národnej kultúrnej pamiatky spočíva v spojení otvoreného priestoru nádvorja paláca v historickom centre mesta so zeleňou, vodou a s ďalšími prírodnými materiálmi. Zrekonštruovaný priestor Verejnej knižnice J. Bocatia vytvoril kultúrno-relaxačnú a informačnú zónu, priateľský a multifunkčný priestor pre kultúrne trávenie voľného času.

Cieľ projektu

Vytvoriť kultúrny, vzdelávací a informačný priestor za účelom sprístupnenia informácií o regióne a organizovania kultúrnych podujatí v atraktívnom prostredí.

Aktivity projektu

- stavebné práce - obnova národnej kultúrnej pamiatky Barkóczyho paláca za účelom vytvorenia celoročne využiteľných priestorov na organizovanie kultúrno-spoločenských aktivít,
- rekonštrukcia nádvorja Barkóczyho paláca za účelom vytvorenia multifunkčného priestoru pre kultúrne trávenie voľného času,
- zariadenie zrekonštruovaných priestorov interiérovým vybavením a IKT, používaných počas realizácie kultúrno-spoločenských aktivít a na účely projektu Terra Incognita.

Názov projektu EHMK	Názov prijímateľa	Dátum podpisu Zmluvy o NFP	Výška celkových výdavkov projektu	Výška NFP (95% z OV projektu)	Ukončenie realizácie aktivít Projektu
Ostrov kultúry – Otvorená zóna 4 – Barkóczyho palác - Knižnica	Košický samosprávny kraj	9.3.2012	791 382,24	650 492,27	06/2013

Verejná knižnica Jána Bocatia

Vďaka rekonštrukcii bude knižnica poskytovať účinnejšie a komplexnejšie služby. Vznikla možnosť aj pre iné formy jej využitia – výpožičná, informačná a rešeršná činnosť, besedy, prezentácie kníh, prednášky, výstavy, literárno-hudobné večery, literárne a výtvarné súťaže, atď. Bol vytvorený priestor pre celoživotné vzdelávanie a zachovávanie kultúrneho dedičstva.

Cieľ projektu

Zvýšenie kultúrno-spoločenského potenciálu využitia Knižnice Jána Bocatia v rámci rozvoja a inovácie kultúrnej infraštruktúry mesta Košice.

Aktivity projektu

- stavebné práce: prístavba knižnice - nové bezbariérové priestory (priestory pre vzdelávaciu činnosť, kultúrne podujatia, sociálne zázemie, relax návštevníkov),
- vytvorenie otvorenej zóny pre interakciu rôznych sfér kultúrneho a spoločenského života,
- vybavenie a IKT: audiovizuálna, projekčná a výpočtová technika, vrátane štruktúrovanej kabeláže, interiérové vybavenie.

Názov projektu EHMK	Názov prijímateľa	Dátum podpisu Zmluvy o NFP	Výška celkových výdavkov projektu
Ostrov kultúry – Otvorená zóna 5 – Verejná knižnica Jána Bocatia	Košický samosprávny kraj	9.3.2012	1 629 179,64

Divadlo Thália

V priestoroch národnostného divadla vzniklo divadelné múzeum a konferenčná miestnosť. Múzeum umožní dokumentovanie histórie košického divadelného života a poskytne priestor na organizovanie výstav a besied s touto tematikou. Kvalitnejšia divadelná technika, možnosť tlmočenia na rôznych medzinárodných festivaloch, konferenciách a sympóziach priláka i viac návštevníkov.

Cieľ projektu

Zvýšenie kultúrno-spoločenského potenciálu využitia Divadla Thália v rámci rozvoja a inovácie kultúrnej infraštruktúry mesta Košice.

Aktivity projektu

- stavebné práce - exteriér: úprava a obnova fasády, vrátane čiastočnej výmeny okien a výkladových výplní, úprava hlavného a bočného exteriérového schodiska, vytvorenie rampy pre imobilných,
- interiér: rekonštrukcia priestorov na prvom nadzemnom podlaží na účely vytvorenia galérie – mini múzea histórie divadelníctva,
- rekonštrukcia vstupného foyer, vytvorenie konferenčnej miestnosti na prvom nadzemnom podlaží, rekonštrukcia strojovne, elektroinštalácie a vzduchotechniky,
- vybavenie a IKT: audiovizuálna a projekčná technika.

Názov projektu EHMK	Názov prijímateľa	Dátum podpisu Zmluvy o NFP	Výška celkových výdavkov projektu	Výška NFP (95% z OV projektu)	Ukončenie realizácie aktivít Projektu
Ostrov kultúry – Otvorená zóna 6 – Divadlo Thália	Košický samosprávny kraj	9.3.2012	568 788,27	396 733,15	06/2013

Lapidárium

Novovytvorený priestor prepojil areál Katovej bašty s domom a areálom tradičných remesiel. Predstaví stredoveké archeologické nálezy a historické remeslá, ako aj expozíciu fortifikácie. V pamätnom dome Rodošto budú informačno-lektorské služby. V exteriéri, slúžiacom na prezentačné aktivity, bude aj interaktívna dobývacia veža pre deti.

Ciel' projektu

Zvýšenie kultúrno-spoločenského potenciálu využitia areálu Katovej bašty v rámci rozvoja a inovácie kultúrnej infraštruktúry mesta Košice.

Aktivity projektu

- stavebné práce: rekonštrukcia priestorov areálu Katovej bašty,
- rekonštrukcia kazematov, vytvorenie vonkajšej expozície, vybudovanie výstavného domu remesiel, dobývacej veže a lektorskej terasy,
- vybavenie administratívnych a vstupných priestorov kancelárskym mobiliárom a potrebným IKT.

Názov projektu EHMK	Názov prijímateľa	Dátum podpisu Zmluvy o NFP	Výška celkových výdavkov projektu	Výška NFP (95% z OV projektu)	Ukončenie realizácie aktivít Projektu
Ulička remesiel – Lapidárium a exterierová prezentácia remesiel	Košický samosprávny kraj	9.3.2012	1 606 248,58	1 389 510,00	06/2013

Ostatné investičné projekty

Kaštieľ v Krásnej

Rekonštrukcia jedného z najstarších klasicistických kaštieľov na Slovensku spočíva v jeho obnovení na organizovanie rôznych kultúrno-spoločenských podujatí. Bol vytvorený výnimočný priestor na výstavy umeleckých diel, historických artefaktov a ručných prác, ako aj na spoločenské a charitatívne podujatia. Bude v ňom umiestnená aj stála expozícia, dokumentujúca históriu regiónu.

Cieľ projektu

Vytvorenie kreatívneho prostredia v oblasti kultúry, umenia a cestovného ruchu posilnením kultúrno-spoločenskej infraštruktúry v súvislosti s projektom EHMK Košice 2013.

Aktivity projektu

- stavebné práce: interiér a exteriér, rekonštrukcia existujúceho a prístavba nového objektu,
- reštaurátorské práce: interiér a exteriér,
- výmena okien, strešnej krytiny, vonkajšej fasády,
- parkové a sadové úpravy, vonkajšie osvetlenie, spevnené plochy.

Názov projektu EHMK	Názov prijímateľa	Dátum podpisu Zmluvy o NFP	Výška celkových výdavkov projektu	Výška NFP (95% z OV projektu)	Ukončenie realizácie aktivít Projektu
Kaštieľ v Krásnej nad Hornádom – rekonštrukcia	Zachráňme kaštieľ v Krásnej, n. o.	9.3.2012	1 348 976,48	1 213 525,51	06/2013

Dóm sv. Alžbety

Historicky najvýznamnejšia stavba v Košiciach je gotický chrám Dóm sv. Alžbety. Zrekonštruovaná bola jeho Južná veža, strešná krytina juhozápadnej bočnej lode, interiér hlavnej lode, južného transeptu a juhovýchodnej kanonickej kaplnky. V katedrále budú organizované festivaly sakrálnej hudby, komorné koncerty a podujatia Zboru sv. Cecílie.

Cieľ projektu

Vytvorenie podmienok pre rast atraktivity mesta Košice prostredníctvom rekonštrukcie a reštaurátorských prác na Južnej veži a interiéri Dómu sv. Alžbety v súvislosti s realizáciou projektu EHMK – Košice 2013 pre zvýšenie ponuky kultúrnych podujatí a tvorbu produktov, podporujúcich rozvoj mestského a kultúrno-poznávacieho turizmu.

Aktivity projektu

- reštaurátorské práce v interiéri:
  - hlavná loď Dómu sv. Alžbety,
  - Kanonická kaplnka,
  - Južný transept – Kráľovské schody

- v exteriéri:
  - Južná veža,
  - strešná krytina juhozápadnej bočnej lode.

Názov projektu EHMK	Názov prijímateľa	Dátum podpisu Zmluvy o NFP	Výška celkových výdavkov projektu	Výška NFP (95% z OV projektu)	Ukončenie realizácie aktivít Projektu
Dóm sv. Alžbety – rekonštrukcia	Perly gotickej cesty, n.o	9.3.2012	3 171 651,00	2 988 106,84	06/2013

Neinvestičné projekty

Creative Industry Toolkit 2013

Hlavným cieľom bolo vytvoriť podmienky pre rozvoj kreatívnej ekonomiky v meste, regióne i na Slovensku, s využitím kreatívneho potenciálu umenia a kultúry v nadväznosti na aktivity z roku 2012, stratégiu a špecifikáciu aktivít pre rozvoj kreatívneho priemyslu a tvorbu nástrojov na podporu kreatívneho priemyslu. V roku 2013 bolo prioritou vytvorenie partnerských sietí na lokálnej úrovni a jej prepojenie na zahraničné organizácie, zaoberajúce sa rozvojom kreatívnej ekonomiky, tvorba nástrojov pre podporu kreatívneho a kultúrneho priemyslu, budovanie povedomia a vzdelávanie odbornej aj širokej verejnosti v Košiciach a východoslovenskom regióne v oblasti inovácií v kultúre a rozvoji kreatívnej ekonomiky.

Priorita 1: Vytváranie spolupráce

Aktivity realizované počas roka 2013

Zahraničné cesty a účasť na konferenciách a Trade Mission.

31. január 2013

Stretnutie s Paulom Bogenom Cambridge (UK) pracovné stretnutie k príprave workshopu a rezidencií v spolupráci s Oliveartea.

Účastníci:

- Michal Hladký
- Vladimír Kmeť

1. február 2013

Stretnutie v rámci spolupráce v sieti ECBN – board meeting v Londýne.

Účastníci:

- Michal Hladký
- Vladimír Kmeť

19. – 21. marec 2013

Trade mission – Bilbao

Účastníci:

- Branislav Bernár
- Laura Murgía-Sabol
- Zuzana Mitrová

V spolupráci s ECBN a naším španielskym partnerom sme umožnili účasť na trade mission trom účastníkom, ktorí tak mohli nadviazať medzinárodnú spoluprácu v oblasti architektúry, svetelného dizajnu a interierového dizajnu .

20. – 22. marec 2013

Londýn a Sheffield

Stretnutie s Brendanom Moffettom (Sheffield) a Charlesom Landrym (LND) v rámci spolupráce k téme rozvoja kreatívneho priemyslu, brandingu a tvorbe miest prostredníctvom kultúrnej regenerácie.

Účastníci:

- Michal Hladký
- Marián Hudák

3. – 8. máj 2013

Amsterdam

Prezentácia projektu a pracovné stretnutia v rámci nadviazania medzinárodnej spolupráce.

Účastníci:

- Jakub Urik

November 2013

Prezentácia projektu v rámci Kultúrneho fóra v Bruseli.

Účastníci:

- Jakub Urik
- Ján Sudzina

Priorita 2: Tvorba nástrojov pre podporu Kreatívneho a kultúrneho priemyslu

Uskutočnenie aktivity Smarter & Worker

Pri projektovaní vzdelávacích aktivít v rámci projektu Creative Industry Toolkit 2013 sme zvolili formu seminárov a workshopov s názvom Smarter&Worker, pričom sme nadväzovali na aktivity projektu z minulého roku.

Cyklus sa po dvoch rokoch činnosti zamerlal na rozvoj ľudí z oblasti kreatívneho priemyslu. Domáci i zahraniční lektori viedli semináre na odborné témy prakticky využiteľné v kreatívnom priemysle, aktivity na workshopoch boli venované využitiu nových technológií, médií, materiálov a na rozvoj medziodborovej spolupráce. Multimediálny vzdelávací obsah zaznamenaný na seminároch a workshopoch je dostupný pre širokú odbornú verejnosť na creativeindustry.sk v sekcii Knowledge base. V priebehu roku 2013 sa uskutočnilo 10 seminárov a 5 workshopov, semináre aj workshopy boli pre účastníkov bezplatné.

Semináre

12. apríl 2013

Sociálne médiá a marketing

Lektor:

- Peter Murár

Téma sociálne médiá a marketing je pre kreatívny priemysel kľúčová. Seminár s týmto zameraním poskytol priestor na prezentáciu metód a techník marketingu hlavne na internetových sociálnych sieťach.

27. máj 2013

Architektúra a kreativita

Lektor:

- Bert Dirrix

Seminár pripravený v spolupráci s Fusioon architects. Fusioon architects a Bert Dirrix sa stretli pri príležitosti holandskej architektonickej súťaže a ďalšia spolupráca viedla k pozvaniu Berta Dirrixa, popredného holandského architekta, aby viedol seminár. V rámci neho sa Bert Dirrix zameril na prezentáciu modelov a postupov revitalizácie mestských štvrtí. Akcia sa uskutočnila v anglickom jazyku.

16. október 2013

Branding culture!

Lektorka:

- Pavlína Morháčová

Seminár bol zameraný na špecifiká tvorby grafického designu a grafickej identity pre kultúrne inštitúcie a kultúrne akcie. Lektorka prezentovala úspešné portfólio produktov a kampaní v kultúre. V rámci seminára boli riešené prípadové štúdie, účastníci pracovali v skupinách a výsledné nápady boli analyzované.

25. september 2013

Autorské právo a ochrana

Lektor:

- Eduard Szattler

Seminár zameraný na základy autorského práva a ochrany duševného vlastníctva v slovenskej a medzinárodnej legislatíve. Druhá časť semináru bola zameraná na prípadové štúdie, príklady dobrej praxe a diskusiu o špecifických problémoch autorského práva s účastníkmi.

6. november 2013

Fashion marketing

Lektor:

- Peter Šagát

Fashion marketing a jeho netradičné formy v umeleckom a spoločenskom kontexte boli hlavnou témou multimediálneho seminára. Multimédium (video, obraz, zvuk) tvorilo hlavný obsah, ktorý do kontextu uvádzal lektor. Veľmi cenné informácie o možnostiach marketingu módy na internete boli prezentované vo forme doporučení a prípadových štúdií.

13. november 2013

Design thinking

Lektor:

- Peter Horanič

Seminár bol určený všetkým, ktorí uvažujú o podnikaní v oblasti kreatívneho priemyslu. Na seminári sa mali možnosť naučiť, ako premýšľať nad svojím podnikaním, nápady a ako ich realizovať. Idea ako kreatívne aktívum a hlavné metódy "design thinking" prístupu.

25. – 29. november 2013

Smarter week

Vzdelávacie podujatie realizované ako súčasť Týždňa celoživotného učenia (TCU). TCU je podujatie celoslovenského charakteru, zamerané na propagáciu a popularizáciu myšlienok celoživotného učenia na Slovensku, zároveň slúži aj na získavanie nových účastníkov programov ďalšieho vzdelávania. Podobné podujatia sa tradične organizujú vo viacerých štátoch Európy, na Slovensku sa TCU uskutočnilo už po trinásty raz. V rámci projektu sa pripravilo viacero konferencií s medzinárodnou účasťou orientovaných na problematiku vzdelávania dospelých s množstvom sprievodných podujatí.

Cieľom projektu je zvýšiť záujem širokej verejnosti o celoživotné vzdelávanie, motivovať obyvateľstvo pre aktívnu účasť na vzdelávacích programoch a aktivitách. Vytvoriť a upevniť spoluprácu medzi jednotlivými subjektmi celoživotného vzdelávania. Poskytnúť platformu na výmenu skúseností a poznatkov v oblasti celoživotného vzdelávania s medzinárodným rozsahom. TCU sa tohto roku konal počas týždňa 25. – 29. novembra 2013.

V rámci tejto aktivity sme pripravili:

- Open Mic

Otvorené podujatie k ukončeniu projektu Creative Industry Toolkit, spätná väzba, námety pre ďalšie projekty, priestor pre networking, hľadanie projektových partnerov a diskusiu. Možnosť pre účastníkov vzdelávacieho cyklu Smarter & Worker prezentovať svoje projekty, svoje portfólio a pod.

- Escalator (prezentácia účastníkov projektu Escalator)

Prezentačný seminár zameraný na transfer skúseností, poznatkov, kontaktov a inšpirácií z projektu Escalator, výsledkov konzultácií a rezidenčných pobytov v zahraničí.

- Resident (prezentácia rezidentov)

Prezentačný seminár zameraný na transfer skúseností, poznatkov, kontaktov a inšpirácií z rezidenčných pobytov v zahraničí.

- Fundraising – Kreatívna Európa

V rámci Týždňa celoživotného učenia sme pripravili v spolupráci s Kultúrnym kontaktným bodom seminár k novej generácii európskych komunitárnych programov Kreatívna Európa pre podporu kultúry 2014 – 2020. Témami prezentácie a diskusie boli novinky, termíny, zmeny a možnosti, praktické príklady a skúsenosti s fundraisingom v oblasti kultúry.

Workshopy

23. máj 2013

OLO Fashion workshop I.

Lektorka:

- Oldřiška Křížová

Workshop bol zameraný na nové módné koncepty a novú vizuálnu prezentáciu módy, o prepojení módy s inými médiami, video, fotografie, performance, výstavy a iné konceptuálne projekty s multimediálnymi presahmi. Ako dostávať kvalitnú módu čím viac a zaujímavo do centra pozornosti, na nezvyčajné miesta a v nezvyčajných kontextoch.

24. máj 2013

OLO Fashion workshop II.

Lektorka:

- Oldřiška Křížová

Workshop bol určený pre profesionálov z oblasti módy, módných návrhárov, fotografov a filmárov. Aktivity spoločnej spolupráce návrhárov a fotografov viedli k vytvoreniu fotografií, použiteľných na prezentáciu jednotlivých kolekcí.

22. jún 2013

Blogging workshop

Lektor:

- Samuel Marec

Workshop venujúci sa technikám a možnostiam blogovania ako promo a marketingového nástroja pre kreatívny priemysel. Tipy a triky pri blogovaní, technické špecifikácie, mediálne stratégie a blogerská disciplína.

7. október 2013

Prezentačné zručnosti a analógová prezentácia

Lektor:

- José Duarte

Prednáška a workshop boli zamerané na netradičné formy prezentácií a prezentovania pre kreatívcov

a informačný design. Akcia sa uskutočnila v anglickom jazyku. Lektor prezentoval a v rámci workshopu aj prakticky učil ako vytvárať kreatívne DIY prezentácie a ako pracovať s informáciami.

18. december 2013

NetTool

Lektori:

- IT účastníci

Využitie informačných technológií a internetu v kreatívnom priemysle bola téma workshopu NetTool. Účastníci za pomoci IT odborníkov definovali svoje potreby, cieľové skupiny a technológie, ktoré sú pre ich aktivity užitočné, prípadne inšpiratívne.

12. – 14. jún 2013

FILM 21

FILM 21: Vývoj filmového projektu sa uskutočnil v termíne od 12. do 14. júna 2013 v priestoroch Hotela Centrum, kde sa v danom čase zároveň konal Medzinárodný festival lokálnych televízií a v rámci mesta aj Košický filmový festival. Zhodu termínov týchto podujatí sme využili na to, aby sme pre účastníkov seminára pripravili bohatší program.

Téma seminára bola stanovená tak, aby nadväzovala na minuloročný seminár o tom, ako so svojou tvorbou prekročiť hranice. V tomto roku sme sa pozreli na otázky vývoja filmového projektu. Táto raná fáza tvorby filmu totiž úzko súvisí aj s jeho neskoršou propagáciou a distribúciou. Na to často zabúdajú aj skúsení filmári, čo má negatívny dopad na budúcnosť ich filmu a ich šancu dostať sa na zahraničné trhy.

10. – 16. jún 2013

Kino kabaret

Workshop v rámci podpory filmovej tvorby so zameraním na slovenskú filmovú tvorbu.

Rezidencie

Rotterdam

V rámci projektu Creative Industry Toolkit dostali aj v roku 2013 možnosť deväti kreatívci stráviť mesiac v Creative Factory v Rotterdame. Do Holandska sa mohli prihlásiť ľudia od 21 do 40 rokov, ktorí sa aktívne venujú tvorbe v akomkoľvek kreatívnom odvetví (architektúra, dizajn, móda, výtvarné umenie, hudba, film, fotografia, audiovizia, online media, web, social media, počítačové a konzolové hry, reklama, marketing, PR, branding, komunikácia, žurnalistika, publikačná činnosť, usporiadanie podujatí a popularizácia kreatívnych odvetví) a potrebovali nabráť nové skúsenosti, nájsť novú inšpiráciu, kontakty, predstaviť svoju produkciu v zahraničí či získať odozvu od miestnych profesionálov.

Creative Factory Rotterdam

V budove bývalej sýpky prerobenej na tvorivé centrum sídli vyše 70 kreatívnych firiem. Spoluautorom projektu na vytvorenie takéhoto priestoru a súčasným riaditeľom „továrne“ je Leo van Loon, ktorý

zastupuje mesto Rotterdam aj v sieti ECBN (European Creative Business Network). V Creative Factory pôsobia veľké firmy (KPMG, ARA, Rabobank) ako partneri, ktorí poskytujú svoje kapacity formou mentoringu, coachingu a vlastných nástrojov podpory malých a začínajúcich firiem. Továreň už tretí rok spolupracuje s projektom Creative Industry Toolkit, ktorý do Holandska pravidelne posiela reprezentantov kreativity z východu Slovenska. Mnohé z projektov sa stali vďaka rezidencii realitou a priniesli pozitívny rozvoj medzinárodnej spolupráce. Rezidentovi poskytnú priestory, zázemie pre tvorbu a kontakty na osoby či firmy, ktoré by mu mohli pri tvorbe pomôcť.

3. máj – 2. jún 2013

Účastník:

- Ondrej Nosál' – audioguerrillamarketér

10. – 25. jún 2013

Účastník:

- Emma Korpová – módna návrhárka

4. august – 5. september 2013

Účastník:

- Andrej Kolenčík – filmový režisér a vizuálny umelec, ktorý sa venuje filmovej tvorbe a animácii.

4. september – 2. október 2013

Účastníci:

- Ľubica Koľová – košická architektka
- Lenka Kormaníková – košická architektka

4. október – 4. november 2013

Účastníci:

- Zuzana Matkovská – študentka PR a ženská zložka orgnizačného tímu TEDx Košice
- Matej Janovčík – CEO a lead developer vo firme, venujúcej sa web designu/developmentu

6. november – 4. december 2013

Účastníci:

- Jaroslav Hamrák – grafický dizajnér, kameraman a grafická zložka dvojice, ktorá sa venuje kreatívnemu vareniu
- Tomš Lyga – kreatívny kuchár

Bilbao

Projekt Creative Industry Toolkit, ktorého cieľom je rozvoj kreativity na východe Slovenska, priniesol v roku 2013 ďalšiu ponuku na rezidenčný pobyt. Tentokrát sa na spolupráci dohodol so španielskym mestom Bilbao a organizáciou Creativity Zentrum. Účastníkom poskytol mesačný pobyt v Bilbao, kancelárske priestory na tvorbu v coworkingovom priestore co.lab a možnosť získania nových kontaktov, inšpirácie, vlastného rozvoja a názorov na vlastnú prácu v španielskom centre kreativity.

Creativity Zentrum

Je to nezisková organizácia, ktorá sa stará o rozvoj kreatívneho priemyslu v Baskicku. Riadi kreatívny inkubátor pre malé a stredné podniky, využíva metódy, procedúry a stratégie pre kreatívny priemysel a rozširuje svoje kontakty a podporu aj na medzinárodnú úroveň. Spolupracuje s mnohými známymi menami ako je David Parrish, Gordon Torr, Kitte Maritnen, Kevim Warwick a pripravovali kurzy s The London College of Fashion a The New York Film Academy, workshopy, semináre a rozvojové plány na rozbehnutie podnikania v kreatívnych odvetviach. Takisto je partnerom LEGO SERIOUS PLAY a organizuje robotické workshopy pre deti. Každoročne organizuje medzinárodné fórum Creativity Meeting Point, ktoré sa skladá z konferencií, workshopov, výstav, súťaží, networkingových aktivít a trade mission, na ktorej sa zúčastnili aj zástupcovia slovenského kreatívneho priemyslu.

Kreatívny inkubátor co.lab

Co.lab je prvý coworkingový priestor v Bilbao, ktorý ponúka mladým podnikateľom a manažérom malých podnikov stretávať sa, zdieľať svoje projekty a svoju prácu. Každý mesiac sú tu organizované co.lab Thursdays, kde sa na neformálnych stretnutiach rozpráva o užitočných a aktuálnych témach. Toto podujatie vyhralo cenu The Best Collaboration Award za najlepší projekt na zvýšenie spolupráce na Coworking Conference v Berlíne v roku 2011.

3. jún – 3. júl 2013

Účastníci:

- Martin Ondrej – architekt, pôsobiaci na východe Slovenska
- Viera Kozáková – doktorandka, ktorá sa venuje teórii kreativity

9. – 23. jún 2013

Účastník:

- Jakub Ptačin – grafický dizajnér a zachovávateľ slovenských tradícií

Bristol a Manchester

Projekt Creative Industry Toolkit 2013 v spolupráci s britskou organizáciou Creative England v apríli ponúkli rezidenciu pre všetkých, ktorí sa zaoberajú filmovou, televíznou tvorbou, hrami a digitálnymi médiami. Mesiac mohli stráviť v dvoch kreatívnych organizáciách - Creative England a Watershed a neskôr v Manchestri v Media City,

Creative England

Creative England je agentúra, ktorá podporuje kreatívne nápady, talenty a rozvoj podnikania vo filmovej, televíznej tvorbe, tvorbe hier a digitálnych médiách. Jeho cieľom je podpora najšikovnejších, najlepších aj najslubnejších jedincov a subjektov tak, aby naplnili svoj kreatívny a komerčný potenciál. Pomáha identifikovať možnosti na ďalší ekonomický rast a vytváranie pracovných miest. Creative England je národná agentúra so silným miestnym a regionálnym prepojením - má pobočky v Salforde, Birminghame, Bristole, Leeds, Nottinghame a štúdiách Elstree.

Rezidenti

Bristol

3. máj – 2. júl 2013

Účastníci:

- Tibor Nagy Grosso – vizuálny umelec a kreatívec
- Miloslav Šály – filmár a editor

28. november – 22. december 2013

Účastník:

- Martin Tomori – animátor a digitálny ilustrátor

Manchester

5. – 25. október 2013

Účastník:

- Michaela Bottková - filmová editorka/umelec nových médií

Cambridge

August 2013

V rámci partnerstva s Olivearte a tiež kultúrnym centrom Junction sme realizovali rezidenčný pobyt v meste Cambridge. Táto rezidencia priniesla ďalšie spolupráce pre rok 2014, spoluprácu v oblasti rozvoja kreatívneho a kultúrneho priemyslu a koncepcie Arts and Business.

Účastník:

- Michal Hladký

Priorita 3: Budovanie povedomia a vzdelávanie odbornej aj širokej verejnosti v Košiciach a východoslovenskom regióne v oblasti inovácií v kultúre a rozvoji kreatívnej ekonomiky

12. – 20. február 2013

London Fashion Week

v rámci spolupráce s British Council a Slovak Fashion Council sme pripravili prezentáciu košických módných značiek LU:KA a Izabela Komjati, čím sme prispeli k šíreniu povedomia o slovenskej móde na jedno z najvýznamnejších podujatí v tomto odbore.

3. – 4. október 2013

Konferencia PLACE!

V rámci spolupráce s Inštitútom kreatívnej ekonomiky sa Košice 2013, n. o. podielali na realizácii medzinárodnej konferencie, v rámci spolupráce sme zabezpečovali priestory a video streaming na webovej stránke www.kosice2013.sk.

December 2013

Publikácia o projektoch kreatívnej ekonomiky CIT 2013

V roku 2013 sme taktiež dopracovali verziu *Masterplanu pre kreatívnu ekonomiku*, na ktorej sa pracovalo v rámci projektu CIT už v roku 2013. V rámci šírenia povedomia sme túto publikáciu rozdávali na významných podujatiach, do rúk sa dostala aj členom Vlády SR v rámci výjazdového zasadnutia, ktoré sa uskutočnilo v Košiciach.

Počas roka 2013 sme priebežne informovali a budovali knowledge base na našej stránke www.creativeindustry.sk, ktorá bola tiež prepojená so stránkou www.kosice2013.sk, čím sme zabezpečovali šírenie povedomia o téme kreatívneho priemyslu, jeho význame, ako aj informovali o všetkých prebiehajúcich a pripravovaných podujatiach.

Escalator

Na mieru pripravený rozvojový program pre všetky subjekty a individuálnych umelcov, ktorí pracujú v kultúrnom a kreatívnom priemysle a chcú rozvíjať a rozširovať svoje pôsobenie, skúsenosti, prax, organizáciu, trhy/divákov, zručnosti, kariéru, medzinárodnú spoluprácu a nájsť nových odberateľov. Program bol určený jednotlivcom, pôsobiacim v kultúre a kreatívnom odvetví, skupinám, spoločnostiam, iniciatívam, organizáciám, umelcom, kultúrnym manažérom, producentom, kurátorom a riaditeľom, pochádzajúcim z košického regiónu, pracujúcim v živých umeniach, vizuálnom umení, interdisciplinárnom umení, kultúrnom manažmente, event manažmente a produkcii. Vybrané subjekty viedli odborníci s viac ako 30-ročnou praxou v kultúre – Paul Bogen a John Fitzgerald. Pripravili školiace programy a riadili kultúrne projekty v 20-tich krajinách Európy, spolupracovali so širokou škálou umelcov a organizácií.

Priebeh programu:

Identifikácia problémov, potrieb a plánov do budúcnosti

Každý účastník absolvoval stručný audit svojej umeleckej činnosti alebo pôsobenia v oblasti kultúry a profesionálnych potrieb. Výsledkom stock takes boli identifikované potreby pre coaching, mentoring, školenia, odporúčania v oblastiach ako touring, produkcia, aplikácia výskumu a tvorba business plánu.

Rozvojové plány

Pre každého z účastníkov bol vytvorený a odsúhlasený rozvojový plán. Zahŕňal úlohy, ciele, požiadavky na profesionálny rozvoj a identifikovanie takých častí Escalatora, ktoré by mohli byť najprínosnejšie pre jednotlivého účastníka.

Programy Escalatora

Na základe výsledkov stock takes a rozvojového plánu dostali účastníci prístup k rôznym možnostiam na profesionálny rozvoj, zahŕňajúci školenia, workshopy a semináre; mentoring a coaching; networking; študijné návštevy, scratch nights, výstavy.

V roku 2013 to boli „stock take“ audity, identifikácia a špecifikovanie rozvojových plánov, časť vzdelávacích školení a niektoré študijné návštevy, workshopy, školenia a semináre, networkovacie a študijné návštevy, výstavy a prehliadky.

V roku 2014 chceme v programe Escalator pokračovať spoluprácou s vybranými subjektmi, ich ďalším vzdelávaním, podporovaním ich individuálnych aktivít a následnom rozvoji kreatívneho priemyslu na východnom Slovensku.

Putujúce mesto

Putujúce mesto bolo jednou z piatich programových línií projektu Košice 2013.

„Putujúce mesto/Travelling City“ – zviditeľnenie Košíc a regiónu východného Slovenska a propagácia súčasného umenia na lokálnej, národnej a medzinárodnej úrovni. Kým v predošlých líniách išlo predovšetkým o dovoz kultúry európskeho formátu do Košíc a regionálneho prostredia, tento program posilňoval značku košickej a východoslovenskej scény navonok, išlo hlavne o jeho export a zapojenie sa do medzinárodného kontextu.

Program Putujúce mesto 2013 mal v prvom rade zviditeľniť mesto a región na kultúrnej európskej mape, prepájať národné a európske – nadnárodné dimenzie projektu Košice – Európske hlavné mesto kultúry 2013 a prezentovať vzorku súčasnej slovenskej kultúry a jej osobností v zahraničí. Putujúce mesto predstavovalo celú sériu propagačných a kultúrnych aktivít s cieľom vytvárať aj nové pole pre vzájomnú umeleckú výmenu, komunikáciu a vytváranie dlhodobějších networkov do budúcnosti.

V rokoch 2012, a najmä v roku 2013, sa uskutočnilo množstvo kultúrnych podujatí (koncertov, výstav, divadelných predstavení, filmových projekcií) na pôde slovenských inštitútov a galérií v celej stredoeurópskej oblasti (Londýn, Berlín, Praha, Varšava, Paríž, Viedeň, Budapešť, Moskva, Petrohrad, Stuttgart, Marseille). Osobitnú kapitolu v tomto putujúcom programe predstavoval samotný Brusel ako sídlo európskych inštitúcií, kde sa uskutočnilo množstvo predstavení programu Košice 2013 diplomatickým autoritám, aj širokej európskej verejnosti.

- 18. – 19. 1. 2013/Stuttgart/Medzinárodný veľtrh cestovného ruchu: dvojdňové vystúpenia známej slovenskej skupiny Silvajovci na medzinárodnom veľtrhu cestovného ruchu v nemeckom Stuttgarte. Podujatie sa konalo v spolupráci s turistickým „klastrom“ SACR a Košice – Turizmus, resp. Visit Košice.
- 31. 1. 2013/Brusel/Flagey/Novoročný koncert: Košice 2013 participovalo na organizácii 9. ročníka Novoročného koncertu v Bruseli, ktorý sa uskutočnil pri príležitosti 20. výročia vzniku Slovenskej republiky. Záštitu nad podujatím prevzal minister zahraničných vecí SR Miroslav Lajčák. Vystúpili poprední slovenskí umelci ako Adriana Kučerová, Eva Hornyaková, Miroslav Dvorský, Otokar Klein za sprievodu Rádia Big Band Gustava Broma a dirigenta Vlada Valoviča.
- 6. 2. 2013/Viedeň: prezentácia projektu Košice – Európske hlavné mesto kultúry 2013, jeho hlavné programové piliere a investičné zámery (Vladimír Beskid, Ludwig Henne) vo viedenskom Eurohause. Projekt Košice 2013 uviedol vedúci delegácie EKR Richard Kühnel, slovenský veľvyslanec v Rakúsku Juraj Macháč a generálny riaditeľ kultúrnej sekcie Spolkového ministerstva pre európske a medzinárodné záležitosti Rakúska a veľvyslanec Martin Eichinger, ktorý zároveň predstavil aj rakúske projekty v Košiciach. Na pôde Slovenského kultúrneho inštitútu vo Viedni sa otvorila výstava Eugen Krón a jeho žiaci, malá výstava košického výtvarníka Rada Repického za účasti riaditeľky Východoslovenskej galérie Leny Leškovej a riaditeľky kultúrneho centra KSK Jany Kováčovej. Súčasťou podujatia bolo vystúpenie klaviristky Gabriely Ujpálovej.
- 22. – 24. 2. 2013/Miškolc/Huspeninový festival: v rámci Huspeninového festivalu v Miškolci mali Košice 2013, n. o., svoje vlastné pódium, na ktorom vystúpili skupiny Chiki liki tu-a, Mango Molas, skupina Silvajovci. V rámci festivalu sa otvorili v Miškolci aj dve výstavy: výstava architekta Oelschlägera ako kľúčovej osobnosti projektu Košice 2013 v Galérii mesta Miškolc s vernisážou a výstava Tvrdý oriešok mladých autorov Vlasty Žákovej, Jarmily Mitrikovej, Dávida Demjanoviča a Svetlany Fialovej. Dňa 24. 2. košické Divadlo Thália predstavilo maďarskému publiku v Dome umení divadelné predstavenie Sviece dohárajú na motívy rovnomenného románu maďarského spisovateľa, košického rodáka Sándora Máraiho.
- 23. 4. 2013/Londýn/Výstava Ján Mathé – Sculptures: vernisáž výstavy sa uskutočnila na

Veľvyslanectve SR v Londýne a návštevníkom bola sprístupnená do 24. mája. Projekt Putujúce mesto priniesol diela unikátneho sochára prvýkrát do Londýna, ktoré obdivovali zahraniční i domáci návštevníci. Na vernisáži sa predstavilo viac ako tridsať sôch z mramoru, bronzu, travertínu, sadry či dreva. Ľudí zaujali aj fotografie a niekoľko kresieb. Výstava svedčila o bohatom umeleckom poklade, ktorý po sebe Ján Mathé zanechal.

- 30. 4. 2013/Londýn/Výstava Košice 2013: výstava bola pripravená v rámci projektu Putujúce mesto v spolupráci s Veľvyslanectvom SR v Londýne. Išlo o výstavu 39 reprezentačných fotopanelov/veľkoplošných plagátov projektu Košice 2013 (rozpísané v časti propagácia tohto dokumentu). Verejnosti bola sprístupnená od 1. do 10. 5. 2013. Výstavu otvoril veľvyslanec Slovenskej republiky v Londýne Miroslav Wlachovský spolu s výkonným riaditeľom Košice 2013 Jánom Sudzinom. Sprievodným umeleckým programom bolo vystúpenie slovenskej jazzovej skupiny AMC trio.
- 25. 5. 2013/Brusel/Jazz maratón: vystúpenie jazzovej skupiny Ondrej Krajňák Trio v Bruseli rámci svetoznámeho cyklického podujatia Jazz maratón.
- 4. – 6. 6. 2013/Praha: Košice 2013 a projekt Putujúce mesto 2013 sa prezentovali v galérii Náplavka v Prahe výstavou štyroch košických výtvarníkov - sochárky Evy Moflárovej, maliara Martina Moflára, sochára Mariána Straku, reprezentantky nových médií Beáty Kolbašovskej a koncertmi alternatívnej hudby Quasars Ensemble. Podujatie moderovala Mária Klapáková.
- 25. – 28. 6. 2013/Moskva a Petrohrad/Prezentácia Európskeho hlavného mesta kultúry: dňa 25. 6. 2013 sa na pôde Slovenského inštitútu v Moskve otvorila výstava CITY CODE/KÓD MESTA (fotografická správa štyroch slovenských fotografov o mestách – fotocykly: Viktor Frešo (1974): NY Bike Collection, 2003; Marek Kvetan (1976): VIDOC, 2000 – 2002; Marek Kvetan (1976): New City, 2000 – 2004; Marek Kvetan (1976): Home, 2002 – 2003; Šymon Kliman (1980): Fashion in Action, 2007; Illah van Oijen (1981): Public-Private Space, 2008 – 2010.) Viktor Frešo, Šymon Kliman, Marek Kvetan, Illah van Oijen, ktorej kurátorom bol Vladimír Beskid. Večer bol koncert Jazzduo Nikolaj Nikitin a Ondrej Krajňák. Dňa 26. 6. 2013 pokračovala prezentácia koncertom Quasars Ensemble, Ivan Buffa – dirigent (Bebussy, Albrecht, Rachmaninov, Poulec). Dňa 28. 6. 2013 pokračovala prezentácia v Šeremetevskom paláci, Ermitáži, výstavou CITY CODE – Kód mesta koncertmi Quasars Ensemble/Jazzduo/Nikolaj Nikitin a Ondrej Krajňák.
- 7. 9. 2013/Paríž/Deň ústavy Slovenskej republiky v Paríži: štátnu recepciu zorganizovalo Slovenské veľvyslanectvo v Paríži za účasti významných oficiálnych hostí slovenskej i francúzskej strany. Recepciu rovnako obohatila ponuka slovenských kulinárskych výrobkov slovenských potravinárskych spoločností a kultúrny program Košice 2013 – vystúpenie klaviristu Radoslava Zelenáka a umeleckého súboru Čermeľské hviezdy.
- 7. – 10. 10. 2013/Brusel/Open Days: podujatie organizoval Výbor regiónov a Generálne riaditeľstvo pre regionálnu politiku s cieľom predstaviť podiel miest a regiónov na riešení aktuálnych európskych tém. Podujatie bolo tematicky zamerané najmä na pripravované programovacie obdobie – program Horizont 2020, integrované teritoriálne investície, opatrenia na boj s klimatickými zmenami, program teritoriálnej spolupráce, sociálnej inovácie a pod. Práve sociálnym inováciám sa venoval seminár, ktorý spoluorganizovala kancelária KSK v Bruseli spolu s CZELLO (Českou kanceláriou pre vedu a výskum), Bohemia EU Planers a kanceláriou Olomouckého kraja. Košice 2013 sa tentoraz s titulom Európske hlavné mesto kultúry 2013 rozlúčilo sprievodným kultúrnym programom, a to vystúpeniami talentovanej flautistky Jany Samuelisovej.
- Rakúsko/Nemecko/Švajčiarsko: Literárny bedeker Košicami: Dušan Šimko (Hrsg.) Košice – Kaschau. Ein Reise - und Lesebuch: vydanie a prezentácia literárneho bedekra v nemeckom jazyku v nemecky hovoriacich krajinách:

Predstavenie konceptu a zámeru publikácie:

- Frankfurt, 13. 10. 2012, Frankfurter Buchmesse
- Potsdam, 21. 2. 2013, Kulturforum
- Novi Sad, 1. 3. 2013, Salon
- Novi Sad, 4. 3. 2013, Filozofski fakultet
- Berlín, 10. 4. 2013, Vertretung des Landes Baden-Württemberg
- Praha, 17. 5. 2013, Svět knihy
- Viedeň, 28. 5. 2013, Hauptbücherei
- Freiburg im Breisgau, 6. 6. 2013, Johannes-Künzig-Institut, Universität Freiburg i. Br.
- Košice, 13. 6. 2013, Nemecká knižnica
- Berlín, 12. 9. 2013, Museum der europäischen Kulturen

Predstavenie knihy:

- Praha, 3. 10. 2013, Slovenský inštitút
- Bratislava, 15. 10. 2013, Goethe Institut
- Frankfurt, 24. 10. 2013, Deutsche Nationalbibliothek
- Pardubice, Univerzita, 12. 10. 2013
- Beograd, 20. 10. 2013, Medjunarodni sajam knjiga
- Viedeň, 24. 10. 2013, Slovenský inštitút
- Karlsruhe, 29. 11. 2013, Stadtbibliothek, Ständehaussaal.

Rezidenčný program K.A.I.R. (Košice Artists In Residence)

Košice Artists In Residence je jedným z kľúčových projektov Košice 2013, ktorý stavia na podpore mobility umelcov, medzinárodnej výmene skúseností a kontaktov. Do Košíc pozývame profesionálnych umelcov z celého sveta, aby tu strávili dva až tri mesiace, nechali sa miestom inšpirovať a vytvorili dielo, ktoré ich skúsenosť z projektu bude reflektovať. Diela sú výnimočné tým, že odzrkadľujú špecifické lokálne témy (história Košíc a regiónu, miestny architektonický ráz alebo napríklad sociálna štruktúra Košíc). Umelci tak prinášajú do mesta nový a zaujímavý pohľad na miestnu, často každodennú realitu. Zároveň dávame možnosť slovenským umelcom vycestovať do zahraničia, a tak sa zoznámiť ako s novým inšpiratívnym prostredím, tak so zaujímavými ľuďmi alebo si vyskúšať nové postupy v tvorbe.

V roku 2013 sme v Košiciach hostili trinásť zahraničných umelcov a jedenásť slovenských umelcov sme poslali na rezidenciu do zahraničia. Je to zatiaľ najväčší počet rezidentov, ktorí sa na projekte podieľajú. V roku 2013 sme začali spoluprácu s japonskými partnermi. V Košiciach boli traja japonskí umelci a jedného Slováka sme poslali do Tokia.

Každý umelec mal počas svojho pobytu aspoň dve verejné vystúpenia, t. j. finálnu prezentáciu a potom i tzv. Open Studios Nights, kedy v neformálnej atmosfére umelci otvárajú svoje ateliéry a predstavujú dokončené diela, ale aj tie, na ktorých pracujú.

Na jar sme v Košiciach hostili ukrajinského umelca Vitaliia Kohana, ktorý svoj dvojmesačný pobyt zakončil výstavou *Indeed for a While*. Zaoberala sa metafyzickou témou plynutia času a rozložením kozmu.

Japonská umelkyňa Juka Araikawa strávila v Košiciach tri mesiace (marec – máj) a vytvorila sériu malieb, ktoré hovorili o jej stretnutí s mestom a miestnou kultúrou. Výstava mala názov *Meet Me in the Middle*.

Od apríla do júna pracoval v Košiciach maďarský umelec Jozsef Tamas Balazs na drevenej inštalácii s názvom *Utopiatrap*, ktorá znázorňovala tému neustáleho putovania, opúšťania domoviny a cesty za lepším.

Od apríla do augusta pôsobila v Košiciach i nemecká dokumentaristka Kristína Forbat, ktorá pripravila materiály k natočeniu filmu o transformačných zmenách v Košiciach a okolí.

Na krátkej mesačnej rezidencii sme v januári hostili skupinu umelcov z Marseille, ktorá vo Francúzsku stojí za festivalom rómskej kultúry *Latcho Divano*.

Do zahraničia sme poslali v prvom polroku 2013 celkom šesť umelcov. Erik Šille bol tri mesiace v Tokiu, Peter Cabocký v Lipsku, Ján Durina v Marseille, Michaela Knížová a Ľudmila Horňáková v Charkove a Vlasta Žáková v Londýne.

V druhej polovici roka sme sa presunuli do Kasární/Kulturparku, kde umelci tvorili. Od júla sme hostili dvoch fotografov – Gilles Pourtier z Marseille a Anja Schäfer z Berlína. V septembri tu bola Petra Řimalová z Českej republiky, Roos van Dijk z Holandska, v októbri sme privítali japonských umelcov Manabu Kanihiho a Junichira Ishiiho.

Do zahraničia sme poslali Jaroslava Kyšu (Lipsko), Michala Moravčíka a Janku Kapelovú (Kišiňov), Tomáša Šperňáka a Tibora Nagya Grossa (Plzeň) a jedného umelca Miroslava Tótha sme poslali do holandského Arnhemu.

Na rok 2014 máme dohodnutú spoluprácu s dvoma rakúskymi mestami – Grazom a Kremsom, kde pošleme slovenských umelcov a rakúskych privítame v Košiciach. Aj naďalej chceme spolupracovať s našimi partnermi v Tokiu, Arnheme, Londýne a Plzni. Plánujeme hostiť približne desať umelcov a podobný počet Slovákov poslať do zahraničia. Sústreďíme sa predovšetkým na areál Kasární/Kulturparku, kde chceme cez program umeleckých rezidencií poskytnúť možnosť zoznámiť sa so zahraničnými umelcami, ich zaujímavým pohľadom na mesto, v ktorom síce žijeme, ale nie vždy ho skúmame s dostatočným záujmom.

Terra Incognita

Terra Incognita – krajina nespoznaná je dlhodobý program s cieľom predstaviť bohatstvo prírody, histórie, kultúry, tradícií a gastronómie v Košickom kraji. Pozýva na tri tematické cesty – gotickú, vínnu a železnú, k objavovaniu a spoznávaniu doteraz neznámych miest v regióne. V roku 2013 sa v rámci programu Terra Incognita pripravilo v úzkom partnerstve miestnych a mestských samospráv s kultúrnymi inštitúciami KSK a ďalšími aktérmi v oblasti kultúrneho turizmu 13 kľúčových podujatí.

Podujatia sa uskutočnili vo vstupných bránach na tematické cesty Terra Incognita - Dobšiná, Kráľovský Chlmec, Krompachy, Michalovce, Moldava n/B, Rožňava, Spišská Nová Ves, Trebišov, ale aj v turisticky navštevovaných a atraktívnych destináciách – Vinné, Krásnohorské Podhradie a Betliar. V dramaturgii týchto podujatí boli sledované tri základné línie: tradície, príbehy, viažuce sa k miestu konania a komunitné aktivity. V spolupráci s Klubom historických koľajových vozidiel pri RD Haniska pri Košiciach bola zabezpečená doprava historickým vláčikom na 9 kľúčových podujatí Terra Incognita.

Pre potreby kľúčových podujatí Terra Incognita bola vytvorená znelka Terra Incognita, ktorú zložila formácia cimbalovej hudby Silvayovci.

Rok 2013 bol rokom týchto kľúčových podujatí:

Pankuškové fašiangy, Krompachy, Plejsy, 8. – 10. február 2013

- fašiangový festival, tradičná zakáľačka, súťaže na snehu; historický vláčik; 4 000 návštevníkov

Spišský Jeruzalem, Spišské Podhradie, 16. - 19. máj 2013

- kultúrno-duchovný program s náboženskou tematikou Veľkonočného trojdnia;
- historický vláčik; 2 500 návštevníkov

Poklad sklenenej pani, Dobšiná, 17. - 19. máj 2013

- inscenovanie lokálnej povesti z obdobia vpádu Turkov, prehliadka ženských strašidiel, hľadanie pokladu sklenenej pani, preteky furmanských vozov, banícke turičné zvyky; historický vláčik; 3 000 návštevníkov

Jánske ohne nad Šíravou, Vinné, 22. jún 2013

- oživenie miestnej povesti, ľudové jánske zvyky; 1 000 účastníkov

Dni Moldavy a večery kráľov, Moldava n/B, Hrhov, Jasov, Debrad'; 28. – 30. jún 2013

- oživenie povestí o Troch kráľoch, ktorí v týchto miestach našli útočisko, historický vláčik; 5 000 návštevníkov

Krásnohorské hradné hry, Krásnohorské Podhradie, 2. - 4. august 2013

- Za kráľa, za vlasť – medzinárodný súboj kráľovských družín, sokoliari; 3 500 návštevníkov

Fest dupľa, Michalovce, Kaluža, 9. – 11. august 2013

- celoslovenská prehliadka divadiel, hrajúcich v nárečí, hľadanie dvojníkov známych osobností, stretnutie nositeľov mien Michal a Michaela – vytvorenie rekordu, súťaž v príprave holubkov – zemplínskej špeciality; historický vláčik; 6 000 návštevníkov

Duch času – Genius Temporis, Spišská Nová Ves, 23. - 24. august 2013

- tradičný stredoveký trh, dobová hudba a tanec, divadlo pre deti, inscenovanie histórie mesta, historický vláčik, 6 000 návštevníkov

Chlebom a vínom, Trebišov, 29. - 31. august 2013

- dožinková slávnosť, súťaž o najlepší chlieb a víno, ochutnávka tradičných jedál,
- inscenovanie príbehu Andrassyovcov, dobýjanie hradu Parič; historický vláčik; 5 000 návštevníkov

Tempus Art, Rožňava, 12. - 15. september 2013

- medzinárodný festival alternatívnych divadiel a pouličného divadla; 4 500 návštevníkov

Ars Antiqua Europea In Via Gothica, Štítник, Rožňava, Krásnohorské Podhradie, Dedinky, Aggtelek, Lipovník, Čečejevce, Markušovce, Betliar, 20. - 23. september 2013

- medzinárodná prehliadka historickej hudby v netradičných a atraktívnych priestoroch; historický vláčik; 1 600 návštevníkov

Košťovka jesene, Kráľovský Chlmec, 20. - 22. september 2013

- festival jesennej úrody a vinobrania, výstavy ovocia a zeleniny, ochutnávky jedál a vína; 4 000 návštevníkov

Jazda svätého Huberta, Betliar, 12. október 2013

- hon na líšku, poľovnícke tradície; historický vláčik; 1 500 návštevníkov.

Priame dotácie z KSK samosprávam, ktoré boli realizátormi podujatí, dosiahli výšku 108 500 eur. Ďalšie finančné prostriedky vo výške 91 500 eur boli poskytnuté kultúrnym zariadeniam v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK na dotvorenie a doplnenie programov kľúčových podujatí. Doprava na podujatia historickým vláčikom predstavovala výdavok vo výške 14 000 eur.

K úspešnosti aktivít v rámci programu Terra Incognita v nemalej miere prispelo dokončenie projektov v rámci rekonštrukcie drobnej infraštruktúry v regióne Košického samosprávneho kraja s priamou nadväznosťou na vstupné brány, miesta konania kľúčových podujatí alebo na trase tematických ciest. V roku 2013 bola odovzdaná k výročiu bitky pri Rozhanovciach kamenná rozhľadňa Čerešenko v katastrálnom území obce Čižatice, ktorá zakončila proces zveladenia a zatraktívnenia prioritných miest programu Terra Incognita drobnými investíciami 38 projektov realizovaných v predchádzajúcom období (napr. Stratená križovatka gotickej a železnej cesty v Dedinkách; Obnova románsko-gotického kostola vo Svinici; Vstupná úprava tunela pod Homôlkou – Slavošovce; Ukážková dielňa tradičného drevorezbárstva v Krásnohorskej Dlhej Lúke; Verejné osvetlenie areálu pivníc v Malom Horeši; Tanečné humno vo Veľkých Trakanoch; Vagón – galéria; Hrad nad Vinným – úprava areálu; Zámčisko Gelnica – revitalizácia hradného kopca, atď.).

Propagácia kľúčových podujatí sa robila viacerými komunikačnými a marketingovými nástrojmi. Základom boli tlačené materiály – letáky, plagáty, programová brožúra a kalendár Terra Incognita. Tieto materiály sa využívali aj v ďalších formách propagácie. Napríklad pri priestorovej propagácii na výstavách cestovného ruchu alebo v prezentačných stánkoch Terra Incognita na kultúrnych podujatiach. Jednou z najúčinnejších propagačných aktivít bol mapping 3D projekcia na Urbanovej veži v dňoch 19. - 20. januára v rámci Otváracieho ceremoniálu EHMK Košice 2013.

Celková propagácia kľúčových aktivít programu Terra Incognita a aktivít v Otvorených zónach ostrovov kultúry sa robila predovšetkým najmä prostredníctvom informačných médií – v mesačníku Kam do mesta, programovom bulletinu Košice 2013 a na webovom portáli, na webových stránkach mesta Košice, Košického samosprávneho kraja, kultúrnych zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK a na webových portáloch: www.kamdomesta.sk, www.terraincognita.sk, www.gregi.net, www.podujatia.sk, www.veterany.eu, www.kosiceregion.com. V RTVS v relácii Košice - Európske hlavné mesto kultúry a v programe Televíkend, ako aj vo vysielaní Rádia Regina, ale tiež cez konto programu Terra Incognita na sociálnej sieti facebook. Okrem toho pravidelne informoval o podujatiach košický dvojtyždenník Zajtrajšie noviny.

Realizáciou aktivít Košického samosprávneho kraja na podporu projektu Európske hlavné mesto kultúry – Košice 2013 sa proces napĺňania programov KSK so strategickým významom nekončil. Naopak, naštartoval sa dlhodobý proces vnímania a ďalšieho poskytovania kultúrnych služieb s vytvorením nových partnerstiev aktérov širokospektrálneho kultúrneho života v záujme zachovania a podpory udržateľnosti realizovaných národných, regionálnych i miestnych projektov. Vytvorili sa podmienky pre jednu z kľúčových priorít a hodnôt spoločnosti – zachovávanie kultúrneho dedičstva v symbióze s kreativitou v záujme poskytovania moderných, na historických základoch vybudovaných, účinnejších a komplexnejších kultúrnych služieb.

Pentapolitana

Projekt regionálnej spolupráce Pentapolitana bol jedným z kľúčových projektov Európskeho hlavného mesta kultúry Košice 2013. Išlo o súbor aktivít a spolupráce EHMK Košice 2013, n.o., s kultúrnymi operátormi v mestách Košice, Prešov, Sabinov, Bardejov a Levoča ako po línii samosprávnych organizácií, tak aj po línii kultúrnych operátorov tretieho sektora. V roku 2013 projekt vyvrcholil v rámci roka EHMK nasledovnými aktivitami.

OTVÁRACÍ CEREMONIÁL – projekt Pentapolitana prispel do programu Otváracieho ceremoniálu 19. a 20. januára nasledovnými aktivitami: premenovanie Námestia nádeje na Námestie Jána Mathého na počesť významného košického a slovenského sochára v mestskej časti Košice – Sever, pomenovanie Námestia Sándora Máraiho po svetoznámom košickom spisovateľovi v mestskej časti Košice – Staré mesto, projektom Zvony sme podporili snahu košického Krajského pamiatkového úradu o zápis ručného zvonenia a funkcie zvonárov na listinu kultúrneho dedičstva UNESCO a podujatím Pódium Pentapolitana sme podporili vystúpenia miestnych umelcov v štvorhodinovom galaprograme.

DNI PENTAPOLITANY V KOŠICIACH – v dňoch 9. – 11. mája aj v rámci Dňa Európy 10. mája vystúpilo na otvorenom pódiu Dolná brána v Košiciach viac ako 400 umelcov z miest Košice, Prešov, Sabinov, Bardejov a Levoča. Na podujatí hosťovali aj bratislavskí a maďarskí umelci (Tublatanka, Bohemian Betyars).

LAST FOLIO – výstava fotografií Yuriho Dojca, kanadského fotografa, rodáka z Humenného v košickej židovskej synagóge na Zvonárskej ulici v čase od 11. júna do 28. augusta 2013.

GENIUS LOCI – OBRAZY ČASU – širokospektrálne multimedialne predstavenie súčasných umelcov ako aj trendov sa konalo v Košiciach dňa 4. júla a 12. septembra 2013 pod vedením košického výtvarníka Zbyňka Prokopa a hudobníkov Petra Machajdíka a Fera Királyho.

ARTTRANCE – medzinárodné hudobno-pohybové predstavenie a hudobný workshop renomovaných umelcov prizývaných do projektu Artrance prešovským hudobníkom Davidom Kollárom sa uskutočnilo v dňoch 24. – 25. júla v košickom GES klube na Kuzmányho sídlisku.

TAKÍ SME BOLI – dlhodobý fotografický projekt zameraný na zber, archiváciu a ďalšie umelecké využitie laickej fotografickej a filmovej tvorby druhej polovice 20. storočia v Košiciach a na východnom Slovensku. Výstava sa od 13. septembra do konca októbra uskutočnila v altánku v Mestskom parku v Košiciach.

ŽIVOT V TMAVOMODROM SVETE – pokračovanie úspešného projektu pre nevidiacich a slabozrakých z roku 2012. V roku 2013 sa uskutočnilo vystúpenie detí zo SŠI z Levoče s hudobno-divadelným programom na Dňoch Pentapolitany a 8. októbra sme v košickej Kunsthalle/Hale umenia v spolupráci s RO SSN v Košiciach prezentovali Literárnu čítanku pre nevidiacich.

OPEN MIC – voľný mikrofón a scény pre hudbu a poéziu v Košiciach, Prešove a Bardejove pre mladých začínajúcich hudobníkov a básnikov pod vedením folk-rockového speváka Eda Klenu, pravidelné mesačné podujatia v klube Christiania Prešov, Amana Košice a Bašta Bardejov.

OSCAROVÉ MESTO – dlhodobý projekt podpory miestnych umelcov na základe udalosti nakrútenia oscarového filmu Obchod na korze. Fotografické a filmové workshopy a predstavenia v rámci podujatia Oscarová noc.

SLOVENSKÝ LIVERPOOL – projekt, ktorý zaujímavou a atraktívnou formou monitoroval históriu a súčasnosť prešovskej hudobnej scény. Podujatie sa uskutočnilo 10. júna na Hlavnej ulici v Prešove.

YOUNG ART BLOOD – bol projekt prešovského klubu Wave a sprostredkoval širokej verejnosti tvorbu mladých umelcov v oblasti tzv. nových foriem umenia. Poskytol kreatívny priestor mladým umelcom z východného Slovenska.

DNI MAJSTRA PAVLA V LEVOČI – tradičné podujatie na počesť levočského majstra Pavla je podujatím hudby, výtvarného umenia a architektúry ako najväčšie kultúrne podujatie mesta, s príležitosťou pre vystúpenia súborov z partnerských miest.

BARDEJOVSKÉ MYSTÉRIÁ – rekonštrukcia historických divadelných mystérií, ktoré boli počiatkom divadla na Slovensku pred 500 rokmi. Podujatie sa uskutočnilo na Radničnom námestí v dňoch 7. – 8. júna v Bardejov.

WOLKROVA POLIANKA – najväčšia slovenská literárna súťaž s podporou EHMK Košice filmu „50 rokov poézie vo Vysokých Tatrách“. Podujatie sa uskutočnilo v dňoch 6. – 7. novembra v Tatranskej Polianke.

ŠLABIKÁR PÄŤMESTIA – príbehy z histórie miest Košíc, Prešova, Sabinova, Bardejova a Levoča vo forme rozprávok pre deti do 10 rokov od autora Erika Grocha a kolektívu.

COOLTÚRA – krátkometrážny dokumentárny film režiséra Mira Rema o stave kultúry nielen v mestách Pentapolitany.

Počet a mená účinkujúcich a ďalších osôb podieľajúcich sa na projekte

V rámci Otváracieho ceremoniatu EHMK Košice 2013 v projekte Pentapolitana na podujatí Pódium Pentapolitana dňa 19. januára vystúpili: Folklórny súbor Hornád Košice, Stredná umelecká škola Košice s muzikálom, speváčka Anna Gaja, tanečná skupina Outbreak Košice, hip-hopová skupina Stanica Projek Košice, hudobné skupiny Paul Project Košice, Človek milión Levoča, Dalla matina alla sera Sabinov, GRO Sepeši Prešov, Projekt Bardejov a Monika Agrebi, maďarská skupina Ritmiklift, organizátori projektu Peter Neuwirth, Libuša Říhová, ozvučenie a svetlá BV Muzikant Košice.

Na premenovaní námestí (Máraiho, Mathého) vystúpili s prejavmi ministri školstva SR Dušan Čaplovič, minister MR Mészáros, primátor mesta Richard Raši, námestníčka primátora Renáta Lenártová, maďarská generálna konzulka Molnár Éva Czibalmosné, Eva Matheová a podujatia moderovali Michal Štofa a Richard Herrgott, ozvučenie Esprit – Pavol Kusý.

Na projekte Zvony sa podieľali Peter Neuwirth, Pavol Pekarčík, Igor Cziel a hlavný zvonár Dómu sv. Alžbety Jozef Farkaš.

Na podujatí Dni Pentapolitany v dňoch 9. – 11. mája vystúpili folklórne súbory Sabinovčan a Levočan, Dychová hudba Levoča, Duo Farsa zo Sabinova, Tanečný orchester Sabinov, súbor mažoretiek Sabinov, tanečný a divadelný súbor SŠI v Levoči pre nevidiacich a slabozrakých, skupina Človek milión Levoča, Podfuck Košice, Bohemians Betyars Miskolc, Pavol Petrik Košice, folklórny súbor Tarka Bardejov, skupina Raindown Prešov, acapela Free Voices Prešov, Yellowe Bardejov.

Na vernisáži výstavy fotografií Yuriho Dojca Last Folio v košickej synagóge na Zvonárskej vystúpil Kaschauer Klezmer Band a otvorili ju izraelský konzul v SR a námestníčka primátora mesta Košice Renáta Lenártová.

Na podujatiach Genius Loci vystúpili výtvarník Zbyněk Prokop, hudobníci Peter Machajdík a Fero Király, multimediálne spracoval Peter Sepeši z Fakulty umení TU Košice.

Na podujatí Arttrance vystúpili Dávid Kollár Prešov, Eivind Aarset Nórsko, Gergo Borlai a Andrea Ladanyi Maďarsko, India Czajkowska Poľsko a Lenka Dusilová Česko.

Na podujatí Slovenský Liverpool vystúpili skupiny a súbory BB Country, Bašťovanka, Zvonček, Vocalis, Kapušanske richtároše, Dúbravirenka, Havrančatá, Záborský, Petrovičian, Rozmarija, DAMA, Free Voices, Jakub Petraník, Sunlips, Strecha, Binery a i.

Na Bardejovských mystériách vystúpilo 52 hercov a vyše 100 ďalších účinkujúcich.

Na podujatí Dni Majstra Pavla vystúpili folklórne súbory Harichovčan, LH Matúša Ondruša, dychová hudba mesta Levoča, Pavel Šporcl (CZ), Gypsy Way, Pražský komorný balet, The Cellmates, The ABBA Show, Človek milión, KISSES, Karavana, iX Oldies.

Na podujatí Oscarové mesto vystúpili: Katka Koščová a S. Vargová, A. Servická a FS Sabinovčan, Ján Bek, Adrián Polák, Sous le ciel de Paris, Laci Strike Dance Academy, hip-hopová formácia Real street, dychový súbor Sabina, skupina Chiki-liki-tu-a.

Na mesačných podujatiach Open MIC vystúpili: David Bartoš, Potmehút, Juraj Strásky, Peter Lachký, Števo Šarila, Jano Hurtík, Peter Jirku, Divé maky, Slávek Janoušek, Edo Kléna a iní.

Na podujatiach klubu Wave Young Art Blood vystavovali Lucia Gallovičová, Nikola Áronová, Jozef Poník, Dagmar Mavrerová, Jakub Steranka a vystúpili hudobné skupiny King Shaolin, Terminal State, Peter J. Birch, Nahrane, Regenerácia, Superasmigo, Jazzabel, Zuzana Mikulcová Band.

Informácia o splnení cieľa a zhodnotenie prínosu projektu

Projekt Pentapolitana splnil v roku 2013 všetky svoje ciele - zosieťoval umelcov a kultúrnych operátorov širšieho regiónu východného Slovenska s dôrazom na Prešovský kraj, vytvoril platformu pre mladých umelcov a dostal ich do konfrontácie s profesionálmi, prepojil veľké regionálne témy miest ako sú projekty Oskarové mesto Sabinov, Bardejovské mystériá, prešovskej súčasnej populárnej hudby Slovenský Liverpool a levočský projekt Majster Pavol s projektom Košice 2013. Prostredie Pentapolitany je multikultúrne, skôr tradičné v menších mestách a dominujú v ňom tradičné žánre ako divadlo, komorná hudba, ľahšie zábavné žánre ako estráda, humoristické relácie a folklór. Vhodným výberom programov a podujatí sa v projekte Pentapolitana podarilo implantovať aj podujatia alternatívneho a experimentálneho umenia ako projekt Downtown, Open MIC, Genius Loci, Artrance, Imaginácie ako podpora mladých talentov v oblasti kreatívneho priemyslu Young Art Blood a i.

Vrcholným podujatím projektu boli podujatia Otváracieho ceremoniálu Pódium Pentapolitana a projekt podpory zápisu tradičného ručného zvonenia Zvony, prezentácia umelcov miest na podujatí Dni Pentapolitany v Košiciach a podujatia City Report, film Cooltura a kniha Šlabikár Päťmestia na Záverečnom ceremoniáli EHMK Košice 2013.

Nesporne najväčším podujatím bola výstava fotografií Yuriho Dojca Last Folio v košickej synagóge na Zvonárskej ulici.

Podujatia venované menšinám a marginálnym skupinám ako Sviatok maďarskej hudby, projekt Život v tmavomodrom svete, Na košickej turni.

Kvôli zvýšeným nákladom na výstavu Last folio sa nepodarilo realizovať projekty Growing up – súťaž talentov, projekt pre autistické deti Neviditeľní, Divadelná Pentapolitana a Trávenie minulosti.

Prostredie miest Pentapolitany (Košice, Prešov, Sabinov, Levoča, Bardejov) je multikultúrne a svojim spôsobom je každé mesto a jeho vidiek špecifické. O typickej mestskej kultúre je možné hovoriť o každom meste, mestská kultúra je hlavne charakteristická pre Košice a Prešov. Vplyvom projektu EHMK sa však zvýraznila a posilnila kultúrna scéna vo všetkých mestách, najvýraznejšie samozrejme v Košiciach. Prešov si napriek tomu zachoval svoje autonómne postavenie hlavne fenoménom súčasnej hudby, divadla a experimentálnej klubovej scény. V tradičných baštách folklóru ako Sabinov, Bardejov a Levoča vplyvom projektu EHMK dostali väčší priestor aktivity tretosektorových organizácií. Výrazne sa to prejavilo v Sabinove, kde v dobrej spolupráci s MsKS došlo k expanzii nových foriem podujatí v oblasti filmu a fotografie. V Sabinove možno hovoriť o významnom centre filmovej a fotografickej tvorby.

K významným počinom patrí založenie súkromnej Galérie architektúry a designu v Prešove, kde sa sústreďuje miestny kreatívny potenciál a rovnako založenie Centra súčasnej hudby a Kultúrno-komunitného centra Bašta v Bardejove.

SPOTs

Zámerom projektu SPOTs je decentralizácia kultúry zo stredu mesta do jeho okrajových častí – predovšetkým do prostredia veľkokapacitných sídlisk. Jeho neoddeliteľnou súčasťou je rekonštrukcia výmenníkových staníc tepla na novodobé centrá sídliskovej kultúry. Výhodná poloha výmenníkov v obytných súboroch umožňuje ich aktívne zapojenie do revitalizácie panelových sídlisk, ktorým v mnohých prípadoch chýba infaštruktúra s alternatívnou ponukou súčasného, aj tradičného umenia a kultúry dostupnej bežným obyvateľom sídlisk. Výmenníky vytvárajú priestor pre napĺňanie špecifických potrieb a svojou programovou štruktúrou prispievajú ku komunitnému rozvoju, zvyšovaniu občianskej participácie, zavádzaniu inovatívnych projektov z oblasti sociálneho a komunitného umenia, k podpore tvorby a úpravy verejného priestranstva, ako i neformálnemu vzdelávaniu a rozvoju dobrovoľníctva.

Autori pôvodnej myšlienky projektu SPOTs vychádzali zo skutočnosti, že na sídliskách existujú budovy zastaranej a nevyužívanej infaštruktúry, ktorými sú objekty výmenníkových staníc. Boli postavené v 60. a 70. rokoch 20. storočia a pôvodne slúžili na distribúciu tepla pre byty v obytnom súbore.

Zastaraná technológia výmenníkových staníc sa v súčasnosti postupne nahrádza novými technológiami s výrazne menšími priestorovými nárokmi. Výhodná poloha výmenníkov umožňuje ich aktívne zapojenie do procesu revitalizácie panelových sídlisk, rozvoja občianskej participácie, zlepšenie medzigeneračného dialógu, skvalitnenie verejného priestoru a inklúzie marginalizovaných skupín.

Cieľom investičnej časti projektu SPOTs bolo rekonštruovať nevyužívané objekty výmenníkových staníc, s cieľom podporiť rozvoj kultúrneho a sociálneho potenciálu v prostredí veľkokapacitných sídlisk. Výmenníky podpora proces decentralizácie kultúry zo stredu mesta do jeho okrajových častí a napomôžu dobudovať chýbajúcu modernú kultúrnu infaštruktúru a nové verejné služby pre obyvateľov sídlisk. Výsledkom procesu je 8 multifunkčných kultúrnych priestorov s dopadom na kvalitu kultúrnej produkcie i kvalitu spolužitia v meste.

Výmenníky - Kultúrne body okraja slúžia ako variabilný, spoločenský a kultúrny priestor s možnosťou podpory umeleckej tvorby formou poskytnutia vybavených dielní, prezentácie divadelných predstavení, koncertov, výstav, filmov a tiež organizovania klubových činností, workshopov, diskusií a plánovacích stretnutí s obyvateľmi.

Všetky rekonštruované objekty sú napojené na kultúrne centrum Kasárne/Kulturpark a tvoria navzájom prepojenú kultúrnu sieť s možnosťou zapojenia sa všetkých kultúrnych bodov do spoločných aktivít.

Projekt v roku 2013

V prvom polroku 2013 bola ukončená rekonštrukcia zvyšných štyroch výmenníkov, ktorých celkový počet je dnes osem. Aj vďaka nim sme mohli robiť komunitno-umelecké projekty na sídliskách, ktorých hlavnou filozofiou je spolupráca umelcov s obyvateľmi v ich prirodzenom prostredí. Medzi takéto projekty patrí vybudovanie Komunitnej záhrady či projekt Von z kruhu, ktorý reaguje na postavenie seniorov v spoločnosti a otázky medzigeneračného dialógu. Výmenníky spoločne s Kasárňami/Kulturparkom a Kunsthalle/Halou umenia vytvárajú novodobú mestskú sieť kultúrnej infaštruktúry, ktorej program sa vzájomne dopĺňa a poskytuje obyvateľom široké možnosti na voľnočasové aktivity, vzdelávanie, výmenu skúseností a oboznamovanie sa s tradičnými i alternatívnymi formami umenia a kultúry. Významným medzníkom projektu SPOTs je evaluácia dopadov jeho kultúrno-umeleckých intervencií v prostredí sídlisk spoločne s dokončením metodiky, ktorá je aplikovateľná v podobných umeleckých projektoch v Európe.

Výmenníky

V roku 2013 bola dokončená rekonštrukcia objektov výmenníkových staníc na uliciach Ľudová, Štítová, Wuppertálska a Važecká, ktoré sa nachádzajú na území štyroch najväčších mestských častí: MČ Košice - Západ, MČ Košice - Staré mesto, MČ Košice - KVP, MČ Košice - Sídliisko Nad jazerom. Každý z výmenníkov má z dôvodov čo najefektívnejšieho fungovania a vytvorenia pestrej ponuky chýbajúcich aktivít na sídliskách vlastnú ťažiskovú programovú štruktúru.

Výmenník Ľudová je zameraný na podporu mestských športov: skejtbording, inline korčuľovanie, ako aj na podporu street artového umenia, hip-hopu a breakdance.

Výmenník Štítová – ťažiskom jeho aktivít je podpora audiovizuálnej tvorby, nových médií, ktoré by sa mali stať viac prístupnejšie pre Košičanov vďaka workshopom či špecifickým umeleckým projektom.

Výmenník Važecká – vďaka obyvateľmi vybudovanej Komunitnej záhrade sa stal centrom eko-artu, nadšených botanikov, záhradkárov a prírodovedcov či zástancov guerilla gardeningu, ale i umelcov, ktorí nám prostredníctvom umenia pomáhajú pretvárať verejný priestor.

Výmenník Važecká na prvý pohľad zaujme nezvyčajnou architektúrou, ktorá sa stala novou dominantou v lokalite na konci sídliska. V rámci ťažiskových aktivít majú u nás svoje zázemie dizajnéri, módni tvorcovia a návrhári, nadšenci fotografie a architektúry spoločne s priaznivcami cyklistiky.

V súčasnosti sa na jednotlivých sídliskách nachádza celkom 7 zrekonštruovaných výmenníkov. Ako výmenník slúži aj časť objektu bývalého centra voľného času na Jegorovovom námestí v MČ Košice - Dargovských hrdinov. Všetky výmenníky slúžia plánovanému účelu a stali sa jedným z nástrojov šírenia kultúry z centra mesta do jeho okrajových častí – do prostredia veľkokapacitných sídlisk. Vďaka výmenníkom sa nám podarilo vytvoriť podmienky pre rozširovanie publika, pre vznik nových komunitných umeleckých diel a osobný rozvoj obyvateľov prostredníctvom ich účasti na tvorivých činnostiach. Výmenníky slúžia ako variabilný, spoločenský a kultúrny priestor s možnosťou podpory umeleckej tvorby formou poskytnutia priestorov - vybavených dielní, prezentácie divadelných predstavení, koncertov, výstav, filmov, a tiež organizovania klubových činností, workshopov, diskusií a stretnutí s obyvateľmi.

Podané projekty SPOTs

V roku 2013 sa v rámci projektu SPOTs realizovalo celkom 18 samostatných projektov v troch základných programových líniiach/programových prioritách: **Komunitný rozvoj**, **Sídliská** a **Dialógy**. Čiastkové aktivity sa robili vo výmenníkoch Obrody, Brigádnická, Ľudová, Štítová, Wuppertálska, Važecká, Jegorovovo a v pavilóne November, ktorý sa nachádza v areáli Kasární/Kulturparku. Samostatnú časť programovej ponuky projektu SPOTs tvorili festivaly so zameraním na umenie vo verejnom priestore Use the City festival, sociálne umenie Cesta do neznáma a multižánrové festivaly, reagujúce na život tradičných, netradičných menšín a cudzincov v Košiciach – festival Rozmanitosť a Polievkový festival. Festivalovú ponuku uzatvára festival Naše sídliská, vďaka ktorému sme opätovne prispeli k odhaleniu nezvyčajného kultúrneho dedičstva košických sídlisk.

V rámci programu **Komunitný rozvoj** sa realizovali nosné celoročné projekty **Výmenníkové dielne** – zamerané na podporu aktivít neformálnych skupín, občianskych združení a jednotlivcov, ktorí pripravili pre ostatných obyvateľov zaujímavú ponuku umeleckých tvorivých dielní a workshopov. V rámci uvedeného programu sa organizovali aj tvorivé dielne a workshopy pod vedením profesionálnych umelcov, zameraných hlavne na podporu výtvarného umenia, ktoré sa tešia zo strany obyvateľov najväčšej priazni, ale aj na podporu módného dizajnu, výrobu šperkov a znovuoživenie zabudnutých remesiel. V rámci projektu **Sídliskoví tvorcovia** sme vo výmenníkoch predstavili talentovaných neprofesionálnych aj profesionálnych umelcov a tiež študentov základných, stredných a vysokých škôl s umeleckým zameraním. Po úspešnom testovaní **Vedeckých kaviarní** v roku 2012 sme tento formát v spolupráci s Jánom Gálikom a Slovenskou akadémiou vied Košice opätovne priniesli aj v roku

2013. Malou zmenou bola špeciálna ponuka pre deti s názvom **Vedecký brloh**. Program Komunitný rozvoj uzavrel športovo komunitný festival **Sídlisková paráda**, ktorý sme v roku 2013 pripravili aj na sídliskách Nad Jazerom a KVP.

V rámci program **Naše sídliská** sme priniesli niekoľko zaujímavých projektov, ktorých centrum pozornosti predstavoval verejný priestor. Vďaka projektu **Medzicentrum IV** sme počas leta hostili 12 umelcov zo SR aj ČR, ktorí diskutovali s verejnosťou a mali možnosť vytvoriť umelecké inštalácie a diela v bezprostrednej blízkosti výmenníkov. Ďalším zaujímavým projektom boli **Suveníry z Košíc** či **Remeslá v dizajne**. Obidva projekty prispeli k vytvoreniu novodobých suvenírov, ktoré odrážajú špecifiká jednotlivých sídlisk. Samostatným projektom boli **Košické sochy** a **Alternatívny turizmus na sídliskách**, v rámci ktorých sa nám podarilo zmapovať sochy, fontány, mozaiky, plastiky vo verejnom priestore a vytvoriť ich prvú mapu. Za najväčší úspech programu môžeme označiť projekt **Komunitná záhrada/KVP**, vďaka ktorému si obyvatelia vytvorili zelenú oázu uprostred sídliska a boli spoluvytvorcami drevenej inštalácie holandského výtvarníka Mathijasa Lieshauta. Jeho dielo zasahuje nielen do priestoru komunitnej záhrady, ale aj mimo nej - do verejného priestoru a núti okoloidúcich premýšľať o využívaní verejného priestoru priamo pod panelákmi, kde žijú.

V rámci programu **Dialógy** sa uskutočnili už spomínané festivaly Cesta do neznáma a festival Rozmanitosť, ktoré sa dlhodobo tešia priazni Košičanov. Ich návštevnosť v porovnaní s rokom 2012 stúpala až o 50 %. Posledným projektom, ktorý reaguje na medzigeneračné problémy staršej a mladšej generácie, je sondou do života seniorov a hovorí o ich situácii a postavení v spoločnosti, je projekt **Von z kruhu**. Vďaka výtvarníčke Ľudmile Hornáčkovej dostávajú seniori priestor na umelecké vyjadrenie svojich pocitov, životných príbehov. Prostredníctvom výstav, zbierok básní a vlastných novín dávajú o sebe vedieť košickej aj nekošickej verejnosti.

Podujatia v roku 2013

Kľúčové podujatia organizované SPOTs

- 22. 5. – 26. 5. 2013 - Use The City festival – multižánrový festival umenia vo verejnom priestore
- 22. 5. 2013 – 25. 5. 2013 - Radio City Break – workshop
- 22. 5. 2013 – 26. 5. 2013 - Monumenty z kartónu, dočasná participatívna architektúra, Olivier Grossetête (FR)
- 22. 5. 2013 – 26. 5. 2013 - V čom si dobrý? – fotografia, Šymon Kliman (SR),
- 22. 5. 2013 - EPIC - divadlo, Debris company
- 23. 5. 2013 - Shared Cities (Zdieľané mestá) – konferencia, Sieť IN SITU
- 24. 5. 2013 - Hudba v električke, koncert
- 24. 5. 2013 - Hudba v meste, koncert
- 24. 5. 2013 - Step by step (Krok za krokom) – divadlo, La Hors de (FR) + Divadlo Na peróne (SR)
- 25. 5. 2013 - SDK.Europe – tanec
- 25. 5. 2013 - C.A.P.E. Crew (BE) - multimédiá
- 25. 5. 2013 - Scale 1:5 (Mierka 1:5) - hudba, HOPPart (HU)
- 25. 5. 2013 - Tape riot (Vzbura pások) - tanec, vizuálne umenie, Asphalt piloten (DE)

- 25. 5. 2013** - Shut up, Play! (Drž hubu, hraj!) – Divadlo, Original Tempo (JP)
- 25. 5. 2013** - Tradičné japonské hry GO a ŠÓGI, ukážky hier + aktívna účasť
- 25. 5. 2013** - Dlhý, široký, bystrozraký – Bábkové divadlo, Teatro (SR)
- 25. 5. 2013** - Reebok Mobile Gym, Crossfit/tanec/joga
- 25. 5. 2013** - Kjógen - divadlo
- 25. 5. – 26. 5. 2013** - Výstava japonskej kultúry – bonsaje, hry go a šógi
- 26. 5. 2013** - Tokijský metropolitný symfonický orchester (JP) - koncert
- 11. 9. – 14. 9. 2013** - Naše sídliská – multižánrový festival o histórii a kultúrnom dedičstve košických sídlisk
- 11. 9. 2013** - Výstavba sídliska KVP- výstava fotografií, Róbert Berenhaut
- 12. 9. 2013** - V každej domácnosti – výstava, Ľudmila Horňáková
- 12. 9. 2013** - Nový mestský mobiliár -výstava, Ideoci
- 13. 9. 2013** - Prezentácia novodobých suvenírov zo sídlisk - výstava
- 14. 9. 2013** - Slávnostné otvorenie Komunitnej záhrady a odhalenie inštalácie Mathijisa Lieshouta, spojená s dvojdňovým workshopom tvorby záhradného nábytku
- 8. 10. – 12. 10. 2013** - Festival Rozmanitosť - multižánrový festival o tradičných aj netradičných menšinách, žijúcich v Košiciach.
- 8. 10. 2013** - Prekrížené portréty + Prvky rómskych kuchýň – výstava fotografií
- 8. 10. 2013** - Spoločná špajza - výstava, Ľudmila Horňáková
- 8. 10. 2013** - Hello & Goodbye - multikultúrna séria zvukových inštalácií
- 8. 10. 2013** - Planéta ľudí – výstava fotografií, Róbert Suja
- 10. 10. 2013** - Hlasy Luníka IX, koncert
- 11. 10. 2013** - Eurodinner – medzinárodný večer s ESN
- 12. 10. 2013** - Polievkový festival - Kultúrna rozmanitosť cez jedlo, hudbu a komunitné aktivity
- 12. 10. 2013** - Los Massakeros - koncert
- 12. 10. 2013** - Kuchárska šou Clementa Vergnauda z kuchárskeho komplexu Via Roma
- 12. 10. 2013** - Salsa/samba šou, tanečná škola salsy pod vedením tanečného štúdia Salsa caliente
- 12. 10. 2013** - Umierajúca labuť - tanečné predstavenie Štátneho divadla Košice
- 12. 10. 2013** - Ruský tanec - tanečné predstavenie Štátneho divadla Košice
- 12. 10. 2013** - Karpatsko-nemecký zbor Nachtigall
- 12. 10. 2013** - Čínsky tanec - tanečné predstavenie Štátneho divadla Košice

- 12. 10. 2013** - Zumba – tanečný workshop Salsa caliente
- 12. 10. 2013** - Terne Čhave (CZ) - koncert
- 12. 11. – 14. 11. 2013** - Festival Cesta do neznáma – multižánrový festival sociálneho umenia
- 12. 11. 2013** - Prelínanie - výstava fotografií, PHOTOARTCENTRUM (SK)
- 13. 11. 2013** - Von z kruhu – multimedialna výstava
- 13. 11. 2013** - EDGE - tanec/divadlo
- 14. 11. 2013** - Projekt Karavan - multimedialna výstava
- 15. 11. 2013** - Odyseia - multimedialna výstava, Antoine d'Agata (FR)
- 15. 11. 2013** - Equinoxe - opera/balet

Významné podujatia

- 19. 7. – 27. 7. 2013** - Medzicentrum IV. – Spoločenské zásahy a umelecké intervencie vo verejnom priestore košických sídlisk
- 3. 1. – 31. 12. 2013** - Von z kruhu – komunitno-umelecký projekt zameraný na otázky medzigeneračných vzťahov medzi seniormi a mladými ľuďmi.
- 20. 1. 2013 – 31. 12. 2013** - Vedecká kaviareň a vedecký brloh - popularizácia vedy, umenia, architektúry, dizajnu pre deti aj dospelých
- 20. 1. 2013** - Zvieratka v zoo - Erich Kočner, Zoo Košice
- 5. 3. 2013** - Život v temnotách chladných jaskýň, Ľubomír Kováč
- 19. 3. 2013** - Dynamické Slnko, Vojtech Rušín, Astronomický ústav SAV Stará Lesná
- 9. 4. 2013** - Aj najlepší priateľ človeka nás môže ohroziť, Ingrid Papajová, Parazitologický ústav SAV, Košice
- 23. 4. 2013** - Neželaní votrelci (o invazívnych druhoch rastlín), Eva Sitášová, Východoslovenské múzeum Košice
- 7. 5. 2013** - Svet pri absolútnej nule, Pavol Szabó, Ústav experimentálnej fyziky SAV Košice
- 21. 5. 2013** - Sopky ohrozujúce Európanov, Peter Vajda, Geofyzikálny ústav SAV Bratislava
- 4. 6. 2013** - Dospelý mozog a nové neuróny, Eniko Račeková, Neurobiologický ústav SAV Košice
- 18. 6. 2013** - Mesto Košice v 20. storočí - politický, hospodársky a kultúrny vývoj, Milan Olejník, Spoločenskovedný ústav SAV Košice
- 26. 7. 2013** - Nebezpečný vesmír, Peter Kaňúk, CVČ Domino
- 24. 9. 2013** - Poruchy čichu a chuti se zameraním na klinickú praxi, Jan Vodička, Univerzita Pardubice, Česká republika

- 29. 10. 2013** - Prečo je kvalitný spánok pre nás tak dôležitý, Viliam Donič, Lekárska fakulta UPJŠ v Košiciach
- 26. 11. 2013** - Vákuum – nič, ktoré neznamena, že nič neznamena, Slavomír Gabáni, Ústav experimentálnej fyziky SAV v Košiciach
- 30. 11. 2013** - Fyzika v kuchyni, Zuzana Pribulová, Ústav experimentálnej fyziky SAV, Slovenská akadémia vied
- 10. 12. 2013** - Ako blízko majú k sebe umelec a vedec?, Boris Vaitovič, Fakulta umení na Technickej univerzite v Košiciach
- 14. 12. 2013** - Veselé maľovanie neviditeľnými farbami, Martin Vavra,

Ostatné podujatia – partnerská spolupráca

- 28. 9. 2013** - Slávnostné odhalenie Pamätníka ľudovej architektúry, Tomáš Džadoň

Prehľad udalostí a podujatí podľa programovej štruktúry

- 20. 1. – 31. 12. 2013** - Výmenníkové a tematické tvorivé dielne - patchwork, šerm, spevácky klub Briliant, knižný klub, letecké esá, teabo, joga, Dračia stopa, športový šerm, skejtbording, tematické tvorivé dielne jar, jeseň, zima, enkaustika, fotogram, tvorivé dielne pre deti a mládež zamerané na dizajn architektúru, tvorivé dielne pre všetky generácie zamerané na tvorbu šperkov a módny dizajn, Herbár Cyprián, Deň nápadov.
- 20. 1. – 30. 9. 2013** - Sídliškový tvorcovia - výstavy neprofesionálnej tvorby talentovaných obyvateľov, Výmenník Obrody
- 20. 1. 2013** - Výstava študentských prác odboru Propagačná grafika ŠUV Košice + praktická ukážka digitálnej ilustrácie.
- 3. 6. 2013** – V uliciach a prírode je všetko - výstava výtvarných diel, František Feňovčík
- 17. 6. 2013** - Kvapky farby- výstava výtvarných diel, Adriana Szekeres.
- 17. 9. 2013** - Farebný svet - Coloriskeri luma, výstava viac ako 50 najlepších diel celoročnej súťaže žiackych prác.

Výstavy profesionálnej tvorby a študentov s umeleckým zameraním vo Výmenníku Brigádnická

- 20. 1. 2013** - Egyptská revolúcia – výstava grafika na plátne, Hossan Hassan (Egypt)
- 4. 4. 2013** - Skutoční ľudia - výstava fotografií, MECEM – Rómske mediálne centrum
- 25. 4. 2013** - Svetidlá/Svetlo - výstava prác žiakov Školy úžitkového výtvarníctva v Košiciach.
- 18. 7. 2013** - V každej domácnosti – výstava nezvyčajných zbierok od seniorov, Ľudmila Horňáková
- 22. 10. 2013** - Dizajn a všetko o varení piva - autorská prezentácia Martina Feka, ktorý sa profesionálne zaoberá grafickým dizajnom a inovatívnym spôsobom navrhuje etikety na pivové fľaše.
- 13. 12. 2013** - Výstava Najväčší zbor na svete, Riga 2014

Výstavy profesionálnej tvorby a študentov s umeleckým zameraním vo Výmenníku Wuppertálska

- 22. 4. 2013 - Z Beskýd do Tatier – výstava olejomalieb, Josef Teper
- 17. 7. 2013 - Od babičky na boľáčky – výstava, Eva Sitášová
- 14. 9. 2013 - 30 rokov KVP, Róbert Berenhaut
- 16. 10. 2013 - Sex v tráve s podtitulom „Detaily z intímneho života hmyzu“ Eva Sitášová, Miroslav Fulín, Anton Krištín, Stanislav Levendovský, Milan Olekšák a Juraj Popovič.
- 13. 11. 2013 - Netopiere, Eva Sitášová
- 25. 11. 2013 - Výstava fotografií o impresiách partnerstva Slovenskej republiky a Spolkovej republiky Nemecko

Výstavy profesionálnej tvorby a študentov s umeleckým zameraním vo Výmenníku VAŽECKÁ

- 17. 6. 2013 - Výstava absolventských prác študentov ZUŠ Irkutská
- 15. 7. 2013 - architektúra Košíc, výstava fotografií, Michal Gedeon
- 21. 9. 2013 - Výstava detských a dospelých tvorivých prác – Mandál
- 12. 9. 2013 - Nový mestský mobiliár, Ideoci

Výstavy profesionálnej tvorby a študentov s umeleckým zameraním vo Výmenníku ŠTÍTOVÁ

- 27. 6. 2013 - Medzicentrum IV (SPOTs 2013) : medzi výmenníkmi
- 14. 9. 2013 - Karavan - multimedialna výstava výsledkov projektu, Daniela Krajčová, Otto Hudec
- 14. 12. 2013 - Budapešť XV – sídlisko v pohybe - výstava územných plánov architektonických návrhov a realizovaných projektov v mestskej časti Újpalota, Maďarský inštitút, XV. obvod mesta Budapešť

Výstavy Výmenník JEGOROVOVO

- 13. 11. 2013 – Von z kruhu, multimedialna výstava výsledkov medzigeneračného komunitno-umeleckého projektu, Ľudmila Horňáková

Výstavy profesionálnej tvorby a študentov s umeleckým zameraním, MESTSKÝ VÝMENNÍK

- 13. 9. 2013** - Suveníry zo sídliska - výstava záverečných prác týždňového workshupu, ktorého cieľom bolo naštartovať tvorbu sídliskových suvenírov
- 8. 10. 2013** - Hello & Goodbye, zvukové inštalácie, Júlia Laggner uniT Kunstlabor Graz. Prekrížené portréty - Prvky rómskej kuchyne, Marseille Provence 2013,
- 12. 11. 2013** - Prelínanie, výstava fotografií, Photoart centrum, Lena Jakubčáková, Pavel Maria Smejkal
- 21. 11. 2013** - Never Be the Same Again – výstava malieb, Roos van Dijk (Holandsko)
- 13. 12. 2013** - Suveníry z Košíc - Fakulta umení Katedra dizajnu TUKE a skupina dizajnérov Ideoci

Vedecké kaviarne a vedecké brlohy – popularizácia vedy, umenia, architektúry, dizajnu pre deti aj dospelých

- 20. 1. 2013** - Zvieratka v zoo - Erich Kočner, Zoo Košice
- 5. 3. 2013** - Život v temnotách chladných jaskýň, Ľubomír Kováč
- 19. 3. 2013** - Dynamické Slnko, Vojtech Rušín, Astronomický ústav SAV, Stará Lesná
- 9. 4. 2013** - Aj najlepší priateľ človeka nás môže ohroziť, Ingrid Papajová, Parazitologický ústav SAV Košice
- 23. 4. 2013** - Neželaní votrelci (o invazívnych druhoch rastlín), Eva Sitášová, Východoslovenské múzeum Košice
- 7. 5. 2013** - Svet pri absolútnej nule, Pavol Szabó, Ústav experimentálnej fyziky SAV Košice
- 21. 5. 2013** - Sopky ohrozujúce Európanov, Peter Vajda, Geofyzikálny ústav SAV Bratislava
- 4. 6. 2013** - Dospelý mozog a nové neuróny, Eniko Račeková, Neurobiologický ústav SAV Košice
- 18. 6. 2013** - Mesto Košice v 20. storočí - politický, hospodársky a kultúrny vývoj, Milan Olejník, Spoločenskovedný ústav SAV Košice
- 26. 7. 2013** - Nebezpečný vesmír, Peter Kaňúk, CVČ Domino
- 24. 9. 2013** - Poruchy čichu a chuti se zameraním na klinickú praxi, Jan Vodička, Univerzita Pardubice, Česká republika
- 29. 10. 2013** - Prečo je kvalitný spánok pre nás tak dôležitý, Viliam Donič Lekárska fakulta UPJŠ v Košiciach
- 26. 11. 2013** - Vákuum – nič, ktoré neznamena, že nič neznamena, Slavomír Gabáni, Ústav experimentálnej fyziky SAV v Košiciach
- 30. 11. 2013** - Fyzika v kuchyni, Zuzana Pribulová, Ústav experimentálnej fyziky SAV, Slovenská akadémia vied
- 10. 12. 2013** - Ako blízko majú k sebe umelec a vedec?, Boris Vaitovič, Fakulta umení na Technickej univerzite v Košiciach
- 14. 12. 2013** - Veselé maľovanie neviditeľnými farbami, Martin Vavra,

- 3. 7. – 10. 7. 2013** - Sídľisková paráda – festival komunitno-športových podujatí
- 19. 7. – 27. 7. 2013** - Medzicentrum IV. – Spoločenské zásahy a umelecké intervencie vo verejnom priestore košických sídlisk
- 11. 5. – 12. 5., 21. 6. – 23. 6. 2013** - Improliga a Improdielňa - cyklus tematických workshopov, zameraných na divadelnú improvizáciu a súčasný tanec, Jozefa Abafi
- 3. 9. – 13. 12.** Remeslá v dizajne – séria víkendových workshopov pod vedením skupiny dizajnérov Ideoci

PROGRAM SÍDLISKÁ

- 22. 4. – 31. 12.** – Mestské športy vo Výmenníku Ľudová - séria skejtbordových workshopov pre deti a mládež
- 11. 9 – 14. 9. 2013** - Naše sídliská – multižánrový festival o histórii a kultúrnom dedičstve košických sídlisk
- 11. 9. 2013** - Výstavba sídliska KVP - výstava fotografií, Róbert Berenhaut
- 12. 9. 2013** - V každej domácnosti – výstava, Ľudmila Horňáková
- 12. 9. 2013** - Nový mestský mobiliár – Výstava, Ideoci,
- 13. 9. 2013** - Prezentácia novodobých suvenírov zo sídlisk - výstava
- 14. 9. 2013** - Slávnostné otvorenie Komunitnej záhrady a odhalenie inštalácie Mathijisa Lieshouta spojená s dvojdňovým workshopom tvorby záhradného nábytku

PROGRAM DIALÓGY

- 8. 10. - 12. 10. 2013** - Festival Rozmanitosť - multižánrový festival o tradičných aj netradičných menšinách, žijúcich v Košiciach.
- 8. 10. 2013** - Prekrížené portréty + Prvky rómskych kuchýň – výstava fotografií
- 8. 10. 2013** - Spoločná špajza - výstava, Ľudmila Horňáková
- 8. 10. 2013** - Hello & Goodbye - Multikultúrna séria zvukových inštalácií
- 8. 10. 2013** - Planéta ľudí – výstava fotografií, Róbert Suja
- 11. 10. 2013** - Eurodinner – Medzinárodný večer s ESN
- 12. 10. 2013** - Polievkový festival - Kultúrna rozmanitosť cez jedlo, hudbu a komunitné aktivity
- 12. 10. 2013** - Los Massakeros - koncert
- 12. 10. 2013** - Kuchárska šou Clementa Vergnauda z kuchárskeho komplexu Via Roma
- 12. 10. 2013** - Salsa/samba šou, tanečná škola salsy pod vedením tanečného štúdia Salsa caliente
- 12. 10. 2013** - Umierajúca labuť - tanečné predstavenie Štátneho divadla Košice

12. 10. 2013 - Ruský tanec - tanečné predstavenie Štátneho divadla Košice

12. 10. 2013 - Karpatsko-nemecký zbor Nachtigall

12. 10. 2013 - Čínsky tanec - tanečné predstavenie Štátneho divadla Košice

12. 10. 2013 - Zumba – tanečný workshop Salsa caliente

12. 10. 2013 - Terne Čhave (CZ) - koncert

12. 11. – 14. 11. 2013 - Festival Cesta do neznáma – multižánrový festival sociálneho umenia

12. 11. 2013 – Prelínanie - výstava fotografií, PHOTOARTCENTRUM (SK)

13. 11. 2013 - Von z kruhu – multimedialna výstava

13. 11. 2013 - EDGE - tanec/divadlo

14. 11. 2013 - Projekt Karavan - multimedialna výstava

15. 11. 2013 - Odysseia - multimedialna výstava, Antoine d'Agata (FR)

15. 11. 2013 - Equinoxe - opera/balet

3. 1. – 31. 12. 2013 - Von z kruhu – komunitný umelecký projekt, ktorý je zameraný na otázky medzigeneračných vzťahov medzi seniormi a mladými ľuďmi. Počas celého roka výtvarníčka Ľudmila Horňáková pripravovala so seniormi a študentmi Strednej odbornej školy grafického dizajnu rôzne akcie a intervencie vo verejnom priestore. V apríli tak vznikla inštalácia z farebných balónov naplnených dychom účastníkov a okoloidúcich, ktorí napísali na balón, komu dych venujú. Balóny boli upevňované na drôtenú kostru v tvare PRE TEBA.

V júli to bola výstava kutilských zlepšovákov a zbierok zo seniorských domácností. Projekt vyvrcholil v decembri výstavou, ktorá bola na jednej strane replikou klasického seniorskeho bytu spoločne s umeleckými dielami, inštaláciami, či videami, ktoré seniori vytvorili počas celého roka.

Kasárne/Kulturpark

Kasárne/Kulturpark sú mestské kultúrne centrum, vytvorené predovšetkým na tvorbu a prezentáciu súčasného umenia a kultúry a podporu produkcie v oblasti kreatívneho priemyslu a médií. Je to projekt transformácie kasárenských skladov na novú, kreatívnu, vzdelávaciu, oddychovú a umeleckú štvrť Košíc neďaleko historického centra mesta. Program kasární má ambíciu prinášať maximálnu možnú kvalitu umeleckej produkcie, zabezpečiť dostupnosť ponúkaného kultúrneho programu rôznym sociálnym či vekovým skupinám a vytvárať také programové projekty, ktoré budú prinášať trvalý rozvoj mesta a jeho obyvateľov, tzn. udržateľný kultúrny program. Kasárne/Kulturpark sú „srdcom“ projektu Košice INTERFACE 2013.

V roku 2013 bolo najväčšou výzvou naplno využiť potenciál novozrekonštruovaného areálu, oživiť prázdne priestory a systematicky rozbehnúť programové aktivity s ohľadom na participatívne plánovanie programu občianskymi iniciatívami a neformálnymi združeniami a nielen programovú, ale aj finančnú udržateľnosť centra. Špecifickou príležitosťou je vybudovanie nového publika a príjemných vzťahov so „susedmi“ kultúrneho centra.

Podujatia v druhom polroku 2013

LETO V PARKU

(3. - 25. 8. 2013)

Leto v parku je nosné letné podujatie kultúrneho centra Kasární/Kulturparku, ktoré vzniklo ako reakcia na potrebu oživenia opustených kasárenských skladov na Kukučínovej ulici v Košiciach. Ide o výnimočné spojenie myšlienky oživenia daného miesta v spojení s profiláciou dramaturgie ako prehľadu kvalitných súčasných hudobných a divadelných projektov zo Slovenska a zahraničia, doplnené o filmové, edukatívne a sprievodné projekty pre deti a dospelých, približujúce súčasné trendy v umení bližšie k bežnému divákovi.

Trienále súčasného obrazu

(12. 9. 2013 – 3. 11. 2013)

Predstavuje náhľad do súčasnej výtvarnej svetovej scény, narábajúcej s novými spôsobmi práce s obrazovým materiálom. Výstavná časť v priestoroch Kasární/Kulturparku bola vyhradená video kolekcii zo zbierok Frac Marseille.

Odysseys d`Antoine d`Agata

(15. 11. - 15. 12. 2013)

Projekt je vnímaný ako spolupráca medzi dvoma budúcimi európskymi hlavnými mestami kultúry - Košice 2013 a Marseille Provence 2013. Ide o koprodukcii dvoch miest so zámerom prezentácie piatich portrétov migrantov, ktorí sa snažia prekročiť hranice Európskej únie. Autor sleduje ich životné cesty a iné fragmenty z ciest po Európe (Dakar, Turecko, Líbya, Ukrajina, atď). S autorovým príchodom na Slovensko sa budú sledovať cesty týchto migrantov cez východné hranice Európskej únie. Autor je známy súčasný francúzsky fotograf, pracuje pre Magnum photo agentúru a špecializoval sa na zachytávanie nočného života ľudí z rôznych kútov sveta.

Dni nového tanca

Medzinárodný festival súčasného tanca je koncipovaný ako bienále. Ide o prvý ročník festivalu súčasného tanca, ktorý je jediný svojho druhu na východnom Slovensku. Vznikol so zámerom vybudovať v Košiciach platformu a stabilné zázemie pre súčasný tanec a predstaviť popredných slovenských i zahraničných choreografov a tanečníkov. Na festivale sa zúčastnili súbory ako Balet Preljocaj (FR), The Symptoms (Maďarsko), Charlotte Ofverholm (Švédsko), Polish dance theatre (Poľsko), CobosMika (Španielsko) a ďalší. Festival priniesol do Košíc prvú medzinárodnú prehliadku aktuálneho diania a nových trendov v oblasti súčasného tanca. Prioritou bolo predstaviť originálnu tvorbu mladých umelcov. Sprievodnými podujatiami boli workshopy známych choreografov a besedy. Prínosom pre košickú tanečnú scénu a vývoj súčasného tanca bola aj spolupráca košických tanečníkov s japonským umelcom Yuzo Ishyamom. Spolu vytvorili nové tanečné dielo, ktoré bolo súčasťou festivalového programu. Do projektu sa aktívne zapojilo existujúce tanečné prostredie, konzervatóriá, tanečné školy, tanečné kluby a profesionáli.

V druhom polroku 2013 bolo dôležité pripraviť mesačný kultúrny program, spustiť naplno interaktívnu expozíciu Steelparku – kreatívna fabrika, či aktivity inkubátora pre nové médiá, architektúru a dizajn. Kasárne/Kulturpark majú byť centrom diania a vzájomného prepájania dôležitých programových a obsahových celkov projektu Košice INTERFACE 2013, ako projekt SPOTs, K.A.I.R. či Creative Industry Toolkit. V septembri až decembri bolo v záujme udržateľnosti projektu dôležité rozbehnúť programové aktivity v spolupráci s rôznymi kultúrnymi operátormi, neformálnymi združeniami a občianskymi iniciatívami.

Po roku 2013 majú Kasárne/Kulturpark ambíciu stabilizovať ročný cyklus programových aktivít, vytvárať priestor pre vznik nových programových prvkov, no zároveň pripraviť aktivity na získanie nového publika pre už fungujúci program kultúrneho centra. Vznik nových programových aktivít v kombinácii s atmosférou novozrekonštruovaných priestorov podporí programová konfrontácia súčasného umenia s lokálnou umeleckou scénou. V spolupráci s rôznymi fakultami košických a prešovských univerzít na rôznych start-up campoch v priestoroch Kasární/Kulturparku bude vznikať nové podhubie pre rozvoj v oblasti prepájania kultúrnych a kreatívnych odvetví. Kasárne/Kulturpark ako „srdce“ projektu Interface majú za cieľ vytvárať priestor na spoluprácu pri tvorbe komplexného systému podpory umelcov nielen v meste Košice, ale aj vo východoslovenskom regióne.

Spolupráca a partneri

Spolupráca na medzinárodnej úrovni

Medzinárodná spolupráca bola kľúčovým elementom projektu Košice 2013 z hľadiska stimulovania kultúrneho života v Košiciach, prepájania s medzinárodným kultúrnym dianím a okruhmi, zvyšovania kvality, vytvárania možností pre mnohé oblasti rozvoja, využívania know-how a skúseností zo zahraničia a ich aplikácie na miestne prostredie.

Spolupráca s oficiálnymi inštitúciami EÚ

- Oficiálna návšteva delegácie Európskeho parlamentu v dňoch 15. – 17. júla 2013 v Košiciach za účasti europoslancov Moniky Smolkovej a Kataríny Nevedalovej (SK), Piotra Borysa (PL), Petra Kammereverta (DE) spolu s členmi delegácie Líviou Gregušovou, Róbertom Hajšelom, Dionýzom Hochelom a tlmočnickým tímom mala pripravenú komentovanú prehliadku mestom, neformálne prijatie vedením mesta Košice v priestoroch Dolnej brány na recepcii (15. 7. 2013). Poslancov oficiálne prijal primátor mesta Košice Richard Raši v Historickej radnici. Uskutočnilo sa stretnutie s predstaviteľmi Košického samosprávneho kraja, hostia navštívili tokajský región a Vlastivedné múzeum v Trebišove (16. 7.). Na programe bola prehliadka investičných projektov (Kasárne/Kulturpark, výmenníky Važecká a Wuppertálska), okrúhly stôl a diskusia na tému Európske hlavné mesto kultúry 2013 so zástupcami mesta Košice, KSK, Košice 2013 a s riaditeľmi či zástupcami rôznych kultúrnych inštitúcií v meste. Delegácia hodnotila návštevu Košíc mimoriadne pozitívne.
- V rámci projektu Slovenská kultúra v Marseille sa 23. mája 2013 v spolupráci s Európskou komisiou konal literárny večer, na ktorom vystúpila slovenská laureátka literárnej ceny Európskej únie Jana Beňová. Podujatie bolo Európskou komisiou hodnotené ako mimoriadne úspešné.
- V spolupráci s Európskou komisiou sme pripravili projekt „Youth In Motion“ (Mládež v pohybe) v Kasárňach/Kulturparku v októbri 2013.
- Pripravili sme tiež návštevu podpredsedu Európskej komisie Maroša Šefčoviča, ako aj projekt „Relaunching Europe“ v spolupráci s Európskym parlamentom a Európskou komisiou, ktorý sa uskutočnil pod záštitou predsedu socialistickej frakcie Európskeho parlamentu Hansa Svobodu v októbri 2013.

Spolupráca s partnerským Európskym hlavným mestom kultúry Marseille-Provence 2013

- Košice 2013, n. o., vyvinula koncept vzájomnej spolupráce so svojim sesterským hlavným mestom kultúry Marseille-Provence 2013, ktorý bol založený na prekrývaní tematických celkov projektov oboch miest, ako aj na ich podobnostiach. Spolupráca zdôrazňuje fakt, že obidve hlavné mestá kultúry sú formované svojim hlbokým multikultúrnym charakterom a svojou geografickou polohou na križovatke rôznych kultúr. Sú to aj mestá v blízkosti viacerých hraníc, vrátane tých s Európskou úniou a schengenským priestorom. Kým Marseille je sprostredkovateľom kultúrnej výmeny v severno-južnom smere, Košice sú komunikačným mostom medzi západom a východom. Konceptia zdôrazňuje obrovské bohatstvo, prichádzajúce zo spojenia týchto dvoch osí v rámci spolupráce medzi dvomi európskymi hlavnými mestami kultúry. Tento rámec tiež vytvára priestor pre fascinujúcu ukážku európskych identít, interakcií medzi západnou a východnou Európou a kultúrnu výmenu v rámci a mimo hraníc Európskej únie a Schengenu, kde sa obidve mestá nachádzajú.

Tri línie vzájomnej spolupráce:

1. MESTÁ NA HRANICI
2. VEREJNÉ PRIESTRANSTVÁ
3. OBČIANSKA PARTICIPÁCIA

Európske hlavné mestá kultúry 2013 spolu aktívne spolupracujú už od čias ich kandidatúry. Počas niekoľkých rokov (od konca roku 2008) sa vyprofilovalo množstvo konkrétnych spoločných projektov jednostranného či recipročného charakteru. Okrem spolupráce a spoločných projektov s tímom Marseille-Provence 2013, Košice 2013, n. o. realizovala aj ďalšie projekty v spolupráci s mestom Košice, veľvyslancami Slovenskej republiky vo Francúzsku, Francúzskej republiky na Slovensku, ako aj so Slovenským inštitútom v Paríži a Francúzskym inštitútom i kultúrными operátormi mesta Marseille a regiónu.

SPOLOČNÉ PROJEKTY

Košice 2013 a IN SITU – od roku 2009 je nezisková organizácia Košice 2013 členom siete IN SITU – európskej siete pre tvorbu umenia vo verejnom priestore so sídlom v Marseille a súčasťou projektu META (Manifeste européen pour la transformation par l'art/Európsky manifest za zmenu prostredníctvom umenia). V rámci META boli navrhované aj iné koprodukcie, napr. s Benjamínom Verdonckom a berlínskym kolektívom. Hmotným výstupom je projekt festivalu pouličného umenia Use the City, ktorý organizuje Košice 2013, n. o. každý rok spravidla posledný májový týždeň. Súčasťou projektu je aj spolupráca dvoch divadiel Là Hors de (Lyon)/Na Peróne (Košice) so spoločným projektom s názvom Step by step, ako aj koprodukcia pri mobilite miest, spoločné konferencie a pod.

Rezidencie umelcov z Marseille – v rámci projektu K.A.I.R. (Košice Artists In Residence) sa začiatkom roku 2011 uskutočnila umelecká rezidencia marseillskej výtvarnej umelkyne Sylvie Réno, ktorá pripravila výstavu „Nestrielať na pianistu“ 9. februára 2011 vo Východoslovenskej galérii v Košiciach. V lete 2011 navštívil Košice umelecký fotograf Allain Willaume v rámci svojho rezidenčného pobytu. K.A.I.R. v spolupráci s marseillskou asociáciou Sextant et plus a Marseille-Provence 2013 pripravili rezidenciu pre komisiu vybranú autorku súčasného umenia Claire Dantzer v mesiacoch november – december 2012 v Košiciach. V roku 2013 K.A.I.R. pripravujú rezidenčný pobyt umeleckej dvojice Gethan&Myles, žijúcu v Marseille, v mesiacoch júl – september. Východoslovenský umelecký fotograf Ján Ďurina absolvoval rezidenčný pobyt v Marseille v mesiacoch jún – júl, ktorý K.A.I.R. pripravil v spolupráci s La Traverse/Les ateliers de l'Image Marseille.

Kultúra „odsúdených“ – spolupráca medzi asociáciou Lieux Fictifs a ich European network/project a PhotoART Centrom v Košiciach vyústila do výmeny vedomostí a skúseností cez Gruntvig program. V novembri 2011 sa Lieux Fictifs zúčastnili na konferencii v Košiciach. V rámci programu Sociálneho umenia bola v roku 2011 úspešná realizácia niekoľkých projektov, ako napr. Cesta do neznáma s tematikou utečenectva, rómskej problematiky, väzenskej kultúry a pod. V roku 2012 boli realizované tri línie - Závislosti drog, Handicap a Bezdomovci, ktorých cieľom bolo podporiť a pripraviť umelecké projekty.

V novembri roku 2013 sa v rámci festivalu Cesta do neznáma uskutočnila prezentácia výsledkov projektov uskutočnených do roku 2013. Takisto boli prezentácie v oboch európskych hlavných mestách kultúry (hlavne foto/video).

Otvárací ceremoniál – marseillský otvárací ceremoniál roka, kedy sa obidve mestá stali európskymi hlavnými mestami kultúry. Marseille-Provence welcomes the world. Marseille Opening sa uskutočnil 12. januára a sprievodný program 11. a 13. januára 2013. Košice 2013, n. o., sa umeleckou participáciou, resp. výmenou nezúčastnila. V rámci Otváracieho ceremoniálu Košice 2013 bolo 20. januára vystúpenie majstrov sveta v beatboxe Under Control z Marseille.

Týždeň slovenskej kultúry v Marseille – od 14. do 17. mája 2013 sa v rámci projektu „Slovenská kultúra v Marseille“ uskutočnil *Slovenský týždeň v Marseille*, ktorý sa konal v divadle Axel Toursky v Marseille. Dňa 14. mája 2013 podujatie otvoril primátor mesta Košice Richard Raši, viceprimátorka mesta Košice Renáta Lenártová a umelecký riaditeľ neziskovej organizácie Košice 2013 Vladimír Beskid za účasti veľvyslanca Slovenskej republiky vo Francúzsku Mareka Eštoka, viceprimátora mesta Marseille Daniela Hermanna, honorárneho konzula Slovenskej republiky v Marseille Andrého Distantiho, riaditeľa Marseille-Provence 2013 Jean-François Chougneta a iných francúzskych významných hostí. Súčasťou večera bola ochutnávka slovenských gastronomických špecialít, ktoré pripravil kuchár Jozef Hromjak a jazzový koncert PaCoRa Tria a Bashavelu. Oficiálni hostia absolvovali v Pavillone M tlačovú konferenciu. V stredu, 15. mája 2013, sa v rámci podujatia premietal film *Papierové hlavy* za účasti režiséra Dušana Hanáka a filozofa Miroslava Marceliho, večer bolo predstavenie Divadla štúdia tanca Banská Bystrica *Veselosti minulosti*. Podujatie sa skončilo v piatok, 17. mája divadelným predstavením Štátneho divadla v Košiciach *Krásavica z Leenane*. Súčasťou Slovenského týždňa bola aj výstava slovenských ilustrátorov detských kníh v knižnici Alcazar. Týždeň v Marseille mal vysokú úspešnosť (vypredané divadlo Toursky na jednotlivé podujatia a mediálna odozva vo francúzskych médiách). Podujatie bolo hodnotené ako veľmi úspešné, zúčastnili sa na ňom aj piati slovenskí novinári.

Literatúra EDPK & cipM – Košice 2013, n. o., podporili vznik Európskeho domu poézie Košice (EDPK) a jeho spoluprácu s Medzinárodným centrom poézie v Marseille (cipM), ktorá vyústila do oficiálneho začlenenia slovenského Európskeho domu poézie Košice do Medzinárodnej siete domov poézie v roku 2012. Od 20. do 25. mája 2013 sa v cipM (Medzinárodnom centre poézie v Marseille) v rámci projektu „Slovenská kultúra v Marseille“ uskutočnila prvá časť literárnych tvorivých ateliérov *Import/Export Košice/Marseille* (za slovenských umelcov sa ich zúčastnili básnik Ján Gavura a poetka Mária Ferenčuhová). V rámci ateliérov sa uskutočnili dva sprievodné literárne večery (prvý 23. mája v súčinnosti s Európskou komisiou a Marseille-Provence 2013, na ktorom vystúpila spisovateľka Jana Beňová a druhý literárny večer 24. mája 2013 ako prezentácia špeciálnej publikácie košickej revue o súčasnej literatúre a jej príslušnosti umení ENTER+ vo francúzštine za účasti jej šéfredaktora Richarda Kittu a prezentácia publikácie Archív I. Milan Adamčiak Experimentálna poézia za účasti jej zostavovateľa Michala Murína). Prvý literárny ateliér hodnotí francúzska strana za mimoriadne úspešný a literárne veľmi kvalitný. Druhý bol v Košiciach, Kasárne/Kulturpark, od 22. do 28. septembra 2013, prezentácia bilingválnej publikácie ako výsledku projektu *Import/Export Košice/Marseille* bola súčasťou Záverečného ceremoniatu Košice 2013.

Latcho Divano a Konferencia o rómskej otázke – marseillská asociácia Latcho Divano (Xavier Marchand – Lanicolacheur) v júni 2012 prišla na Slovensko a diskutovala o prienikoch spolupráce so slovenskými rómskymi umelcami. Košice 2013, n. o., jej zástupcom zorganizovala stretnutia so zodpovednými za projekt SPOTs (Festival Rozmanitosť v októbri 2013), so zodpovednými z MECEM-u (Koncert porozumenia), s predstaviteľmi divadla Romathan, s riaditeľom Súkromného konzervatória na Exnárovej ulici v Košiciach a s predstaviteľmi Nadácie ETP (Rómske hlasy pre zajtrajšok). V rámci iniciatívy Európskej komisie a komisára Vladimíra Šuchu bola iniciovaná konferencia na tému riešenia rómskej otázky za účasti približne ôsmich expertov zo Slovenska a z Francúzska v roku 2013 v Marseille.

Balet Preljocaj v Košiciach – v rámci festivalu New Dance Days/Dni nového tanca (24. – 27. októbra 2013) vystúpil v Košiciach aj slávny francúzsky balet Preljocaj z Aix-en-Provence s jedným zo svojich svetoznámych predstavení s názvom *Le Sacré du printemps*.

Odysée Antoine d'Agata – výstava umeleckých fotografií renomovaného francúzskeho súčasného fotografa Antoina d'Agatu na tému migranstva, ktoré zhotovil počas svojej umeleckej rezidencie v Košiciach. Výstava bola v Marseille v priestoroch múzea MUCEM v septembri a októbri 2013 a v košických Kasárňach/Kulturparku od 15. novembra do 29. decembra 2013.

FRAC Marseille v Košiciach – Košice 2013, n. o., predstavila krátke videoarty francúzskej umeleckej asociácie FRAC v Košiciach v roku 2013 v rámci projektu Triennale súčasného obrazu od 12. septembra do 3. novembra 2013.

Koncert Dve v jednom /Košice & Marseille/ – pri príležitosti oslavy získania titulu Košice – Európske hlavné mesto kultúry 2013, Košice 2013, neziskovka zorganizovala koncert populárnej hudby Dve v jednom. Každý rok sa na koncerte zúčastňujú košickí a slovenskí umelci a pozvaní hostia z druhého mesta alebo krajiny. Rok 2013 patril pochopiteľne muzikantom z partnerského mesta Marseille, resp. z partnerskej krajiny - Francúzska. Hudobná udalosť má tendenciu rozšíriť svoju charakteristiku i o vizuálne umelecké intervencie. Koncert bol súčasťou Záverečného ceremoniálu 13. decembra 2013 v Košiciach.

FRANCÚZSKO

Spolupráca s Francúzskom sa okrem spolupráce s partnerským mestom Marseille-Provence 2013 sústredila na úzku komunikáciu s Francúzskou ambasádou a Francúzskym inštitútom. Dňa 29. apríla 2013 bola oficiálne podpísaná Dohoda o spolupráci Francúzskeho inštitútu na Slovensku a Košice – Európske hlavné mesto kultúry 2013, n. o., ktoré sa zhodli na vzájomnej spolupráci pri organizácii spoločných kultúrnych a intelektuálnych podujatí v roku 2013 na nasledovných podujatiach:

- **USE THE CITY FESTIVAL** – (22. – 26. 5. 2013) festival predstavuje rôzne formy, žánre a podoby umenia vo verejnom priestore. V programe spája prezentáciu tvorby slovenských a zahraničných umelcov, komunitné aktivity, ktoré ponúka laickej verejnosti. Vyzýval svojich užívateľov – obyvateľov Košíc, aby vyšli do ulíc, užili si svoje mesto a začali komunikovať s kultúrou a umením. Festival odštartoval Olivier Grossette s monumentmi z kartónu.
- **BIELA NOC – Biela noc/Nuit Blanche** je medzinárodný umelecký projekt, zhmotňujúci túžbu po znovuobjavení mestského prostredia, ktoré vďaka umeniu nadobúda iný rozmer. Mesto sa počas noci (5. 10. 2013) zmenilo na interaktívny priestor a jeho bežný nočný cyklus na niekoľko hodín prestal existovať. Francúzski umelci: Christian Boltanski, vizuálne umenie; Studio 21bis, vizuálne umenie; Antonin Fourneau, vizuálne umenie; Ez3kiel, hudba, Joanie Lemercier, vizuálne umenie.

BELGICKO

- **SPOTs** – v rámci projektu SPOTs sa pripravila participácia belgickej skupiny C.A.P.E – into the heart of the experience, CREW (Street performance).

ČESKÁ REPUBLIKA

- **NEW DANCE DAYS** – na výnimočnom festivale súčasného tanca (24. – 27. 10. 2013) sa predstavila aj česká skupina 420people, Vertedance,
- **Paralelné životy** – minifestival divadelnej tvorby 2013 – s českou participáciou: Aleš Březina, Jiří Nekvasil, Nová scéna Národního divadla Praha,
- **Plzeňský divadelní open air festival** – v Kasárňach/Kulturparku sa predstavila Spoločnosť Panamo so svojím divadelným festivalom,
- **FESTIVAL ROZMANITOSŤ (SPOTs)** – multižánrový festival, koncert Thérse Čhave
- **NÁVRAT VODY DO MESTA** – multižánrový open air festival, sústredujúci sa na tému a symbol vody v meste, ktorá košickému centru chýba kvôli výstavbe cesty a odklonu toku rieky Hornád. V rámci festivalu vystúpili českí umelci a skupiny Continual, divadlo; Farma v jeskyni, divadlo; Novogo Fronta
- **PUBLIC ART DAYS** – medzinárodný projekt, zameraný na súčasné netradičné spôsoby riešenia verejného priestoru mesta, ktorý otvára diskusiu o jeho ďalšom formovaní a rozvoji. Cieľom projektu bolo tiež vytvorenie nových sôch a objektov medzinárodne uznávanými umelcami

DÁNSKO

- **NÁVRAT VODY DO MESTA** – participácia Olafur Eliasson, vizuálne umenie.

ESTÓNSKO

- **ISCM World New Music Days** – Festival ISCM Dni novej hudby/World New Music Days bol najvýznamnejšou celosvetovou prehliadkou modernej klasickej hudby. Každý rok sa uskutočňuje v inej krajine a na Slovensku bol v roku 2013 po prvý raz – ako jubilejný 90. ročník (4. – 15. 11. 2013). S participáciou Tõnu Kõrvits, ISCM World New Music Days, Estonian section.

FÍNSKO

- **ISCM World New Music Days** – Festival ISCM Dni novej hudby/World New Music Days bol najvýznamnejšou celosvetovou prehliadkou modernej klasickej hudby. Každý rok sa uskutočňuje v inej krajine a na Slovensku bol v roku 2013 po prvý raz – ako jubilejný 90. ročník (4. – 15. 11. 2013). S participáciou Jukka Tiensuu, ISCM World New Music Days, Finish section.

GRÉCKO

- **ISCM World New Music Days** – Festival ISCM Dni novej hudby/World New Music Days bol najvýznamnejšou celosvetovou prehliadkou modernej klasickej hudby. Každý rok sa uskutočňuje v inej krajine a na Slovensku bude v roku 2013 po prvý raz – ako jubilejný 90. ročník (4. – 15. 11. 2013). S participáciou Nicolas Tzortzis, ISCM World New Music Days.

HOLANDSKO

- **ISCM World New Music Days** – Festival ISCM Dni novej hudby/World New Music Days je najvýznamnejšou celosvetovou prehliadkou modernej klasickej hudby. Každý rok sa uskutočňuje v inej krajine a na Slovensku bol v roku 2013 po prvý raz – ako jubilejný 90. ročník (4.–15. 11. 2013). S participáciou Peter Adriaansz, ISCM World New Music Days, Netherlands section.
- **SPOTs** – spolupráca s holandskou organizáciou CAL – XL na projekte Komunitné umenie na košických sídliskách a v meste.

CHORVÁTSKO

- **ISCM World New Music Days** – Festival ISCM Dni novej hudby/World New Music Days je najvýznamnejšou celosvetovou prehliadkou modernej klasickej hudby. Každý rok sa uskutočňuje v inej krajine a na Slovensku bude v roku 2013 po prvý raz – ako jubilejný 90. ročník (4. – 15. 11. 2013). S participáciou Krešimir Seletkovič, ISCM World New Music Days, Croatian section.

ÍRSKO

- **ISCM World New Music Days** – Festival ISCM Dni novej hudby/World New Music Days je najvýznamnejšou celosvetovou prehliadkou modernej klasickej hudby. Každý rok sa uskutočňuje v inej krajine a na Slovensku bol v roku 2013 po prvý raz – ako jubilejný 90. ročník (4. – 15. 11. 2013). S participáciou Alyson Patricia Barber, ISCM World New Music Days, Irish section.

LITVA

- **ISCM World New Music Days** – Festival ISCM Dni novej hudby/World New Music Days bol najvýznamnejšou celosvetovou prehliadkou modernej klasickej hudby. Každý rok sa uskutočňuje v inej krajine a na Slovensku bol v roku 2013 po prvý raz – ako jubilejný 90. ročník (4. – 15. 11. 2013). S participáciou Sabine Kezberė, ISCM World New Music Days, Latvian section.

LOTYŠSKO

- **ISCM World New Music Days** – Festival ISCM Dni novej hudby/World New Music Days bol najvýznamnejšou celosvetovou prehliadkou modernej klasickej hudby. Každý rok sa uskutočňuje v inej krajine a na Slovensku bol v roku 2013 po prvý raz – ako jubilejný 90. ročník (4. – 15.11.2013). S participáciou Egidija Medekšaitė, ISCM World New Music Days, Lithuanian section.

MAĎARSKO

- **ISCM World New Music Days** – Festival ISCM Dni novej hudby/World New Music Days je najvýznamnejšou celosvetovou prehliadkou modernej klasickej hudby. Každý rok sa uskutočňuje v inej krajine a na Slovensku bude v roku 2013 po prvý raz – ako jubilejný 90. ročník (4. – 15. 11. 2013). S participáciou (ISCM World New Music Days, Hungarian section) – István Láng,
- **NEW DANCE DAYS** – na výnimočnom festivale súčasného tanca (24. – 27. 10. 2013) sa predstaví aj The Fehér Ferenc Company,
- **Paralelné životy** – minifestival divadelnej tvorby 2013 – umelecká participácia Béla Pintér and comp., Fuge Produkció, Budapešť, Kultúrny inštitút Maďarskej republiky,
- **USE THE CITY FESTIVAL** – participácia maďarskej skupiny Scale 1:5, Tomas Herczeg + HOPPart (Street performance/music),
- **K.A.I.R. umelecké rezidencie** – Balazs Jozsef Tamas – umelec (narodil sa v Rumunsku, ale študoval, žije a pracuje v Maďarsku), v Košiciach bol tri mesiace apríl – jún 2013 a pracoval na soche vo verejnom priestore, téma: migrácia a domovina.

MOLDAVSKO

- **K.A.I.R. umelecké rezidencie** – rezidenčná výmena, spolupráca s Oberliht Association, bilaterálna výmena v mesiacoch október – december 2013.

NEMECKO

- **ISCM World New Music Days** – Festival ISCM Dni novej hudby/World New Music Days bol najvýznamnejšou celosvetovou prehliadkou modernej klasickej hudby. Každý rok sa uskutočňuje v inej krajine a na Slovensku bol v roku 2013 po prvý raz – ako jubilejný 90. ročník (4. – 15. 11. 2013). S participáciou Theo Brandmüller, Hans – Joachim Hespos
- **Slovenská kuchyňa a varenie** – umelecká participácia so Sebastian Brunner (Pentapolitana – JDT /Konfiguration jenseits des Todes/
- **PENTAPOLITANA** – participácia s Andreas Pronegg (režisér), Melanie Hollaus (herečka), Martina Luef (výtvarná umelkyňa), Martin Merkl (filozofia), Markus Kuscher (Pentapolitana)
- **HUDBA MEDZI VÝCHODOM A ZÁPADOM** – „Hudba medzi Východom a Západom“ (HMVZ) – medzinárodný koncertný projekt (1. 4. 2013), zameraný na prezentáciu a šírenie svetovej a slovenskej vážnej hudby, ktorého ambíciou bolo ponúknuť obyvateľom a návštevníkom miest východoslovenského regiónu hodnotné umelecké programy, ktoré sú atraktívne aj v medzinárodnom meradle. Objavná dramaturgická koncepcia mala zdôrazňovať diverzitu európskeho hudobného dedičstva. S participáciou Julie Fischer (koncert so Štátnou filharmóniou, Hudba medzi Východom a Západom)
- **NEW DANCE DAYS** – na výnimočnom festivale súčasného tanca (24. – 27. 10. 2013) sa predstavila aj Sasha Waltz
- **Paralelné životy** – minifestival divadelnej tvorby 2013 – participácia Clemens Bechtel (Staatsschauspiel Dresden)

- **K.A.I.R. umelecké rezidencie** – Kristina Forbat spisovateľka, (pobyt na 5 mesiacov od apríla do augusta 2013), spolupráca s Deutsches Kulturforum Östliches Europa,
- **K.A.I.R. umelecké rezidencie** – rezidenčná výmena, spolupráca s Goethe Institute Bratislava, Halle 14,
- **USE THE CITY FESTIVAL** – participácia Dancing about, Gob Squad (Dance theater).

NÓRSKO

- **PENTAPOLITANA** – umelecká participácia hudobník Eivind Aarset (Pentapolitana),
- **OTVÁRACÍ CEREMONIÁL** – umelecká participácia Stig Skjelvik a Snøhetta architects, vizuálne umenie.

POLSKO

- **PENTAPOLITANA** – Alicija Przybyszowska, fotografia (Pentapolitana); Zbigniew Podsiadlo, fotografia (Pentapolitana); Teatr Tańca Caro Dance, Centrum Kultury i Sztuki, Scena Teatralna Miasta Siedlce (Pentapolitana),
- **NEW DANCE DAYS** – na výnimočnom festivale súčasného tanca (24. – 27. 10. 2013) sa zúčastnili aj Polish dance theatre, Monika Strzepka, Pawel Demirski, Teatr Polski Wroclaw, Poľský inštitút,
- **PERLY GOTICKEJ CESTY** – participácia Krzysztof Penderecki + Orchester Beethovenowski Krakow.

PORTUGALSKO

- **ISCM World New Music Days** – Festival ISCM Dni novej hudby/World New Music Days je najvýznamnejšou celosvetovou prehliadkou modernej klasickej hudby. Každý rok sa uskutočňuje v inej krajine a na Slovensku bude v roku 2013 po prvý raz – ako jubilejný 90. ročník (4. – 15. 11. 2013). S participáciou Pedro Rebelo, ISCM World New Music Days, Portugese section

RAKÚSKO

- **ISCM World New Music Days** – Festival ISCM Dni novej hudby/World New Music Days bol najvýznamnejšou celosvetovou prehliadkou modernej klasickej hudby. Každý rok sa uskutočňuje v inej krajine a na Slovensku bude v roku 2013 po prvý raz – ako jubilejný 90. ročník (4 – 15. 11. 2013). S participáciou Belma Beslic – Gál, ISCM World New Music Days, Austrian section
- **SPOTs** – umelecká participácia Chronicles of events passing by, Zweite Liga für Kunst und Kultur (Street theater) (SPOTs); Europa geht fremd, Julia Laggner – uniT (Street performance).

RUMUNSKO

- **ISCM World New Music Days** – Festival ISCM Dni novej hudby/World New Music Days bol najvýznamnejšou celosvetovou prehliadkou modernej klasickej hudby. Každý rok sa uskutočňuje v inej krajine a na Slovensku bol v roku 2013 po prvý raz – ako jubilejný 90. ročník (4. – 15. 11. 2013). S participáciou Doina Rotaru, Octavian Nemescu, ISCM World New Music Days, Romanian section.
- **K.A.I.R. umelecké rezidencie** – Balazs Jozsef Tamas – umelec (narodil sa v Rumunsku, ale študoval, žije a pracuje v Maďarsku), v Košiciach bol 3 mesiace a pracoval na soche vo verejnom priestore, téma: migrácia a domovina (K.A.I.R.)

RUSKO

- **ISCM World New Music Days** – Festival ISCM Dni novej hudby/World New Music Days bol najvýznamnejšou celosvetovou prehliadkou modernej klasickej hudby. Každý rok sa uskutočňuje v inej krajine a na Slovensku bol v roku 2013 po prvý raz – ako jubilejný 90. ročník (4. – 15. 11. 2013). S participáciou Georgy Rorokhov, ISCM World New Music Days.

SLOVINSKO

- **PENTAPOLITANA** – umelecká participácia Ales Umek, fotograf (Pentapolitana).

SRBSKO

- **ISCM World New Music Days** – Festival ISCM Dni novej hudby/World New Music Days bol najvýznamnejšou celosvetovou prehliadkou modernej klasickej hudby. Každý rok sa uskutočňuje v inej krajine a na Slovensku bol v roku 2013 po prvý raz – ako jubilejný 90. ročník (4. – 15. 11. 2013). S participáciou Branka Popovic, ISCM World New Music Days, Serbian section.

ŠPANIELSKO

- **PERLY GOTICKEJ CESTY** – umelecká participácia Jordi Savall a Le Concert des Nations, Perly Gotickej cesty, Dóm sv. Alžbety, 22. marec 2013.
- **BIELA NOC** – umelecká participácia na výnimočnom projekte súčasného umenia s participáciou španielskej umelkyne Alicie Martin, vizuálne umenie.

ŠVAJČIARSKO

- **ISCM World New Music Days** – Festival ISCM Dni novej hudby/World New Music Days bol najvýznamnejšou celosvetovou prehliadkou modernej klasickej hudby. Každý rok sa uskutočňuje v inej krajine a na Slovensku bol v roku 2013 po prvý raz – ako jubilejný 90. ročník (4. – 15. 11. 2013). S participáciou Victor Cordero, ISCM World New Music Days, Swiss section.
- **NEW DANCE DAYS** – umelecká participácia ALIAS, Giulermo Bothello.
- **USE THE CITY FESTIVAL** – umelecká participácia Tape Riot, Asphalt Piloten + Anna Anderegg (Street performance).

ŠVÉDSKO

- **ISCM World New Music Days** – Festival ISCM Dni novej hudby/World New Music Days bol najvýznamnejšou celosvetovou prehliadkou modernej klasickej hudby. Každý rok sa uskutočňuje v inej krajine a na Slovensku bol v roku 2013 po prvý raz – ako jubilejný 90. ročník (4. – 15. 11. 2013). S participáciou Henrik Strindberg, ISCM World New Music Days,
- **NEW DANCE DAYS** – umelecká participácia Charlotta Ofverholm.

UKRAJINA

- **ISCM World New Music Days** – Festival ISCM Dni novej hudby/World New Music Days je najvýznamnejšou celosvetovou prehliadkou modernej klasickej hudby. Každý rok sa uskutočňuje v inej krajine a na Slovensku bol v roku 2013 po prvý raz – ako jubilejný 90. ročník (4. – 15. 11. 2013). S participáciou Alexey Shmurak, ISCM World New Music Days, Ukraine section.

TALIANSKO

- **OTVÁRACÍ CEREMONIÁL** – umelecká participácia Stefano Giannotti, skladateľ, Otvárací ceremoniál, 20. január 2013

VELKÁ BRITÁNIA

- **Konferencia Creative Industry** – konferencia v októbri 2013 Creativita a Image mesta – Charles Landry, Simon Anholt
- **K.A.I.R. umelecké rezidencie** – dve umelkyne Gethan&Myles, ktoré sú z UK, ale žijú a pracujú v Marseille, pracovali na projekte vo verejnom priestore, participatívny projekt zapája miestnych obyvateľov, názov projektu je Kaskáda
- **British express** – súčasné britské umenie po Warholovi – 14. 11. 2013 – 26. 1. 2014
- **Tony Cragg & GyulaKosice** – otváracia výstava Kunsthalle, 12. 6. – 25. 8. 2013

JAPONSKO (SPOLUPRÁCA S EÚ JAPAN FEST)

- **OTVÁRACÍ CEREMONIÁL** – japonský bubeník Ichitaro vystúpil na hlavnom stagei (20. 1. 2013)
- **NEW DANCE DAYS** – umelecká participácia Yuzo Ishiyama
- **BIELA NOC** – umelecká participácia umelci Hiroaki Umeda, Chiharu Shiota
- **USE THE CITY** – site-specific tanečné vystúpenie japonskej skupiny
- **Open platform 2013** – participácia na konferencii o nových médiách, architektúre, dizajne, ktorú pripravuje sekcia Kreativnej ekonomiky Košice 2013, n. o.
- **SYMPOSIUM ON EMERGENT TRENDS IN AI & ROBOTIC, SETINAIR** – participácia (27. – 29. 10. 2013)
- **K.A.I.R. umelecké rezidencie** – v roku 2013 rezidenti (Košice: Juka Araikawa; Junichiro Ishii; Youkobo: 1 Slováč) v roku 2014 rezidenti (Košice: 1 Japonec; Youkobo: 1 Slováč),
- **Malé divadlo Kjogen Brno** – japonská fraška a Little Theatre Kjogen Brno prvý raz v Štátnom divadle Košice (3. 3. 2013, 27. 5. 2013)
- **FESTIVAL BÁBKOVÝCH DIVADIEL VIRVAR** – 2. ročník medzinárodného festivalu bábkových divadiel s podporou Košice 2013 (6. – 9. 6. 2013) s umeleckou participáciou Japonska: Hitomi – Otome Bunraku,
- **ART OF BEING INVISIBLE** – workshopy s japonským bábkárom Nori Sawa v rámci Virvaru či Imaginácií.

Hodnotenie dopadov projektu Košice INTERFACE 2013

V oblasti hodnotenia dopadov projektu Košice INTERFACE 2013 na mesto boli podniknuté kroky pre rozvinutie a prehĺbenie spolupráce aj na medzinárodnej úrovni. Na štúdiu hodnotenia dopadov projektu v rámci pilotného hodnotenia projektu SPOTs spolupracujeme so zahraničným partnerom z Holandska CAL-XL. Metodika hodnotenia vplyvu kultúrnych projektov a intervencií bola aplikovaná na lokálne prostredie a uskutočnili sa stretnutia a školenia s miestnymi univerzitami a kľúčovými partnermi v meste Košice a v jednotlivých mestských častiach.

Od januára 2013 sa školili tímy SPOTs, Kasárne/Kulturpark a K.A.I.R. pre využívanie metódy CAL-XL „Projekt sken“.

Meranie a hodnotenie prínosov - Projekt SPOTs a Košice INTERFACE 2013:

- Východisková situačná analýza pre sídliská KVP, Terasa, Nad Jazerom, Dargovských hrdinov (za obdobie 2008-2012)
- Zhodnotenie dopadov projektu SPOTs, t.j. ako kultúrne intervencie zmenili prostredie a aký dopad mali na kultúrny, sociálny a ekonomický rozvoj sídlisk a ich obyvateľov za roky 2012, 2013 a 2014 – 2018) v ekonomickej, sociálnej a kultúrnej oblasti.

IFEA – Medzinárodná asociácia festivalov a podujatí

V oblasti partnerstiev a spolupráce sme sa v januári zúčastnili v Rotterdame a odprezentovali Košice 2013 na medzinárodnej konferencii siete IFEA (International Festivals and Events Association), kde bol odkomunikovaný projekt, jeho aktivity, výsledky, ako aj možnosť zapojenia Košíc do tejto medzinárodnej siete. Na základe toho IFEA prejavila záujem o návštevu Košíc a o vybudovanie nových vzťahov na úrovni prenosu know-how pri festivaloch a podujatiach.

V druhom polroku 2013 sme skúmali možnosť zapojiť sa do medzinárodnej siete s cieľom zlepšiť profil mesta Košice ako Európskeho hlavného mesta kultúry. Spoluprácu zameráme na zvyšovanie kvality festivalov a podujatí v Košiciach a regióne.

V4 – konferencia

Vo februári 2013 sme sa aktívne zúčastnili na prezentácii a panelovej diskusii na konferencii s témou „Kultúrne vzťahy v strednej Európe 2013“. Podujatie zorganizol Maďarský inštitút pre medzinárodné vzťahy ministerstva zahraničných vzťahov v rámci aktivít blížiaceho sa predsedníctva Maďarska Višegrádskej skupine V4 a predsedníctva v „Central European Initiative“. Panelovej diskusie sa zúčastnili bývalé európske hlavné mestá kultúry zo strednej Európy.

EHMK network

V marci sme sa zúčastnili na pravidelnom stretnutí siete bývalých, súčasných a budúcich EHMK, ktoré bolo vo švédskom meste EHMK 2014 UMEA. Tento neformálny EHMK network sa stretáva pravidelne dvakrát ročne. Cieľom bolo zdieľať skúsenosti s implementáciou projektu, jeho riadenia a výziev, ktorým čelia jednotlivé EHMK. V októbri sme zase v Košiciach hostili sieť EHMK network, kde sme vzájomne zdieľali skúsenosti ostatných miest v oblasti brandingu EHMK, kreatívnej ekonomiky, udržateľnosti projektov, evaluácii a participovali sme na konferencii PLACE. Košice navštívili zástupcovia z viac ako pätnástich európskych hlavných miest kultúry.

V októbri 2013 sa uskutočnili ďalšie pravidelné stretnutia EHMK, na ktoré sme pozvali viac ako 20 miest do Košíc. Témou bola kreatívna ekonomika, udržateľnosť projektov, branding a evaluácia.

Partneri z EHMK sa taktiež zúčastnili na panelovej diskusii v rámci konferencie o kreatívnom priemysle PLACE!, organizovanej Inštitútom pre kreatívnu ekonomiku Košice.

Karpatský región ako atraktívna turistická destinácia – projekt CARAT

Rozvojový projekt CARAT patrí medzi základný pilier EHMK - Dialóg v rámci projektu Košice INTERFACE 2013, kde je cieľom iniciovať projekty a dialóg v rámci schengenského priestoru a Karpatského regiónu, a to v zadefinovanej oblasti kultúry a turizmu. Projekt je financovaný v rámci cezhraničného programu EU ENPI – HUSKROUA, s celkovým plánovaným rozpočtom pre štyri krajiny vo výške 219 699,86 eur.

Hlavné ciele

Vytvorenie spoločnej stratégie/plánu destinačného manažmentu založenej na odbornom prístupe a na zapojení a aktívnej spolupráci kľúčových hráčov v turistickom biznise z verejného a súkromného sektora.

Vo všetkých 4 krajinách chceme dosiahnuť:

- ako správne vytvárať partnerstvá verejného a súkromného sektora v oblasti turizmu,
- spracovanie metodiky pre tvorenie atraktívnych a komplexných turistických produktov,
- naučiť sa nové spôsoby promo produktov CR, pracovať s trhmi a efektívne ich marketingovo podporovať.

Priame cieľové skupiny projektu sú miestne a regionálne samosprávy, neziskové organizácie, malí a strední podnikatelia, asociácie a rôzne združenia. **Nepriamymi cieľovými skupinami** sú všeobecná a odborná verejnosť.

Partnermi v konkrétnych destináciách krajín sú miestna samospráva, dopravcovia, atrakcie, organizátori podujatí, ubytovania, reštaurácie, tour operátori, miestne asociácie CR a pod.

V roku 2013 naďalej pokračoval:

- zber sekundárnych dostupných dát pre analýzu destinácie, jej produktov CR, trhov, trendov vývoja návštevníkov, ich zloženia 2012 - 2013,
- analýza zozbieraných dát, turistického potenciálu a práca na situačnej analýze,
- koordinácia cezhraničných partnerov, konzultovanie projektu.

V rámci projektu boli vytvorené partnerstvá (formálne, neformálne) vo všetkých krajinách. Pracujeme na ďalších výstupoch, ktorými sú:

- organizovanie lokálnych workshopov vo všetkých krajinách,
- spracovanie výstupov z workshopov a príprava pre vypracovanie spoločnej stratégie turizmu – cezhraničný Karpatský región,
- vypracovanie akčných plánov s kľúčovými hráčmi,
- vytvorenie evaluačných metód a nástrojov na sledovanie a vyhodnotenie projektu a implementácie,
- vypracovanie marketingovej štúdie pre cezhraničný Karpatský región,
- vypracovanie tréningového programu pre partnerov,
- implementovanie tréningového programu v partnerských regiónoch,
- organizovanie záverečnej medzinárodnej konferencie na tému dobré príklady rozvoja destinácií v Európe.

Všetky aktivity a výstupy budú zrealizované do nového termínu ukončenia projektu – júl 2014.

Spolupráca na národnej úrovni

Aktívna komunikácia s Ministerstvom kultúry SR, Ministerstvom zahraničných vecí SR, slovenskými kultúrnymi inštitútmi v zahraničí (Paríž, Berlín, Viedeň, Moskva, Rím, Varšava), zahraničnými inštitútmi na Slovensku (EUNIC), so zahraničnými ambasádami na Slovensku a Viedni (Francúzsko, Japonsko, Nórsko, Austrália) a Francúzskym inštitútom v Bratislave a Francúzskou alianciou v Košiciach.

Spolupráca s kultúrnymi operátormi

Nezisková organizácia Košice – EHMK 2013 rozvinula spoluprácu s kultúrnymi operátormi Ministerstva kultúry SR ako Štátne divadlo Košice, Slovenské technické múzeum Košice a Štátna vedecká knižnica. Na regionálnej úrovni spolupracujeme s inštitúciami Košického samosprávneho kraja - Východoslovenské múzeum, Východoslovenská galéria, Bábkové divadlo, Divadlo Thália, Verejná knižnica Jána Bocatia. Košice 2013, n. o. rozvíja spoluprácu aj s nezávislými kultúrnymi centrami, ako napríklad Tabačka/ Kulturfabrik, či Stanica Záriečie a iné.

Podporujeme a spolupracujeme aj s mnohými občianskymi združeniami a zoskupeniami, zaoberajúcimi sa rôznymi formami umenia a kultúry, čím sa snažíme o rozvoj a upevnenie kultúrnej scény v meste Košice a regióne Košického samosprávneho kraja.

Spolupráca so súkromným sektorom

Záujmové združenie právnických osôb Koalícia 2013+, založené v auguste 2013 na podporu projektu EHMK 2013, má za sebou niekoľko pozoruhodných počinov jednotlivých členov združenia, ktoré znamenajú významný príspevok k úspechu projektu.

Spoločnosť U. S. Steel Košice, spol. s r. o. financuje expozíciu technického zábavného centra pre deti SteelPark – Kreatívna fabrika sumou presahujúcou 500 000 eur. Spoločne s ďalšími členmi Koalície 2013+ – Technickou univerzitou Košice a Univerzitou Pavla Jozefa Šafárika, vytvorili jedinečnú expozíciu pre jednu z troch hlavných budov v areáli Kasární/Kulturparku. Košice tak budú mať skutočne originálne science centre, aké nebude mať v Európe obdobu.

Spoločnosť Východoslovenská energetika, a. s., člen RWE Group, je hlavným partnerom najúspešnejšieho kultúrneho projektu Biela Noc. Ďalšia dcérska spoločnosť tohto nadnárodného koncernu, ktorá pôsobí v našom meste, Východoslovenská distribučná, a. s. zrealizovala na vlastné náklady rozšírené napájanie Hlavnej ulice, čo znamená zabezpečenie dostatočnej výkonovej kapacity pre organizovanie zvýšeného počtu kultúrnych podujatí v centre mesta.

Spoločnosť NESS Košice Development Centre vyvinula takisto na vlastné náklady aplikáciu Košice 2013 pre mobilné zariadenia (iOS i Android). Aplikácia prispieva k lepšej orientácii v našom meste, sprístupňuje užívateľom množstvo aktuálnych a užitočných informácií o dianí v meste.

Kľúčoví členovia Koalície 2013+ z podnikateľskej sféry chcú aj po roku 2013 využiť platformu združenia na cieľavedomú finančnú podporu kvalitných, rozvojových a udržateľných kultúrnych a umeleckých projektov, ktoré sú súčasťou EHMK 2013 a majú ambíciu trvale a pozitívne ovplyvniť kultúrne prostredie v Košiciach.

Spolupráca s univerzitami, školami a vzdelávanie

Zapojenie škôl všetkých stupňov a špecializácií do projektu je jednou z podmienok trvalej udržateľnosti projektu.

Oblasť destinačný manažment

V rámci spolupráce v oblasti destinačného manažmentu a marketingu participujeme na konzultovaní a zadávaní bakalárskych a diplomových prác s Prešovskou univerzitou v Prešove, TUKE v Košiciach a PHF EU BA v Košiciach, ako aj medzinárodnými univerzitami z Čiech, Rakúska, Veľkej Británie, kde sa prevažne slovenskí študenti sa venujú téme EHMK. Zúčastnili sme sa na prezentácii projektu a diskusií so študentmi a výskumníkmi zo strednej Európy v rámci letnej školy na tému „Policies on Local level“, organizovanej Katedrou regionálneho rozvoja Technickej univerzity v Košiciach. Pokračujeme v spolupráci, v rámci ktorej je dlhodobým cieľom vytvorenie samostatného odboru destinačný manažment.

Oblasť hodnotenie dopadov

Špecifickým projektom spolupráce s univerzitami je spolupráca na hodnotení dopadov projektu Košice 2013 formou výskumu a monitoringu. V priebehu prvého polroka bola nadviazaná či prehĺbená spolupráca s jednotlivými fakultami a katedrami univerzít (TUKE v Košiciach – Fakulta BERG, Ekonomická fakulta; UPJŠ – Filozofická fakulta; UNIPO – Fakulta manažmetu, Fakulta humanitných a prírodných vied, VŠBM v Košiciach).

Zároveň sme nadviazali spoluprácu s univerzitou Wageningen University z Holandska spolupracou s výskumníkom v oblasti hodnotenia dopadov spoločne s CAL-XL (Community Arts Lab).

Boli zadaní výskumníci, ako aj výskumné oblasti a vytvorenie tímov za jednotlivé oblasti. Zadefinovanie ukazovateľov sa uskutočnilo v spolupráci s medzinárodným partnerom CAL-XL a začal sa proces realizácie aktivít, zberu dát a pokračovanie v jednotlivých krokoch implementácie metodiky hodnotenia dopadov.

Taktiež boli navrhnuté metódy vyhodnocovania projektov EHMK z pohľadu návštevníka. Zároveň sme vytvorili partnerstvá s jednotlivými mestskými časťami v Košiciach, ako aj Štatistickým úradom SR ohľadne poskytovania dát pre potreby evaluácie. Zber dát bol podporený aj Národnou asociáciou realitných agentúr SR a Národnou bankou Slovenska.

V roku 2014 bude pokračovať zber interných dát projektu EHMK Košice 2013 za ostatných päť rokov pre spracovanie finálneho výstupu dopadov projektu, ako aj ďalšie sledovanie sekundárnych údajov.

Spracovaná bola hodnotiacia východisková štúdia prínosov projektu EHMK, ktorá bude slúžiť v roku 2014 - 2015 ako hlavný dokument opodstatnenia a úspešnosti projektu s konkrétnymi výstupmi, štatistikami, uskutočnenými projektmi ako základ pre ďalšie hodnotenie, zhodnotenie dopadov projektu EHMK ako celku, t.j. ako kultúrne intervencie a projekty EHMK zmenili prostredie a aký mali dopad na kultúrny, sociálny a ekonomický rozvoj mesta Košice a ich obyvateľov za roky 2008 – 2013.

Plánuje sa nastavenie hodnotenia v rokoch 2014 – 2018 v ekonomickej, sociálnej a kultúrnej oblasti, medzinárodná konferencia platformy RECAST, kde budú odprezentované výsledky, nadviazanie spolupráce s univerzitami na medzinárodnej úrovni a identifikovanie projektov pre ďalšiu spoluprácu.

Technická univerzita v Košiciach na požiadavku magistrátu mesta Košice začala v roku 2012 robiť nezávislý výskum ekonomických dopadov podujatí EHMK na mesto Košice, ako aj vnímanie jednotlivých aktivít projektu EHMK obyvateľmi mesta. Do prieskumu bolo zaradených dvanásť podujatí v roku 2012

a taktiež v roku 2013. Prieskum formou dotazníka pokračuje aj v roku 2014. Koncom roka budú známe konečné výsledky tejto štúdie.

Začala sa tiež realizovať ex-post evluácia projektu Košice 2013, ktorej zadávateľom je Európska komisia a realizuje sa prostredníctvom spoločnosti Ecorys UK, ktorá používa jednotnú metodiku hodnotenia EHMK miest od roku 2006. Zameriavajú sa na oblasti ako kultúrny program Košice 2013, sociálna/občianska dimenzia projektu Košice 2013, ekonomický dopad na mesto Košice, publikum/počty návštevníkov, novovzniknuté podporené kultúrne projekty, podujatia, umelecké diela, rozvoj infraštruktúry, organizácia a financovanie EHMK a pod. Výstup hodnotenia bude dostupný v polovici roka 2014.

Sledovali sme aj priame prínosy v **oblasti turizmu**, ktoré sa prejavili v hodnotách základných sledovaných indikátorov čo sa týka celkového počtu návštevníkov, ako aj nárastu z kľúčových trhov, akým je napríklad Maďarsko. Nárast počtu maďarských návštevníkov o 55 % je spojený hlavne s historickou príbuznosťou, dostupnosťou, ale aj kľúčovými projektmi rozvinutými v rámci EHMK, ako napríklad téma Sándor Márai, vďaka ktorej mediálne výstupy pri rôznych projektoch dosiahli na maďarskom trhu historicky najväčší priestor. Kľúčové celkové nárasty v porovnaní s rokom 2012 sú popísané v nasledujúcej tabuľke. Priemerný nárast v ostatných EHMK mestách sa pohybuje na úrovni okolo 12 – 15 %.

Počet ubytovaných návštevníkov

Oblasť	Počet návštevníkov spolu			v tom					
				domáci návštevníci			zahraniční návštevníci		
	2013	2012	zmena (%)	2013	2012	zmena (%)	2013	2012	zmena (%)
Košice I	107092	95903	11,67%	58340	50990	14,41%	48752	44913	8,55%
Košice II	13315	11166	19,25%	8952	7975	12,25%	4363	3191	36,73%
Košice III	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Košice IV	31105	22759	36,67%	17079	14667	16,45%	14026	8092	73,33%
Mesto spolu	151512	129828	16,70%	84371	73632	14,58%	67141	56196	19,48%
Košice - okolie	25571	24454	4,57%	22931	21598	6,17%	2640	2856	-7,56%
Mesto a okolie spolu	177083	154282	14,78%	107302	95230	12,68%	69781	59052	18,17%

Počet prenocovaní

Oblasť	Počet návštevníkov spolu			v tom					
				domáci návštevníci			zahraniční návštevníci		
	2013	2012	zmena (%)	2013	2012	zmena (%)	2013	2012	zmena (v %)
Košice I	199585	189137	5,52%	100943	89906	12,28%	98642	99231	-0,59%
Košice II	31810	30221	5,26%	22594	22256	1,52%	9216	7965	15,71%
Košice III	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Košice IV	54101	39172	38,11%	28068	24589	14,15%	26033	14583	78,52%
Mesto spolu	285496	258530	10,43%	151605	136751	10,86%	133891	121779	9,95%
Košice - okolie	57916	53417	8,42%	52453	47824	9,68%	5463	5593	-2,32%
Mesto a okolie spolu	343412	311947	10,09%	204058	184575	10,56%	139354	127372	9,41%

Tržby za ubytovanie

Oblasť	Počet návštevníkov spolu			v tom					
				domáci návštevníci			zahraniční návštevníci		
	2013	2012	zmena (%)	2013	2012	zmena (%)	2013	2012	zmena (%)
Košice I	8172608	6027740	35,58%	3489879	2305428	51,38%	4682729	3722312	25,80%
Košice II	444367	371267	19,69%	309275	259091	19,37%	135092	112176	20,43%
Košice III	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Košice IV	1494951	938567	59,28%	734309	540069	35,97%	760642	398498	90,88%
Mesto spolu	10111926	7337574	37,81%	4533463	3104588	46,02%	5578463	4232986	31,79%
Košice - okolie	837722	540272	55,06%	728047	478913	52,02%	109675	61359	78,74%
Mesto a okolie spolu	10949648	7877846	38,99%	5261510	3583501	46,83%	5688138	4294345	32,46%

TOP 10 zdrojových trhov

Mesto Košice	Počet návštevníkov			Počet prenocovaní			Dĺžka pobytu (deň)			Podiel (Medzinárodní návštevníci)		
	2013	2012	zmena (%)	2013	2012	zmena (%)	2013	2012	rozdiel	2013	2012	
poradie roku 2013												
Spolu	151512	129828	16,70%	285496	258530	10,43%	1,88	1,99	-0,11			
Domáci	84371	73632	14,58%	151605	136751	10,86%	1,80	1,86	-0,06			
Zahraniční	67141	56196	19,48%	133891	121779	9,95%	1,99	2,17	-0,17			
1	Česká republika	14503	15303	-5,23%	24423	27714	-11,87%	1,68	1,81	-0,13	21,60%	27,23%
2	Maďarsko	6923	4199	64,87%	11524	7095	62,42%	1,66	1,69	-0,03	10,31%	7,47%
3	Ukrajina	6364	1909	233,37%	9893	3951	150,39%	1,55	2,07	-0,52	9,48%	3,40%
4	Nemecko	6322	5671	11,48%	14921	14041	6,27%	2,36	2,48	-0,12	9,42%	10,09%
5	Rakúsko	4721	2980	58,42%	7440	4798	55,06%	1,58	1,61	-0,03	7,03%	5,30%
6	Poľsko	4616	4632	-0,35%	8763	8349	4,96%	1,90	1,80	0,10	6,88%	8,24%
7	Taliansko	2533	2101	20,56%	8351	5481	52,36%	3,30	2,61	0,69	3,77%	3,74%
8	Francúzsko	2096	1928	8,71%	5556	4767	16,55%	2,65	2,47	0,18	3,12%	3,43%
9	Rusko	1859	1697	9,55%	3288	3222	2,05%	1,77	1,90	-0,13	2,77%	3,02%
10	Veľká Británia	1806	1810	-0,22%	4446	5915	-24,84%	2,46	3,27	-0,81	2,69%	3,22%

zdroj tabuliek: ŠÚ SR

Dobrovoľníctvo

Dobrovoľníctvo má v projektoch Košice 2013 významné miesto. Predstavuje kľúčový nástroj na neformálne vzdelávanie a participáciu verejnosti.

Vo všeobecnosti dobrovoľníkom/dobrovoľníčkou je človek, ktorý venuje svoj osobný čas, energiu, vedomosti a schopnosti v prospech činnosti, za ktorú nedostane finančnú odmenu, avšak získava osobnostný a profesionálny rast, dobrý pocit, niekedy nové priateľstvá a životné skúsenosti.

Košice 2013, n. o., má databázu 400 dobrovoľníkov, ktorí sa prostredníctvom svojej pomoci aj vzdelávajú, rozširujú si svoje organizačné a adaptačné schopnosti, prehľbujú medziludské vzťahy a učia sa komunikácii. V neposlednom rade sú v neustálom kontakte s umením a kultúrou.

Dobrovoľníctvo sme v roku 2013 otvorili oficiálnym pasovaním za dobrovoľníka za účasti primátora Richarda Rašiho, viceprimátorky Renáty Lenártovej, riaditeľa neziskovej organizácie Košice 2013 Jána Sudzinu a koordinátora Otváracieho ceremoniálu Lumira Matiho. Zúčastnilo sa na ňom 230 dobrovoľníkov, ktorých sme takto oficiálne uviedli do dobrovoľníckej činnosti na celý rok. Na tomto prvom podujatí pracovali celé dva dni, kde pomáhali s propagáciou, sprevádzaním zahraničných hostí a návštevníckym servisom, uvádzaním návštevníkov podujatí, výkladom umeleckých diel, inštalovaním, s prípravou priestorov a stali sa aj súčasťou umeleckých performance počas hlavnej show.

Na letnom festivale Leto v parku sme dobrovoľníkom dali možnosť, okrem vyššie spomenutých činností, pracovať aj pod vedením tímu "press", kde získali skúsenosti s profesionálnym fotografovaním a písaním článkov. Počas troch týždňov sa tak na festivale pravidelne striedalo 130 dobrovoľníkov.

Multižánrového podujatia Biela noc sa v roku 2013 zúčastnilo 180 dobrovoľníkov. Ich hlavnou úlohou bolo počas noci sprostredkovať výklad umeleckých diel na vyše 40 miestach v centre Košíc a pomáhať s ich obsluhou.

Ďalšie veľké podujatia, kde dobrovoľníci počas roka pomáhali, boli Jakubiskove dni, Dni Pentapolitany, Improliga, Noc múzeí a galérií, Imaginácie, otvorenie Kasární/Kulturparku, Rozmanitosť a Polievkovy festival, Záverečný ceremoniál.

V júni sme sa zúčastnili celoslovenského podujatia nadácie Pontis "Naše mesto", kde dobrovoľníci počas dvoch dní pomáhajú na rozličných podujatiach po celom Slovensku. Naši dobrovoľníci boli tak zapojení do známej akcie Imaginácie, organizovanej Staromestským divadlom počas troch večerov.

Počas celého roka dobrovoľníci pomáhali okrem organizácii Košice 2013 (Kasárne/Kulturpark, SPOTs, K.A.I.R., Pentapolitana) aj podujatiam mesta, Tabačka/Kulturfabrik, Košice – Turizmus).

Dokopy tak pomohli na vyše 30 podujatiach a niekoľkých jednovечerných (predaj lístkov, kontrola vstupu a pod.)

Pre Košice – Turizmus pracovali dobrovoľníci, ktorí prešli výberovým konaním v januári 2013.

Nábor (osobný) dobrovoľníkov bol dvakrát (január a marec) na 7 stredných školách v Košiciach, zároveň ostala otvorená výzva na webovej stránke organizácie, kde dobrovoľníci našli vždy aj informácie o najbližšom pripravovanom podujatí.

Najvýznamnejšie podujatia a popis činností

Otvárací ceremoniál

Na otvorení roka 2013, kedy sa Košice stali Európskym hlavným mestom kultúry, sa zúčastnilo 230 dobrovoľníkov rôznych vekových kategórií (15 – 60 rokov). Na prípravách pracovali už dva týždne vopred, pomáhali pripravovať priestory, propagovať slávnostný víkend. Počas podujatia pôsobili na rôznych miestach ako kultúrni mediátori, pomáhali s technikou, navigáciou návštevníkov, niektorí sa stali súčasťou hlavného programu.

Jakubiskove dni

Na týždňovom filmovom festivale sa zúčastnilo vyše 30 dobrovoľníkov. Začínali otvorením výstavy obrazov Juraja Jakubiska, pokračovali ako uvádzači pri premietaní filmov v kine.

Use the City

Týždňový festival, ktorého cieľom bolo spojiť umenie a návštevníkov vo verejnom priestore, prilákal na pomoc vyše 60 dobrovoľníkov. Dva týždne pred festivalom asistovalo denne vyše 10 dobrovoľníkov umelcov, ktorému pomáhali vytvoriť jedinečné umelecké inštalácie z kartónu. Pomáhali aj s propagáciou, navigáciou návštevníkov, sprevádzaním zahraničných umelcov a pod.

Návrat vody do mesta

Jednodňové multižánrové podujatie, na ktorom sa zúčastnilo 57 dobrovoľníkov. Boli pridelení k jednotlivým umeleckým inštaláciám na pomoc umelcom, sprostredkovali výklad umeleckého diela, uvádzali návštevníkov, strážili techniku, usmerňovali davy a boli súčasťou vystúpení.

Imaginácie

Spolupráca s mestom Košice, Staromestským divadlom a nadáciou Pontis. Trojdňové podujatie sa tak stalo súčasťou celoslovenského podujatia nadácie Pontis – "Naše mesto", kde boli zapojení dobrovoľníci Košice 2013, n. o. Dobrovoľníci koordinovali dav, presúvajúci sa za príbehom po mestskom parku, navigovali ich pred podujatím pri vstupoch do Mestského parku, rozdávali propagačné materiály.

Okrem veľkých podujatí pomáhajú dobrovoľníci na výstavách (inštalovanie, stráženie), koncertoch (Jordi Saval, pracovali pre Visit Košice (Banícke dni, Pop up – Andy Warhol), pomáhali s prípravou otvorenia výmenníkov a s inými drobnými prácami.

V druhom polroku 2013 pokračovala dobrovoľnícka činnosť na trojtýždňovom letnom podujatí Leto v parku v zrekonštruovaných priestoroch Kasární/Kulturparku. Na jeseň sa dobrovoľníci zúčastnili na podujatiach ako je Biela noc, Rozmanitosť, Trienále súčasného obrazu, Záverečný ceremoniál, pomáhali pri aktivitách projektu SPOTs vo výmenníkoch a pod.

Rok 2014

V roku 2014 bude dobrovoľníctvo udžiavané prostredníctvom stretnutí a školení o práci na projektoch pred podujatiami. Naďalej budú zapájaní do festivalov, koncertov, výstav, pomoci pri ich prípravách, do propagácie.

Organizácia bude zasielať výzvy pre podujatia SPOTs, Kasárni/Kultuparku, K.A.I.R., v prípade možnosti spolupracovať s mestom Košice, nadáciami pracujúcimi s dobrovoľníkmi. Väčší nábor dobrovoľníkov bude pred veľkými podujatiami ako sú Biela noc, Leto v parku, Use the City. Dobrovoľníci sa budú priebežne hlásiť cez webovú stránku www.košice2013.sk.

Cieľom je získať a udržať si dobrovoľníkov, ktorí majú záujem pracovať pre kultúru a umenie, dobrovoľníkov, ktorí vedú zodpovedne riešiť svoje zadané úlohy, majú k tomu vzťah a sú ochotní v tejto sfére pomáhať.

Kultúrny program

Kľúčové podujatia Košice 2013 v roku 2013

Jakubiskove dni (24. – 30. 3.)

Projekt bol realizovaný v pôvodnom termíne a na základe starostlivo vypracovanej dramaturgie. Snahou štábu a tvorcov bolo vytvorenie netradičnej scény, na ktorej sa odohrával netradičný program. Pozostával zo skoro 200 rôznych aktivít počas dvoch dní. Boli zvládnuté úspešne – navyše s rozpočtom, ktorý bol minimalistický a ľudským potenciálom, ktorý bol poddimenzovaný. Napriek nie práve ideálnym podmienkam bol Otvárací ceremoniál EHMK dôstojným úvodom roku premiery.

Hudba medzi Východom a Západom (apríl – november)

Medzinárodný projekt série koncertov, ktorý priniesol do Košíc kvalitný program klasickej hudby. Dramaturgická koncepcia projektu sa tiahne v dvoch líniách. V rámci línie MADE IN KOŠICE dostali priestor úspešní hudobníci a dirigenti z Košíc, ktorí pôsobia v zahraničí. Do línie WORLD IN KOŠICE patrili koncerty renomovaných zahraničných umelcov hosťujúcich v Košiciach.

Public Art Days (máj – august)

Medzinárodný projekt zameraný na súčasné netradičné spôsoby riešenia verejného priestoru mesta, ktorý otvoril diskusiu o jeho ďalšom formovaní a rozvoji. V rámci neho sa do verejného priestoru umiestnili sochy významného košického rodáka Jána Mathého, Gyulu Kosice, Juraja Bartusza, Ilony Németh, ale aj umelcov svetového formátu, ako je Dan Graham.

USE THE C!TY festival - SPOTs (22. – 26. 5.)

Cieľom festivalu USE THE C!TY bolo predstaviť rôzne formy, žánre a podoby umenia vo verejnom priestore. Vo svojom programe spojil prezentáciu tvorby slovenských a zahraničných umelcov a rôzne typy komunitných aktivít, ktoré predstavuje laickej verejnosti. Vyzýval svojich užívateľov, teda obyvateľov Košíc, užiť si svoje mesto, vyjsť von do ulíc, aktívne sa zapojiť do verejného života, začať komunikovať s kultúrou a umením, ktoré urbánny priestor ponúka.

Tokyo Metropolitan Symphony Orchestra (26. 5.)

Koncert Tokijského metropolitného symfonického orchestra bol nepochybne jednou z najväčších udalostí Košíc – Európskeho hlavného mesta kultúry 2013. Popredný japonský orchester sa v rámci svojho exkluzívneho česko-slovenského turné predstavil so svojim dirigentom Kazuhiro Koizumim. Sólistkou v Dvořákovom husľovom koncerte bola vynikajúca huslistka Sayaka Shoji – jediná japonská víťazka Paganiniho súťaže v histórii, ktorá hráva s poprednými svetovými orchestrami a spolupracuje s dirigentmi svetovej špičky.

KUNSTHALLE/Hala umenia – otvorenie 4. 7. 2013

Gyula Kosice: The Hydrospatial City / Vodnopriestorové mesto (3. 7. – 25. 8.)

Gyula Kosice – Socha pre Košice – Predstavenie jednej z kľúčových osobností projektu Košice – Európske hlavné mesto kultúry 2013 s realizáciou jeho monumentálnej sochy pred vstupom do Kunsthalle/Haly umenia a sprievodnej výstavy súčasnej geometrie Pocta Gyulovi Kosice.

Tony Cragg: Sculptures – Prvá individuálna výstava špičkového britského sochára na Slovensku s prezentáciou diel vytvorených špeciálne pre tento priestor.

Constantin Brâncuși: Fotograf – Prezentácia originálnych fotografií Brancusiho ateliéru a realizácie jeho sochy Nekonečný stĺp (zo zbierok Národného múzea v Bukurešti).

Budova(ť) pre umenie - Súčasná architektúra Dolného Rakúska

Trienále súčasného obrazu (12. 9. – 3. 11.)

Projekt bol pilotným ročníkom medzinárodného trienále súčasného obrazu, ktoré bolo jedným z kľúčových inovatívnych podujatí programu Košice – Európske hlavné mesto kultúry 2013. Zámerom bolo priniesť do metropoly východného Slovenska novú kvalitnú vizuálnu kultúru a výtvarný jazyk 21. storočia. Vo výstavných priestoroch Kunsthalle/Hala umenia a v Kasárňach/Kulturparku predstavili tvorbu významného amerického minimalistu Dana Grahama a ďalších významných domácich i zahraničných umelcov, pracujúcich s médiami fotografie, site-specific, video artu a maľby.

British express – súčasné britské umenie po Warholovi (14. 11. 2013 – 26. 1. 2014)

British express bola prehliadka súčasného britského umenia, organizovaná v spolupráci s British Council a predstavila výber toho najlepšieho zo súčasného britského umenia, ktoré pracuje s odkazom Andyho Warhola, pop artu, a tým reflektuje konzumnú spoločnosť. Cieľom projektu bolo zoznámiť širokú verejnosť v Košiciach a na Slovensku so súčasným a vo svete vysoko hodnoteným britským umením, charakterizovaným rôznorodosťou foriem vytvorených diel a uvoľnenosťou autorských prístupov, ktoré však taktiež spochybňujú predsudky a búrajú hranice v ľudskom chápaní umenia a kultúry. Organizátor projektu umiestnil do svojho hlavného výstavného priestoru Kunsthalle/Hala umenia Košice výber z realizácií, pracujúcich napríklad s médiami fotografie, videom či priestorovými médiami. Okrem iných projekt uviedol aj britských umelcov ako Jake and Dinos Chapman, Mat Collishaw, Martin Creed, Angus Fairhurst, Liam Gillick, Douglas Gordon a Damien Hirst.

Hudba

- 29. 1. 2013/Koncert Quasars Ensemble v Múzeu Vojtecha Löfflera;
- 14. 2. 2013/Otvorený mikrofón /Open MIC/ v rámci projektu Pentapolitana;
- 19. 2. 2013/2. zo série Cyklu nevšedných koncertov prestížneho komorného súboru Quasars Ensemble v Múzeu Vojtecha Löfflera „Portrét - Pocta Ivanovi Paríkovi“;
- 26. 2. 2013/One Day Jazz Festival/Historická radnica;
- 5. 3. 2013/Koncert Quasars Ensemble v rámci projektu „Quasars Ensemble v Košiciach“ (Komorná symfónia I. – Hindemith, Albrecht, Schönberg)/ Múzeum Vojtecha Löfflera;
- Dňa 22.3.2013 sa v Dóme sv. Alžbety v rámci projektu Perly gotickej cesty sa uskutočnil koncert svetoznámeho dirigenta a skladateľa Jordiho Savalla so súborom Les Concert des Nations – J. Haydn: Sedem posledných slov nášho Spasiteľa na kríži;
- 14. 5. 2013/Koncert Quasars Ensemble Vokálno-inštrumentálna lyrika II. – Berio, Jarrell, Buffa v rámci projektu „Quasars Ensemble v Košiciach“/Múzeum Vojtecha Löfflera;

- Dňa 14. 5. 2013/koncert PaCoRa & Bashavel v Marseille v rámci projektu Slovenský týždeň v Marseille;
- 20. 5. 2013 v prešovskom klube Christiana sa v rámci projektu Pentapolitana uskutočnilo pravidelné mesačné podujatie pre začínajúcich umelcov Open MIC;
- Dňa 26. 5. sa konal koncert Tokyo Metropolitan Symphony Orchestra v Dome umenia v Košiciach, jedno z kľúčových podujatí projektu Košice 2013 za účasti japonskej delegácie;
- V rámci projektu Pentapolitana sa v prešovskom klube Wave v máji začal festival Young Art Blood (Mladá umelecká krv), ktorý pokračoval v klubových priestoroch do 28. augusta a predstavili sa na ňom mladí výtvarní a hudobní umelci v oblasti tzv. nových foriem umenia;
- 30. 5. – 2. 6. 2013 - Medzinárodný festival komornej hudby Konvergencie, na ktorom vystúpili poprední umelci, medzi nimi renomované britské vokálne trio Hilliard Ensemble, či americké sláčikové kvarteto Fine Arts Quartet;
- 10. 6. 2013 - mesto Prešov usporiadalo podujatie Slovenský Liverpool. Zámerom podujatia bolo poukázať zaujímavou a atraktívnou formou na históriu a súčasnosť prešovskej hudobnej scény a prezentovať prešovských interpretov. Súčasťou podujatia bol aj hromadný spev piesne Prešovčanov „A od Prešova“, ktorý bol zaznamenaný v Guinnessovej knihe rekordov;
- 14. – 15. 6. 2013 sa konal v areáli Starej tehelne v Drienovskej Novej Vsi 3. ročník open-air multižánrového festivalu POKE;
- 18. 6. 2013 bol koncert Quasars Ensemble „Komorná symfónia II.“ k 100.výročiu narodenia Benjaminu Brittena/Múzeum Vojtecha Löfflera;
- 14. 7. 2013 sa v pavilóne White noise konal koncert Quasars Ensemble Pocta slovenskej avantgarde a Elliotovi Carterovi v rámci projektu „Quasars Ensemble v Košiciach“;
- 18. – 22. 7. 2013 Festival židovskej kultúry Mazal tov!
- 28. 6. – 7. 7. 2013 - medzinárodný festival mládežníckych orchestrov a zborov Schengenský poludník;
- 17. 8. 2013 - koncert Quasars Ensemble v rámci projektu „Quasars Ensemble v Košiciach“ (Quasars Ensemble & Dalibor Karvaj v rámci festivalu „Leto v parku“;
- 2. 9. 2013 - koncert Quasars Ensemble na otvorení Kasární/Kulturparku;
- 5. 9. 2013 - koncert Krzysztof Penderecki v Košiciach: koncert jedného z najvýznamnejších súčasných hudobných skladateľov sveta a predstaviteľa hudobnej avantgardy druhej polovice 20. storočia v Dóme sv. Alžbety v Košiciach v spolupráci s Poľským inštitútom a poľským ministerstvom kultúry;
- 18. – 22. 10. 2013/Quasars Ensemble & Košice – medzinárodný festival, Kasárne/Kulturpark;
- festival ISCM World New Music Days. Košická časť sa konala 4. – 7. 11.
- príprava programu na Záverečný ceremoniál (dramaturgia koncertu Dve v jednom, spolupráca na projekte Svetlo porozumenia);
- 3. 9. 2013/Adam Priernoczyk trio: hudobné vystúpenie v spolupráci s Poľským inštitútom;
- 7. – 8. 9. 2013 sa v Rodošte uskutočnilo podujatie Sviatok maďarskej hudby v organizácii Csemadoku s podporou Košice 2013, n. o.;
- 17. 9. 2013 - Quasars Ensemble: prvý koncert rezidenčného súboru Quasars Ensemble v interiéroch priestoroch Kasární/Kulturparku si aj prostredníctvom troch okrúhlych výročí narodenia uctili ďalšie výnimočné skladateľské osobnosti hudby 20. storočia – Antona von Webera, Witołda Lutosławského a Jozefa Malovca;
- 20. 9. 2013 - Budapest Bar: koncert maďarskej jazzovej skupiny;
- 27. 9. 2013 - Hudba v meste: netradičné hudobné spojenie rôznych slovenských profesionálnych muzikantov, ktorí ponúkli svoje multižánrové koncerty pre všetkých návštevníkov na jednom mieste v budove Alfa;

- 1. 10. 2013 - Apostolis Anthimos Trio – hudobné vystúpenie jazz/rock hudby v spolupráci s Poľským inštitútom;
- 1. 10. 2013 - Magda Piskorczyk – jack/rock/blues koncert v spolupráci s Poľským inštitútom, v budove Alfa;
- 6. 10. 2013 - Hudobný maratón – sprievodné hudobné vystúpenia slovenských domácich kapiel počas podujatia Medzinárodného maratónu mieru v Košiciach;
- 11. 10. 2013 - Pascal Pinon – hudobné vystúpenie islandského hudobného dua;
- 18. 10. 2013 - Dresh Quartet – koncert jazzovej skupiny;
- 18. – 22. 10. 2013 – Medzinárodný festival komornej hudby/Quasars Ensemble & Košice;
- 23. 10. 2013 - P. Catherine – jazzový koncert;
- 19.11. 2013 - Anna Maria Jopek – koncert v spolupráci s Poľským kultúrnym inštitútom;
- 12. 12. 2013 - Koncert Svetlo porozumenia v rámci Záverečného ceremoniálu;
- 13. 12. 2013 - Koncert Dve v jednom v rámci Záverečného ceremoniálu;
- 14. - 15. 12. 2013 - 66 sezón - Nová slovenská pôvodná opera, ktorá voľne nadväzuje na štylizovaný filmový dokument Petra Kerekesa „66 sezón“ z prostredia Starej plavárne;
- 17.12.2013 - Quasars Ensemble: Vianočný koncert/Kasárne/Kulturpark;

Vizuálne umenie a multižáner

- 19. – 20. 1. Otvárací ceremoniál
  - Scéna divadla a tanca (Historická radnica, séria divadelných podujatí počas troch dní)
  - Prezentácia monografie Ľudovíta Oelschlägera, jednej z kľúčových osobností Košice – EHMK 2013
  - Raňajky v meste (stretnutia so zaujímavými osobnosťami pri raňajkách v 14-tich kaviarňach v meste počas dvoch dní)
  - Medzinárodné kultúrne body – prezentácia zahraničných inštitútov a umelcov na Slovensku (Elise Morin: Kumulus (Fr), Numen: Tape Košice (AU/HR), Strommer: Dobpler Interactive Led System (No), Krása insitného umenia zo Srbska (SB),...)
  - Víkend dizajnu a módy (Východoslovenská galéria Košice) – expozície dizajnu, módne prehliadky
  - SPOTs – komunitný program pre deti a obyvateľov sídliska
  - K.A.I.R. – výstavy site-specific inštalácií umelcov na rezidenčnom pobyte v Košiciach
  - Slávnostné premenovanie námestí J. Mathého, S. Máraia
  - Prezentácia študentov Konzervatória na Timonovej ulici v Kaviarni Slávia – hudobný a divadelný program
  - Pódium Pentapolitana
  - Filmové predstavenia (Star Century Cinema, Kino Cinemax)
  - Program Terra Incognita (mapping na Urbanovej veži, program pre deti)
  - Slávnostné rozsvietenie Dómu sv. Alžbety
  - Hudba v meste (séria koncertov po podnikoch)
  - Program mestských častí (Juh, Dargovských hrdinov, Poľov, Šaca, Sídlisko KVP, Staré mesto)
  - Sprievodné detské podujatia

- Stretnutie zvuku s rozhlasom: Peter Machajdík (SK) a Stefano Giannotti (IT)
- Oficiálne otvorenie Košice – EHMK 2013 v Štátnom divadle
- Veľká otváracia show (Pódium pri Dolnej bráne)
- 22. – 24. 2. 2013/Košice 2013 sa prezentovali na Huspeninovom festivale v Miškolci výstavou architekta Ľudovíta Oelschlägera, výstavou súčasnej mladej vizuálnej tvorby autorov, pochádzajúcich z Košíc, koncertmi skupiny Mango Molas, Chiki liki tu-a a Silvayovci
- 9. – 11. 5. 2013 sa na pódiu pri Dolnej bráne uskutočnilo podujatie Dni Pentapolitany v Košiciach, kde sa prezentovali jednotlivé mestá so svojim kultúrnym programom. Sprievodnou akciou bolo premietnutie oscarového filmu „Obchod na korze“ dňa 9. mája v kine Úsmev a podujatie Deň Európy dňa 10. mája. Podujatia navštívilo počas troch dní cca 8 000 divákov a vystúpilo na nich viac ako 500 účinkujúcich
- 22. – 26. 5. 2013 sa konal multižánrový festival umenia vo verejnom priestore, jedno z kľúčových podujatí projektu KE 2013, festival Use the City
- 25. – 26. 5. 2013 bola výstava bonsajov a hier go a šógi v Dome umenia ako súčasť programu pre japonskú delegáciu
- 6. 6. 2013 - otvorenie White Noise – mobilný viacúčelový priestor White Noise z dielne rakúskeho kolektívu architektov SOMA, ktorý bol umiestnený v Salzburgu a neskôr aj v slovinskom Maribore – EHMK 2012, v spolupráci s Rakúskym kultúrnym fórom a Rakúskym veľvyslanectvom bola v danom priestore vernisáž výstavy „Rakúsky dizajn“;
- 11. 6. 2013 sa konala vernisáž výstavy kanadského fotografa Yuriho Dojca Last Folio v košickej synagóge na Zvonárskej ulici. Za prítomnosti konzula izraelskej republiky, viceprimátorky mesta Košice Renáty Lenártovej a predsedu Židovskej náboženskej obce Pavla Sitára, ako aj spoluautorov výstavy Yuriho Dojca a Katyi Krausovej sa otvorila výstava, ktorá reprezentovala viac ako desaťročnú tvorbu Yuriho Dojca po stopách židovského kultúrneho dedičstva.
- Multižánrové predstavenie Imaginácie sa odohralo v troch mestách, v Košiciach v dňoch 13. – 15. 6. 2013, v Levoči 17. 6. 2013 a v Prešove 19. – 20. 6. 2013.
- 21. – 23. 6. 2013 sa v areáli Botanickej záhrady UPJŠ konal festival, približujúci zážitkovú gastronómiu Košice Gurmán Fest;
- 22. 6. 2013 sa v bývalom koryte Mlynského náhonu konal jeden z kľúčových projektov Košice 2013 Návrat vody do mesta, ktorého cieľom bolo prostredníctvom umenia rozprúdiť verejnú diskusiu na tému návratu vody do mesta, teda na miesta, kde predtým tiekla rieka Hornád;
- 23. – 29. 6. 2013 bola v Moskve a v Petrohrade prezentácia projektu Košice – Európske hlavné mesto kultúry v rámci projektu Putujúce mesto;
- 26. – 30. 6. 2013 sa konal festival, prezentujúci tradičnú ľudovú kultúru Cassovia Folkfest;
- Dňa 3. 7. 2013 sa v rámci slávnostného otvorenia investičného projektu Kunsthalle/Haly umenia uskutočnila vernisáž výstavy Gyula Kosice Socha pre Košice/Statue for Košice, Tony Cragg – Sochy/The Sculptures, Constantin Brâncuși: Fotograf/Photographer, Stefan Georgescu-Gorjan – Nevidená strana Nekonečného stĺpu/The Unseen Side of the Endless Column
- 4. 7. 2013 sa v DIG Gallery na Strojárskej ulici uskutočnilo multimediálne predstavenie a workshop Genius Loci, prezentujúci trendy v slovenskom a zahraničnom multimediálnom umení
- Na Košickom hrade sa dňoch 5. – 6. 7. 2013 konala odborná komentovaná prehliadka hradu pre verejnosť a workshop „Odievanie v stredoveku“, v dňoch 12. – 14. 7. 2013 bola prehliadka predstavení dobového divadla, dňa 20. 7. 2013 sa okrem komentovanej odbornej prehliadky hradu konal aj workshop „Ethno rytmy“ a 27. 7. 2013 bola verejnosti predstavená výroba lukov a kuchyňa našich predkov
- V rámci projektu Public Art Days sa dokončila trvalá socha Jubilo od Gyulu Kosice v rámci otvorenia Kunsthalle/Haly umenia a tiež trvalej sochy Cube Connection od Viktora Freša

- Nasvietili sa dočasné inštalácie od Illony Németh - Zrkadlo a Plávajúce záhrady a trvalej inštalácie DOMA od Dušana Zahoranského
- 7. 7. 2013 - Kaštieľ Krásna: Čítanie v piesku
- 25. 7. 2013 - vernisáž výstavy Budova(ť) pre umenie – výstava súčasnej architektúry Dolného Rakúska, pripravená v spolupráci s Rakúskym kultúrnym fórom
- 8. – 26. 8. 2013 - Leto v parku: letný festival pre širokú verejnosť v duchu koncertných podujatí a divadelných predstavení pre deti i dospelých, filmových projekcií a literárnych večerov sa konal už v zrekonštruovaných Kasárňach/Kulturparku. Ročník sa hodnotí ako mimoriadne úspešný
- 26. 8. – 15. 9. 2013 - výstava Gilles Pourtier (FR) – inštalácia a výstava K.A.I.R.
- 3. 8. – 2. 9. 2013 - výstava Geometrické polia v Kasárňach/Kulturparku;
- 2. 9. 2013 - Otvorenie Kasární/Kulturparku: úspešné otvorenie najväčšieho a najvýznamnejšieho investičného projektu Košice 2013 v koordinácii námestníčky primátora mesta Košice Renáty Lenártovej za účasti ministra kultúry SR Mareka Maďariča, zástupcov KSK a mesta Košice, spojené s kultúrnymi akciami (koncert Quasars Ensemble, ukážka tanečného workshopu, ukážka inštalácií v SteelParku a priprav sál v hlavnej budove Kasární/Kulturparku Alfa, komentované predstavenie Kasární/Kulturparku ich hlavným architektom).
- 12. 9. – 3. 11. 2013 - Trienále súčasného obrazu: Trienále súčasného obrazu (TRIKO) bolo jedným z kľúčových podujatí projektu 2013. Zámerom bolo prezentovať aktuálne výtvarné umenie v medzinárodnom kontexte v podobe pravidelnej prehliadky súčasných tendencií vo vizuálnom umení – miesta výstav: Kunsthalle/Hala umenia Košice, Východoslovenské múzeum Košice, Rotunda, DIG gallery.
- 23. – 26. 9. 2013 - kongres AICA – celosvetový kongres Asociácie kritikov umenia AICA: kongres Medzinárodnej asociácie kritikov umenia (Association internationale des critiques d'art) so sídlom v Paríži, ktorá je evidovaná pri UNESCO, sa uskutočnila v dvoch investičných projektoch: Kasárňach/Kulturparku a Kunstahalle/Hala umenia Košice.
- 7. 9. 2013 - TEDx – diskusia rečníkov neziskovej organizácie TED
- 10. – 27. 9. 2013 - 90 rokov košického maratónu vo fotografii
- 12. 9. – 3. 11. 2013 - Trienále súčasného obrazu: výstava video artu z kolekcie FRAC PACA Marseille, Francúzsko v Galérii Alfa;
- 13. 9. – 14. 10. 2013 - výstava fotografií Takí sme boli – Mestský park
- 24. 9. – 18. 10. 2013 - výstava pri príležitosti 15. výročia založenia Fakulty umení Technickej univerzity v Košiciach v budove Bravo;
- 24. 9. – 2. 10. 2013 - Anja Schäffer: „Rukami nohami“ – výstava fotografií nemeckej rezidentky;
- od septembra 2013/SteelPark – interaktívne zábavné technické centrum, kreatívna fabrika: mesto Košice v spolupráci so Steel Parkom – Kreatívna fabrika, záujmové združenie právnických osôb spustili interaktívne zábavné centrum pre deti od 7 do 97 rokov, ktoré sprostredkúva „Príbeh ocele“ (ide o viac ako 50 exponátov, ktoré ponúkajú návštevníkom možnosť edukatívnej hry, napr. prostredníctvom interaktívneho pieskoviska, prechodu cez magnetickú lávku a pod.) v budove Charlie;
- 3. – 4. 10. 2013 - Place! – konferencia Inštitútu kreatívnej ekonomiky v Kasárňach/Kulturparku
- 5. 10. 2013 - Biela noc - Nuit Blanche – veľkolepý medzinárodný umelecký projekt zameraný na súčasné vizuálne umenie (40 inštalácií súčasného umenia), umelecká obec hodnotí 4. ročník ako najúspešnejší
- 14. 11. 2013 – 26. 1. 2014 – British express/Britský expres – súčasné britské umenie po Warholovi, prehliadka toho najlepšieho, čo súčasné britské umenie ponúka

Tanec, divadlo a film

- 3. 3. 2013 boli v Štátnom divadle po prvýkrát uvedené **japonské frašky kjógen**
- 21. - 23. 3. 2013 sa v Prešove (Katedrála sv. Mikuláša, Kostol sv. Jána Krstiteľa) a v Košiciach (Dóm sv. Alžbety) predstavil **Milan Sládek s Krížovou cestou**
- **23. – 30. 3. 2013 sa zorganizovalo podujatie Jakubiskove dni: výstava výtvarných diel J. Jakubiska, premietanie jeho kompletnej filmografie v kine Úsmev, prednášky**
- V marci 2013 sa na Malej scéne Divadla Alexandra Duchnoviča v Prešove vo filmovom klube uskutočnilo podujatie **Kino Pocity**. Cieľom filmového klubu Kino Pocity bolo divákovi priniesť kvalitné filmové diela a naučiť ich spoznať kvalitu, rozširovať obzory a hľadať súvislosti.
- 25. 5. 2013 - predstavenie **Kjógen** – japonské frašky v Historickej radnici
- 3. – 8. 6. 2013 - 19. ročník medzinárodného festivalu filmov o životnom prostredí **Envirofilm**;
- 6. – 9. 6. 2013 - **festival VIRVAR** – Dni bábkového divadla a hier pre rodiny s účasťou divadiel z ôsmich krajín;
- 7. – 8. 6. 2013 sa v rámci projektu Pentapolitana uskutočnilo v Bardejove na Radničnom námestí podujatie **Bardejovské mystériá**, venované začiatkom divadla na Slovensku pred 500 rokmi;
- 8. 6. 2013 - bolo podujatie **4 živly** – festival medzinárodnej spolupráce;
- 11. – 15. 6. 2013 - 19. ročník **Medzinárodného festivalu lokálnych televízií**, jedinečný svojho druhu v Európe;
- 14. – 15. 6. 2013 - **Oscarové mesto Sabinov**, ktorého cieľom bola podpora pôvodnej umeleckej tvorby miestnych umelcov na pozadí významnej umeleckej udalosti – nakrútenia oscarového filmu *Obchod na korze* v Sabinove v roku 1965. Multižánrové podujatie, plné hudby, tanca, divadla a filmu bolo úspešné aj spájaním tradičných a nových žánrov a podujatia navštívili tisícky ľudí, čo dáva mestu Sabinov punc kultúrneho novátora a operátora kultúrneho turizmu;
- 21. – 22. 6. 2013 - premiéra multimedialného tanečného divadla **Sándor Márai**, zo života a pôsobenia veľkého košického rodáka, spisovateľa a novinára;
- 23. 6. 2013 sa v rámci Taiwanského kultúrneho dňa konalo v Štátnom divadle predstavenie svetoznámej Guoguang Opera Company – klasická opera **Král' opíc**;
- 10. 8. 2013 - „**Benyovszky**“: tanečná hra – Amfiteáter
- 4. 9. 2013/Adam Sajnok, Philip Roth: **Portnoyov komplex**: predstavenie poľského divadla Teatr WARsawy v rámci Festivalu divadiel strednej Európy v hlavnej budove Alfa;
- 7. – 15. 10. 2013 - **Príbeh Odysea** – filmový festival v budove Alfa; jedinečný vzdelávací projekt s cieľom rozšíriť vedomosti mladej generácie v oblasti slovenského a svetového filmu;
- 24. – 27. 10. 2013 - Dni súčasného tanca/**New Dance Days** – nultý ročník medzinárodného festivalu súčasného tanca v Kasárňach/Kulturparku;
- 20. – 21. 11. 2013 - divadlo SkRAT (SK) a divadlo Szputnik Shipping company (HU) – **Paralelné životy 20. storočia očami tajnej polície** v spolupráci s Asociáciou Divadelná Nitra
- 24. 11. - **Férenc Fehér: Tao – te** – tanečné predstavenie

Literatúra

- január – december 2013 - **Dielo Sándora Máraia** – vydavateľstvo Kalligram, s. r. o. vydáva ďalšie publikácie z diela košického spisovateľa Sándora Máraia
- január – december 2013 - **Vertigo** – v roku 2013 vyšlo prvé číslo nového literárneho časopisu o poézii a básnikoch Vertigo s prílohou. V rámci programu Kasárň/Kulturparku bolo verejnosti prezentované niekoľkokrát

- január – december 2013 - **ENTER+** – v roku 2013 vyšiel časopis o súčasnej literatúre a umení ENTER (vydavateľstvo Dive Buki) ENTER 8, 8*, 9 - 10, 11, 12, 12*
- január 2013 - zostavovateľ: Michal Murín, Milan Adamčiak: **Archív III. (NÔTY)/notácie a grafické partitúry** – v poradí tretia kniha zo série Archívov v koncepcii Michala Murina predstavuje doposiaľ nepublikovanú hudobnú, skladateľskú a muzikologickú tvorbu intermediálneho pútnika Milana Adamčiaka, vyšla vo vydavateľstve Dive Buki;
- 14. 2. 2013 - **Tá láska** – literárne soirée, organizované Verejnou knižnicou Jána Bocatia v Košiciach, počas večera zazneli básne známeho francúzskeho básnika Jacquesa Préverta. V recitovanej aj spievanej podobe ich uviedli Peter Orgován, Erika Molnárová a Peter Vilhan.
- 29. 5. 2013 - **Literárny maratón** – 10. jubilejný ročník 24-hodinového nonstop čítania, organizovaného Verejnou knižnicou Jána Bocatia v Košiciach s ústrednou témou bude život a dielo asi najznámejšieho košického rodáka Sándora Máraia;
- 13. 6. 2013 - Dušan Šimko: **Maratón Juana Zabalu** – autorská prezentácia knihy v priestoroch kníhkupectva Panta Rhei, ktorej vydanie podporila nezisková organizácia Košice 2013;
- 2. 7. – 2. 8. - **Mesiac autorského čítania** – špecifický formát najväčšieho stredoeurópskeho literárneho festivalu Mesiac autorského čítania ponúka prepojenie národných literárnych scén susediacich štátov strednej Európy. Mesiac autorského čítania existuje od roku 2000, vznikol v Brne. Od roku 2011 sa koná na osi štyroch miest: v Brne, Košiciach, Ostrave a Wroclave. Festival organizuje brnianske vydavateľstvo a agentúra Větrné mlýny, na Slovensku Knižnica pre mládež mesta Košice a v Poľsku Miejska Biblioteka Publiczna we Wrocławiu. Deň po dni, počas celého mesiaca júl vystúpilo v každom zo spomínaných miest 31 českých a slovenských spisovateľov, a to spoločne s 31 reprezentantmi zahraničnej línie. Čestným hosťom festivalu v roku 2013 boli autori z nemecky hovoriacich krajín, a to z Nemecka, Rakúska, Švajčiarska a Luxemburska.
- 24. – 28. 9. 2013 - **Import/Export – Košice/Marseille** – výmena súčasnej poézie: v Kasárňach/Kulturparku, v pavilóne Foxtrot sa uskutočnil druhý tvorivý literárny rezidenčný ateliér, na ktorom sa zúčastnili traja slovenskí básnici (Ján Gavura, Katarína Kucbelová, Mária Ferenčuhová), traja francúzski poeti (Esther Salmona, Michèle Méteil, Nicolas Pesqués), odborní lingvisti za slovenskú stranu Lena Jakubčáková a za francúzsku stranu François Lespiau. Na druhom tvorivom ateliéri sa kolektívne prekladali francúzske básne do slovenčiny (prvý tvorivý prekladový ateliér bol v máji v Marseille). Výsledkom projektu je bilingválna publikácia s prekladmi.
- 25. 9. 2013 - **Poetry Quartet**: v rámci projektu Import/Export (vyššie) bol v Kasárňach/Kulturparku, v budove Bravo, okrúhly stôl na tému „Poézia a jej miesto v súčasnej Európe“, na ktorej sa zúčastnili okrem francúzskych poetov aj literárni vedci a básnici zo Slovinska (Dejan Koban a Iztok Osojnik) a z Veľkej Británie (James Sutherland-Smith).
- 27. 9. 2013 - **Literárny večer Import/Export**: verejné čítanie nových prekladov vytvorených na tvorivom rezidenčnom ateliéri v Kasárňach/Kulturparku, v budove Bravo.
- 8. 10. 2013 bola v Kunsthalle prezentovaná **Literárna čítanka pre nevidiacich** v projekte Pentapolitana – Život v tmavomodrom svete.
- 24. – 26. 10. 2013 - **Číta celá rodina** – literárny festival pre rodiny s deťmi organizovaný Knižnicou pre mládež mesta Košice, ktorý sa uskutočnil v novej pobočke knižnice, sídliacej v Kasárňach/Kulturparku, v budove Bravo od 24. 10. 2013.
- 2. – 20. 11. 2013 - **Repurposing InElectronic literature** – DIG gallery predstavila výstavu nových foriem literatúry (vizuálna, interaktívna a digitálna poézia).
- 27. 11. 2013 - **O láske neláskavej** – Další poeticko-hudobný večer z mimoriadne obľúbeného cyklu Rendez vous s ... (slovensko-francúzskou poéziou). Verše významného slovenského básnika, predstaviteľa neosymbolizmu Emila Boleslava Lukáča v podaní Dany Košickej a Petra Vilhana. Hudobný doprovod: Júlia Grejtáková (klavír) a Maroš Potokár (husle).

- 7. 12. 2013 - **Európsky turnaj poézie 2013** – podujatie bolo posledným stretnutím víťazov ETP 2013. Slovenskou súčasťou Európskeho turnaja poézie bola súťaž Básne Asseco solutions, ktorú vyhlasuje OZ literarnyklub.sk. Od roku 2011 sú Básne zapojené do európskeho projektu na podporu a prezentáciu básnickej tvorby. Počas tohto roka Slovensko prvýkrát uspelo aj v nadnárodných kolách. Reprezentuje ho Ivona Pekárková, ktorá už zvíťazila v prvom finálnom kole 28. októbra v Sarajeve.

Publikácie vydané s podporou Košice 2013, n. o. od roku 2010

Košice – Európske hlavné mesto kultúry za päť rokov fungovania podporilo aj projekty týkajúce sa vydavateľskej činnosti, či už umeleckej, alebo odbornej literatúry.

V rámci beletrie bol kľúčovým vydavateľským projektom **výber z diela svetoznámeho spisovateľa Sándora Máraiho**, ktorého výnimočnosť a genialitu slovenský čitateľ takmer nepoznal. Vydavateľstvo Kalligram v rámci projektu *Čím je pre Prahu Kafka, tým je Márai pre Košice* vydalo od roku 2010 16-zväzkový výber z diel tohto svetoznámeho košického rodáka. Ďalej Kalligram uviedol na knižný trh aj samostatné vydanie novely **Maratón Juana Zabalu** od košického autora, žijúceho vo Švajčiarsku, Dušana Šimka. Známy slovenský spisovateľ Erik Jakub Groch je autorom výnimočnej knihy v príťažlivej komixovej forme **Šlabikár Pätmestia**, zachytávajúci históriu kráľovských miest Pentapolitany s nádhernými ilustráciami Juliany Chomovej. Poézia je zastúpená v unikátnom projekte **Import/Export výmena súčasnej poézie Košice – Marseille** s bilingválnymi básňami reprezentantov oboch Európskych hlavných miest kultúry 2013 (Mária Ferenčuhová, Katarína Kucbelová, Ján Gavura, Michel Métail, Esther Salmona, Nicolas Pesquès).

Okrem toho, že titul Európske hlavné mesto kultúry 2013 podnietil lokálnych kultúrnych operátorov k vzniku nových kultúrnych združení, vydavateľstiev aj z oblasti literatúry (EdpK, FACE) inšpiroval aj k vytvoreniu nových časopisov o literatúre. Od roku 2009 vychádza unikátny časopis o súčasnej literatúre a jej príslušenstve ENTER (vydavateľstvo Dive Buki). Grantový program MK SR Košice – Európske hlavné mesto kultúry podporil špeciálne vydania **ENTER plus**, ktoré propagujú slovenskú súčasnú kultúru v zahraničí alebo naopak – tú zahraničnú na Slovensku (vyšli 4 špeciálne čísla, ktorého jedno sa venuje projektu Biela noc samostatne). Fórum alternatívnej kultúry a vzdelávania (FACE) vydalo v roku 2013 časopis v atraktívnej forme leporela o poézii a básnikoch **VERTIGO**. Okrem týchto nových iniciatív, v podporených projektoch danej grantovej schémy uspel aj projekt časopisu Romboid literatúra/umenie/kritika so špeciálnou vizuálnou prílohou, tzv. **pracovnou plochou časopisu Romboid**.

Aj vďaka finančnej podpore Európskeho hlavného mesta kultúry mohli vzniknúť unikátne publikácie **Archív I. a III.**, viažuce sa na osobnosť formátu génia Milana Adamčiaka (vydavateľstvo Dive Buki), ktorých zostavovateľ je Michal Murín. Literárna veda bola taktiež podporená v knihe **Kultúrne rovnobežky I. Svetový básnik, básnik vo svete**.

Projekt Európskeho hlavného mesta kultúry sa snažil venovať svoju pozornosť aj nevidiacim. V rámci projektu Pentapolitana a Slovenskej knižnice pre nevidiacich Mateja Hrebendu v Levoči vyšli aj tri knihy v Braillovom písme, z ktorej jedna bola **Literárna čítanka pre nevidiace deti**.

Ďalšou významnou kapitolou vydaných kníh v rámci Európskeho hlavného mesta kultúry sú knihy o umelcoch a osobnostiach kultúrneho života. Za najvýznamnejšie publikácie s obrovskou hodnotou považujeme unikátnu knihu o umení Košíc dvadsiatych rokov 20. storočia **Košická moderna**; trojjazyčnú slovensko-maďarsko-anglickú, bohato ilustrovanú knihu **Architekt Ludovít Oelschläger – Ŏry**, ktorá získala cenu Martina Kusého 2013; knihu, ktorá dopĺňa mozaiku svetoznámeho umelca Andyho Warhola v kontexte jeho koreňov od Ruda Prekopa a Michala Cihlářa: **Andy Warhol a Česko-Slovensko**. Za veľmi dôležité publikácie považujeme aj prvé syntetické dejiny divadla v meste **Divadelné letopisy mesta Cassa, Caschau, Kassa, Košice 1557 – 1945 v súvislosti dejín** od Tibora Ferka a prvé monografie o výtvarných umelcoch, ako sú sochár **Ján Mathé** a patrón geometrického jazyka maľby

na Slovensku **Ján Vasilko**. V roku 2014 vyjde aj kniha o najvýznamnejších osobnostiach kultúrneho života východného Slovenska 19. a 20. storočia **Štyridsaťštyri umeleckých osobností Pentapolitany**.

Ku kultúrnemu mestu patrí aj kultúra služieb a turizmu. V rámci toho vyšli s podporou Košice 2013 aj **Štýly krásy v Košiciach**, štvrtá kniha potuliek najznámejšieho sprievodcu Košíc Milana Kolcuna či historická esej o meste a jeho umení **Moje Košice** ako najnovšia kniha Tomáša Štraussa. Zvláštnosť týchto „turistických“ publikácií s umeleckým leitmotívom podčiarkuje aj **Košický literárny bedeker** vydaný v nemeckom jazyku od autora Dušana Šimka.

Zaujímavými podporenými publikáciami boli aj diela architektonického štúdia uzemneplany.sk, ktoré sa v rámci svojich projektov pozeralo na mesto ako priestor inak. Vydali **Mestské zásahy Košice 2011** „manuál alebo kreatívnu mapu“ východoslovenskej metropoly či podobné **Vranovokoňovo Medzimestské zásahy Košice Prešov** až po pripravovanú výnimočnú publikáciu mapujúcu architektúru na východnom Slovensku **East-Side architecture**, ktorá vyjde v roku 2014.

Košice 2013 bol veľkým projektom s množstvom podprojektov rôzneho zamerania. Každý z týchto podprojektov vydal vlastné publikácie obsahujúce, či už predstavenie projektu a rekapituláciu jeho aktivít (K.A.I.R. Košice Artists in Residence; Creative Industry Toolkit 2012; Katalóg projektu MEDZICENTRUM IV. (SPOTs 2013) alebo umelecké diela ich rezidentov Anne Peschken & Marek Pisarsky (Urban Art): **Satality** či Julia Mensch: **Salashi**. V rámci projektu Kreatívnej ekonomiky vyšiel aj jeden z najvzácnejších dokumentov pre Košice vôbec, a to **Košice 2020 Kreatívna ekonomika Master plán 2013 – 2015** ako prvá časť strategického plánu rozvoja kultúrneho a kreatívneho priemyslu na roky 2014 – 2020.

Projekt Košice – Európske hlavné mesto kultúry 2013 podporil od roku 2010 dokopy vyše 50 publikácií rôzneho zamerania (podrobný rozpis v prílohe). Prioritne sa však snažil podporiť také vydavateľské projekty, ktorých obsah bol v umelecko-sociálnom kontexte pre mesto ten najdôležitejší a ktorý by bez finančnej podpory Košice 2013 nebol na základe komerčnej trhovej potreby realizovateľný.

Zoznam podporených publikácií

KRÁSNA LITERATÚRA (poézia a próza)

- Sándor Márai: **Kniha bylín**, Kalligram, 2010
- Sándor Márai: **Zem! Zem!**, Kalligram, 2010
- Sándor Márai: **Sviece zhoria do tla**, Kalligram, 2010
- Sándor Márai: **Spoved' mešťana**, Kalligram, 2011
- Sándor Márai: **Čutora**, Kalligram, 2011
- Sándor Márai: **Rozvod v Budíne**, Kalligram, 2011
- Sándor Márai: **Bejbi alebo prvá láska**, Kalligram, 2011
- Sándor Márai: **Vzbúrenci**, Kalligram, 2011
- Sándor Márai: **Krv svätého Januária**, Kalligram, 2012
- Sándor Márai: **Hlas**, Kalligram, 2012
- Sándor Márai: **Mágia**, Kalligram, 2012
- Sándor Márai: **Denníky I.**, Kalligram, 2012
- Sándor Márai: **Denníky II.**, Kalligram, 2012
- Sándor Márai: **Posila**, Kalligram, 2013
- Sándor Márai: **Hostovanie v Bolzane**, Kalligram, 2013

- Sándor Márai: **Výber z publicistiky**, Kalligram, 2013
- Dušan Šimko: **Maratón Juana Zabalu**, Kalligram, 2013
- E. J. Groch: **Šlabikáre Päťmestia**, Knižná dielňa, 2013
- **Import/Export výmena súčasnej poézie Košice - Marseille**, cipM & Košice 2013, n. o., 2013

ČASOPISY

- ENTER plus sk/fr, Dive Buki, 2011
- ENTER plus sk/slo, Dive Buki, 2012
- ENTER plus sk/swe, Dive Buki, 2013
- ENTER plus Biela noc, Dive Buki, 2013
- Romboid 8/2012 - pracovná plocha, AOSS, 2012
- Romboid 10/2012 - pracovná plocha, AOSS, 2012
- VERTIGO, Face, 2013

LITERÁRNA VEDA

- **Kultúrne rovnobežky I**, Svetový básnik, básnik vo svete, Face, 2012
- Michal Murín: **Milan Adamčiak Archív I experimentálna poézia 1964 - 1972**, Dive Buki, 2012
- Michal Murín: **Milan Adamčiak Archív III (nôty) notácie a grafické partitúry**, Dive Buki, 2013

PRE NEVIDIACICH

- **Literárna čítanka pre nevidiace deti**, Pentapolitana, 2012
- **Škola a život I. a II. časť**, Slovenská knižnica pre nevidiacich Mateja Hrebendu v Levoči, 2012

O UMENÍ A UMELCOCH

- Radislav Matuščík: **Ján Mathé - hľadač dobra**, RESULT reklamná agentúra, s. r. o. a VSG Košice, 2010
- Rudo Prekop/Michal Cihlář: **Andy Warhol a Česko-Slovensko**, Arbor Vitae, 2011
- Vladimír Beskid: **Ján Vasilko monografia**, Galéria mesta Bratislava, 2012
- **The Crazy world of Peter Kalmus**, 2012
- Adriana Priatková/Peter Pásztor: **Architekt Ludovít Oelschläger - Őry**, 2013
- **Košická moderna**, Východoslovenská galéria Košice, 2013
- Ilona Németh: **Dilemma**, 2014
- Tibor Ferko: **Divadelné letopisy mesta Cassa, Caschau, Kassa, Košice, 1557 – 1945 v súvislostiach dejín**, 2014
- **Mestské zásahy Košice 2011**, uzemneplany.sk, Dive Buki, 2014

O KOŠICIACH

- M. Kolcun/A. Jiroušek/S. Jiroušek: **Štýly krásy v Košiciach**, JES Košice, 2011
- Tomáš Štrauss: **Moje Košice**, Kalligram, 2012
- Dušan Šimko: **Literárny bedeker Košicami**, Arco Verlag, 2013

PROJEKTY KOŠICE 2013

- Programová kniha: Pred a po konci sveta (SK/EN verzia), rok 2012
- Programová kniha: Interface program 2013 (SK/EN verzia), rok 2013
- Julia Mensch: **Salashi**, Košice 2013, n. o., 2012
- Anne Peschken & Marek Pisarsky (Urban Art): **Satelity**, Košice 2013, n. o., 2011
- **KAIR Košice Artists in Residence**, Košice 2013, n. o., 2013
- **Katalóg projektu MEDZICENTRUM IV. (SPOTs 2013)**, Košice 2013, n. o., 2013
- **Creative Industry Toolkit 2012**, Košice 2013, n. o., 2012
- **Escalator/Creative Industry Toolkit 2013**, Košice 2013, n. o., 2013
- **Košice 2020 Kreatívna ekonomika Master plán 2013 - 2015**, Košice 2013, n. o., 2012
- **Kasárne/Kulturpark**, Košice 2013, n. o., 2014

Záverečný ceremoniál

10. 12. 2013

- Výmenníková burza kreatívnych výrobkov | Výmenník Važecká
- Vedecká kaviareň na tému Veda/technika/umenie | Výmenník Obrody
- KONCERT: **Klavírne kvinteto** | Kasárne/Kulturpark, Alfa
- Divadlo Štúdio tanca Banská Bystrica: From side of man/From side of women | Kasárne/Kulturpark

11. 12. 2013

- **Liber incognita – Kniha neznáma** | Bárkoczyho palác, Hlavná 48
- VERNISÁŽ VÝSTAVY: Matúš Lányi spojené s oslavou 20. výročia múzea Vojtecha Löfflera | Múzeum Vojtecha Löfflera
- DISKUSIA: Nezvyčajne príbehy zo zahraničia | Výmenník Brigádnická
- VERNISÁŽ VÝSTAVY: **City Report** | Kasárne/Kulturpark, budova Bravo
- VÝSTAVA: **K.A.I.R. – Manabu Kanai, Junichiro ISHII** | Kasárne/Kulturpark, budova Bravo, suterén a prízemie vľavo
- **D. Vicen: Siluet B MOL** | Malá scéna Štátneho divadla Košice
- FILM: **Cooltúra** | Kasárne/Kulturpark, budova Bravo
- MUZIKÁL: **Zvonár u Matky Bože** | Historická budova Štátneho divadla Košice

12. 12. 2013

- OTVORENIE VÝSTAVY: **Košická moderna** | Východoslovenská galéria, Hlavná 27
- KONCERT: **Andy Warhol – Návraty ku koreňom** | Kasárne/Kulturpark
- Divadlo Pôtoň: Krajina nepokosených lúk | Tabačka Kulturfabrik
- **DIVADLO: Jedermann** | Divadlo Thália
- **Escalator showcase** | Kino Úsmev
- KONCERT: **Svetlo porozumenia** | Evanjelický kostol, Synagóga na Puškinovej ulici
- **Suveníry z Košíc** | Kasárne/Kulturpark, mestský výmenník November

- **ART FASHION SHOW** | Kasárne/Kulturpark

13. 12. 2013

- Predvianočné EKOrañjky na tému „Iné umenie“ s prezentáciou výtvarných diel | Hotel Dália
- VÝSTAVA A DISKUSIA: **Transformácia MČ Budapešť 15** | Výmenník Štítová
- Stridží deň v knižnici | VKJB Hviezdoslavova 5
- Tašíkovo | Barkóczyho palác, Hlavná 48
- VERNISÁŽ VÝSTAVY: (Lotyšská ambasáda) | Výmenník Brigádnická
- Poľský kultúrny kontaktný bod | Bábkové divadlo, Alžbetina 38 (divadelná sála), Tajovského 4 (sála Jorik)
- Slávnostné osvetlenie Východoslovenského múzea | Východoslovenské múzeum
- KONCERT: Dve v jednom | Námestie pri Immaculate
  - Tretí ročník koncertu Dve v jednom tento raz spojí dve krajiny, ktorých mestá sú v tomto roku Európskymi hlavnými mestami kultúry. Zároveň sa počas neho symbolicky odovzdá štafeta nasledujúcim Európskym hlavným mestám kultúry 2014 – švédskej Umey a lotyšskej Rige.
  - Interpreti: Tina (SK), No Name (SK), Mélanie Pain zo skupiny Nouvelle Vague (FR)
- Štedrý vianočný Aupark
- BESEDA s **Danielom Pastirčákom** | Kasárne/Kulturpark, budova Bravo, Litpark
- TANEČNÝ WORKSHOP: DS Studio | Kasárne/Kulturpark, budova Alfa
- Hudba v Kasárňach/Kulturparku | Kasárne/Kulturpark, budova Alfa
- Osvetlenie areálu Pod mostom | Moskovská trieda KVP
- KONCERT: The Tenors | Steel Aréna Košice

14. 12. 2013

- DISKUSIA: **Raňajky v Kasárňach na tému projekt Košice 2013** | Kasárne/Kulturpark, pavilón Papa
- DISKUSIA: Raňajky vo výmenníku na tému projekt SPOTs | Výmenník Štítová
- LITERATÚRA: **Vianočná knižka sa otvára** | Kasárne/Kulturpark, budova Bravo, Litpark
- LITERATÚRA: Prezentácie publikácií vydaných s podporou Košice 2013 | Kasárne/Kulturpark, pavilón Papa
- LITERATÚRA: Šlabikáre Pentapolitany za účasti spisovateľa E. J. Grocha | Kasárne/Kulturpark, pavilón Papa
- VEDECKÝ BRLOH: **Veselé maľovanie neviditeľnými farbami** | Výmenník Obrody
- TANČIAREŇ PRE SENIOROV so živou hudbou COMBO | Kasárne/Kulturpark, budova Alfa
- KNIŽNÝ KLUB: Z almanachu medovníkárky | Výmenník Obrody
- Budapešť XV/Sídlisko v pohybe | Výmenník Štítová
- TANEČNÉ PREDSTAVENIE: **Shift: Pieces** | Kasárne/Kulturpark, budova Alfa
- Hudba v Kasárňach/Kulturparku: Katarzia – autorský nu-folk (SK), Melanie Pain – pop-chanson, (FR), DJ-ka Julien G. (SK) | Kasárne/Kulturpark, budova Alfa
- DIVADLO: **P. Zelenka: Príbehy obyčajného šialenstva** | Historická budova Štátneho divadla

14. a 15. 12. 2013

- PREMIÉRA OPERY: **M. Piaček: 66 sezón** | Kunsthalle/Hala umenia Košice
- DISKUSIA: **FiloZoom! Téma: Koniec Európy?** | Kasárne/Kulturpark, pavilón Papa

15. 12. 2013

- KONCERT: **LOTZtrio** | Kaštieľ v Krásnej
- OPERA: **M. Piaček: 66 sezón** | Kunsthalle/Hala umenia Košice

16. 12. 2013

- DIVADLO: **K. Horák: Svedectvo krvi** | Historická budova Štátneho divadla

Sprievodné podujatia počas Záverečného ceremoniálu

- INFOSTÁNOK: **Projekt Košice 2013** | Kasárne/Kulturpark, pavilón Delta
- INTERAKTÍVNE INŠTALÁCIE: **SteelPark – Kreatívna fabrika** | Kasárne/Kulturpark, budova Charlie
- VÝSTAVA: **Košická moderna** | Východoslovenská galéria, Hlavná 27
- VÝSTAVA: **Antoine d'Agata: Odyseia** | Kasárne/Kulturpark, budova Alfa, Galéria Alfa
- PREZENTÁCIE: **EHK RIGA 2014, PLZEŇ 2015** | Kasárne/Kulturpark, pavilóny Oscar a Echo
- VÝSTAVA: **Košická detská maľba** | Kasárne/Kulturpark, pavilón Foxtrot
- VÝSTAVA: **Petra Římalová: príbehy Kasárni** | Kasárne/Kulturpark, budova Bravo, suterén
- VÝSTAVA: **Jim Sumkay** | Kasárne/Kulturpark, budova Bravo, suterén
- VÝSTAVA: **Kruhy na vode** | Kasárne/Kulturpark, budova Bravo
- INÉ: **Fu-ture city remixes** – séria netradičných akcií v podaní študentov a pedagógov z prostredia Fakulty umení TU | ulice mesta Košice
- VÝSTAVA: **Divadelný plagát (5. 12. – 20. 12.)** | Malá scéna Štátneho divadla Košice (foyer), Hlavná 76. Vernisáž výstavy: 5. 12.
- VÝSTAVA: **Plagát (3. 12. – 20. 12.)** | Štátna vedecká knižnica Košice, Hlavná 10

Marketing a komunikácia

Marketing

V priebehu roka 2013 bolo cieľom marketingovej komunikácie odpromovanie všetkých kultúrnych aktivít, naplňajúcich program projektu. Naďalej sme pokračovali v komunikácii pod hlavičkou „podporujeme kreativitu“, ktorá ako základný vizuálny prvok využíva fragment z logotypu, ktorý bol následne umiestňovaný na každom mediálnom nosiči promujúcom kultúrne podujatie z dielne Košice 2013, n.o., ako aj kultúrnych operátorov, participujúcich na projekte Európskeho hlavného mesta kultúry. Cieľom tohto opatrenia bolo pokračovať vo vizuálnom zjednotení rôznorodej komunikácie kultúrnych podujatí a týmto spôsobom publiku priblížiť široké spektrum aktivít pod značkou Košice 2013. Táto aktivita sa uplatňovala v rozsahu naplánovaných kľúčových programových aktivít pre rok 2013, spojených s produkciou našich kultúrnych podujatí, ako napríklad festival Use the City, Biela noc, Imaginácie, Festival divadiel strednej Európy, Leto v parku, aktivity nezávislého kultúrneho centra Tabačka/Kulturfabrik a programová produkcia projektu SPOTs. Z hľadiska event marketingu organizácie Košice 2013, n. o., aj naďalej pokračovala v produkcii podujatí, ktorých hlavným zámerom bolo pritiahnúť a informovať ľudí o projekte Košice 2013, ako napríklad Leto v parku, Koncert 2 v 1, Ľadové Vianoce. Okrem vyššie spomínaných aktivít sa neziskovka Košice 2013, n. o., marketingovo podieľala aj na produkcii aktivít, ktoré priamo neorganizovala, ale svojim programom alebo mediálnym priestorom ich v roku 2013 podporila. Medzi projektmi, podporenými v tejto forme zo strany neziskovky boli Imaginácie, Balónova fiesta, Medzinárodný maratón mieru, Vyšegrádske dni, Jazz for SALE, Festival súčasnej hudby (ŠfK), Košické vínné slávnosti, Košice Gurmanfest, Festival divadiel strednej Európy 2013, kongres AICA, festival MAZAL TOV. Na národnej a nadnárodnej úrovni pokračovala v roku 2013 aj naďalej spolupráca so Slovenskou agentúrou pre cestovný ruch (SACR) a lokálnym turistboardom Košice – Turizmus. Výsledkom tejto spolupráce bola prezentácia projektu a destinácie Košice na kľúčových veľtrhoch cestovného ruchu v Európe, ako napríklad WTM Londýn, ITB Berlín, atď. V roku 2013 neziskovka utlmila aktivity projektu KULTOUR z dôvodu konsolidácie nákladov na túto aktivitu. Výraznou mierou sme marketingovo prispeli v spolupráci s Letiskom Košice k etablovaniu medzinárodnej leteckej linky Košice - Londýn prevádzkovanvej nízkonákladovým prepravcom WizzAir. Ďalšie marketingové aktivity sa zameriavali na získanie podpory zo strany súkromného sektora. V roku 2013 sme nadviazali na spoluprácu z roku 2012 so zakladateľskými subjektmi záujmového združenia Koalícia 2013+, ktorí finančne podporili Otvárací ceremoniál Košice 2013, Bielu noc, koncert Svetlo porozumenia. Okrem týchto partnerov nezisková organizácia získala sponzorov, ktorí sa finančne podieľali na podpore aktivít projektu: spoločnosť Slovnaft, J&T banka, ORANGE Slovensko. Zároveň sme získali partnerov, ktorí nefinančne podporovali projekt v podobe produktov, resp. 90 % zliav na produkty Hotela DOUBLE TREE BY Hilton, Club 33.

Komunikácia s verejnosťou a médiá

Do finálneho roku 2013 vstupovala nezisková organizácia Košice 2013 s jednočlenným obsadením v sekcii PR a médií. Pritom už na koniec druhej dekády januára 2013 bolo naplánované najväčšie podujatie roka - Otvárací ceremoniál. V extrémne krátkom čase však sa podarilo PR manažérovi zorganizovať prácu v sekcii PR a médií a naplánovať spravodajské pokrytie ceremoniálu. Dôležitou súčasťou bol aj systém fungovania press centra, starostlivosť a spravodajský **servis pre takmer 250 akreditovaných novinárov** (z toho cca 70 zahraničných) a organizovanie tlačových konferencií, tlmočenia, akreditácie novinárov pre podujatia s obmedzeným pohybom osôb (oficiálna časť Otváracieho ceremoniálu v Štátnom divadle, koncert skupiny Jamiroquai) a spolupráce s bezpečnostnými zložkami.

Vytvoril sa redakčný tím, pozostávajúci z reportérov, fotografov, korektora, editora, on-line editora, prekladateľov, koordinátora prekladateľov a samostatnú, až 25-člennú jednotku pre on-line video vysielanie. Spolupracovali sme aj so špecialistami na informačné technológie, ktorí mali na starosti plynulý chod špeciálne vytvorenej webovej stránky. **Počas Otváracieho ceremoniálu pracovalo na publicite projektu až 70 ľudí.** Systém práce bol vo svojej podstate veľmi jednoduchý: multimedialna spravodajská agentúra.

Počas troch dní vytvoril tím viac ako 50 článkov, reportáží, rozhovorov, tlačových správ nielen v slovenčine, ale aj v angličtine. Preložených bolo 100 % publikovaných informácií. Všetky mali aj svoju obrazovú prílohu. **Systém práce bol natoľko efektívny, že publikované informácie a fotografie preberali aj profesionálne spravodajské agentúry a redakcie.**

On-line stream sledovalo viac ako 165 000 ľudí z 93 krajín sveta. Internetová televízia Metoo.sk, ktorá v spolupráci s n. o. Košice 2013 internetové vysielanie zabezpečovala, priniesla priamy, či oneskorený záznam z viac ako 100 podujatí, ktoré sa počas víkendu diali. Okrem toho bol signál poskytnutý aj na všetky veľkoplošné obrazovky v meste. Záznamy zo všetkých podjatí sú k dispozícii na webovej stránke www.kosice2013tv.sk. Niekoľko dní pred Otváracím ceremoniálom mohli diváci sledovať aj výstavbu hlavnej scény, čo využilo viac ako 20 000 divákov. **Takýto rozsiahly internetový televízny projekt bol v súvislosti s Európskym hlavným mestom kultúry zrealizovaný vôbec prvý raz v 25-ročnej histórii EHMK.**

MeToo.sk poskytlo svoje vysielanie aj na všetky obrazovky v meste. Vysielanie z Otváracieho ceremoniálu sprístupnilo aj na Samsung Smart TV vo svojej MeToo TV aplikácii. Priamy prenos trojdňového internetového vysielania Otváracieho ceremoniálu Košice – Európske hlavné mesto kultúry 2013 bolo najväčším a najťažším podujatím, ktoré MeToo.sk kedy realizovalo.

Webová stránka k Otváraciemu ceremoniálu (<http://oc.kosice2013.sk>) zaznamenala počas januára 2013 návštevnosť **až 123 116 zobrazení**. Z toho 76 896 bolo unikátnych návštevníkov z 95 krajín sveta, ktorí si zobrazili 415 171 stránok. Okrem toho boli aktívne využívané aj profilové stránky na sociálnych sieťach a elektronický newsletter.

Viacero domácich, ale aj zahraničných novinárov po skončení Otváracieho ceremoniálu osobne poďakovalo za bezproblémový chod press centra, dostatok informácií o aktuálnom dianí, spravodajský servis, služby a pomoc pri vykonávaní ich práce.

Otvárací ceremoniál v médiách

O Otváracom ceremoniáli Európskeho hlavného mesta kultúry - Košice 2013 začali médiá informovať už počas predchádzajúceho roka 2012. Zvýšený záujem verejnosti o Otvárací ceremoniál a s ním spojené informácie sa začal 2. 1. 2013, kulminoval 20. 1. 2013 a trval do 25. 1. 2013.

Medzi prvými publikovanými článkami sa objavila aj informácia o hlavnom „ťaháku“ programu – svetovo populárnej skupiny Jamiroquai.

CNN zverejnila prestížny rebríček desiatich najlepších destinácií na svete

Od 3. januára rapídne narastal počet správ, ktoré boli venované Košiciam ako Európskemu hlavnému mestu kultúry. Spôsobila to Americká televízia CNN, ktorá zverejnila prestížny rebríček desiatich najlepších destinácií na svete pre najbližších dvanásť mesiacov. Medzi najlepšie turistické destinácie roka 2013 sa zaradili Košice. Podľa CNN boli Košice tretou najzaujímavejšou turistickou destináciou na svete pre rok 2013. Domáce a zahraničné médiá prebrali danú informáciu od CNN, čo pozitívne ovplyvnilo medializovanie Otváracieho ceremoniálu Košice 2013. Periodiká, rádiá, televízie a internetové portály v súvislosti s danou informáciou spomenuli tiež Otvárací ceremoniál. Napriek tomu, že najmä domáce médiá sponchyňovali tento rebríček a hovorili o platenej reklame (CNN toto podozrenie dementovalo), hodnotenie malo pozitívny prínos pri medializácii celého Slovenska, nielen Košíc. Zverejnenie hodnotiaceho rebríčka televízie CNN znamenalo pre Európske hlavné mesto kultúry - Košice 2013 predovšetkým veľkú reklamu, ktorá mala dosah na celý svet.

Od 9. januára médiá začali obsiahlejšie informovať o priebehu príprav Otváracieho ceremoniálu. Tému sa venovali tiež zahraničné periodiká, rádiá, televízie a internetové portály. Otvárací ceremoniál vyvolal pozitívne ohlasy v zahraničných médiách, ktoré mali vplyv nielen na Košice, ale i celé Slovensko.

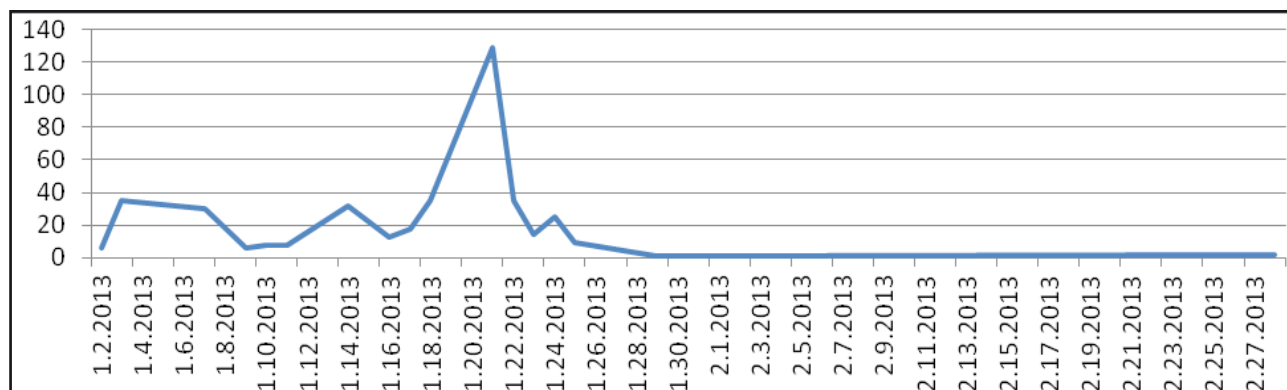
S dostatočným časovým predstihom (v týždni pred víkendom OC) priniesli médiá informácie o dopravných a iných obmedzeniach v čase Otváracieho ceremoniálu. Spolu s neziskovou organizáciou Košice 2013 sa stali hlavným informačným zdrojom pre domácych a zahraničných návštevníkov.

Počas 19. 1. – 20. 1. rapídne stúplo publikovanie mediálnych textov o Otváracom ceremoniáli Košice 2013 v printových a elektronických médiách. Košický program sa stal primárnou témou nielen domácych, ale aj zahraničných médií. Podľa monitoringu TASR zo dňa 21. 1. 2013 sa v týchto dňoch zverejnilo v domácych médiách viac než 129 príspevkov.

Malé percento príspevkov sa venovalo kritike. Médiá kritizovali, že program v „Štátnom divadle Košice bol len pre prominentov a verejnosť mala len obrazovku na Hlavnej ulici“.

Pozitívne mediálne texty pracovali s vysokými číselnými údajmi návštevnosti podujatí, či kladnými prívlastkami na program. Médiá monitorovali každú minútu a miesto programu, ktorý sa realizoval v rôznych častiach mesta. Mediálne najviac zaujal Dóm sv. Alžbety a jeho rozsvietenie spolu s inštaláciou v jeho vnútri od francúzskej umelkyne Elise Morin, režisér Jakubisko, európska komisárka, atď. Médiá pozornosť venovali takmer každému účastníkovi a častiam programu. Medializovala sa svetelná show spolu s ohňostrojom, ktorý však po jeho skončení sprevádzala kritika pre jeho „neviditeľnosť“. Tá bola spôsobená nepriaznivým počasím.

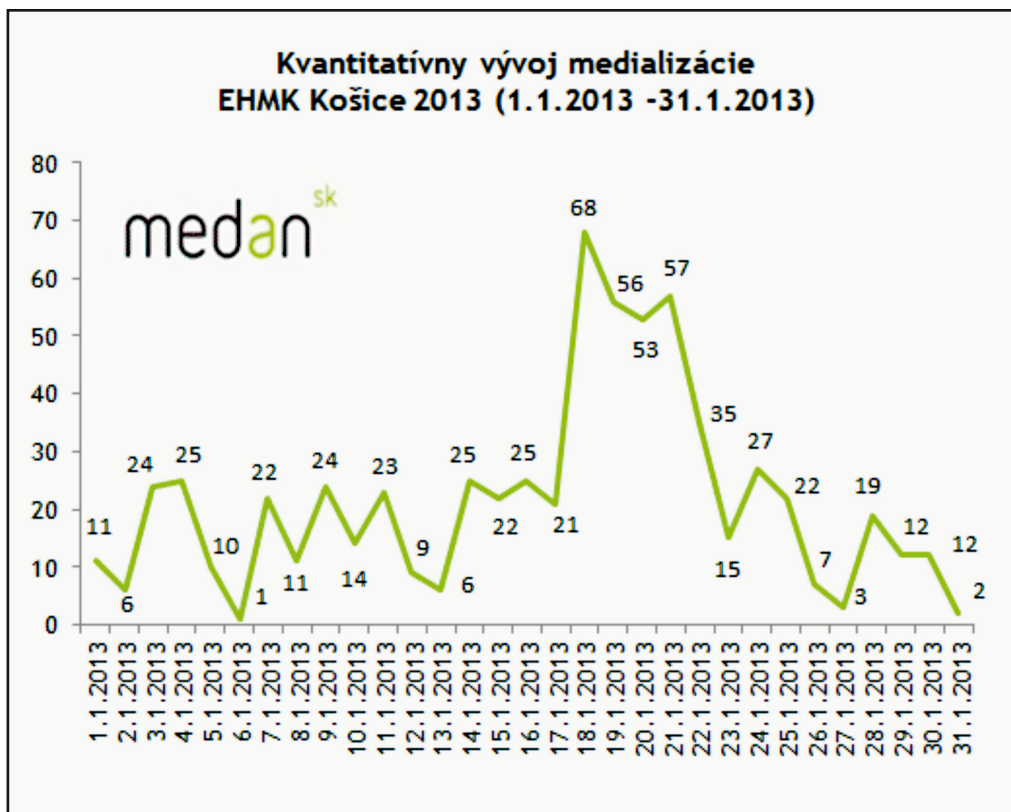
Medzi kladnými správami sa objavila informácia o aplikácii Košice 2013 a bezplatných informáciách na smartfónoch a tabletoch. Službu počas víkendu využilo až **12 695 mobilných zariadení**.

Graf zobrazuje vzrastajúci počet mediálnych textov o Otváracom ceremoniáli Košice 2013 v závislosti od dátumu

Analýza kladnej a zápornej medializácie

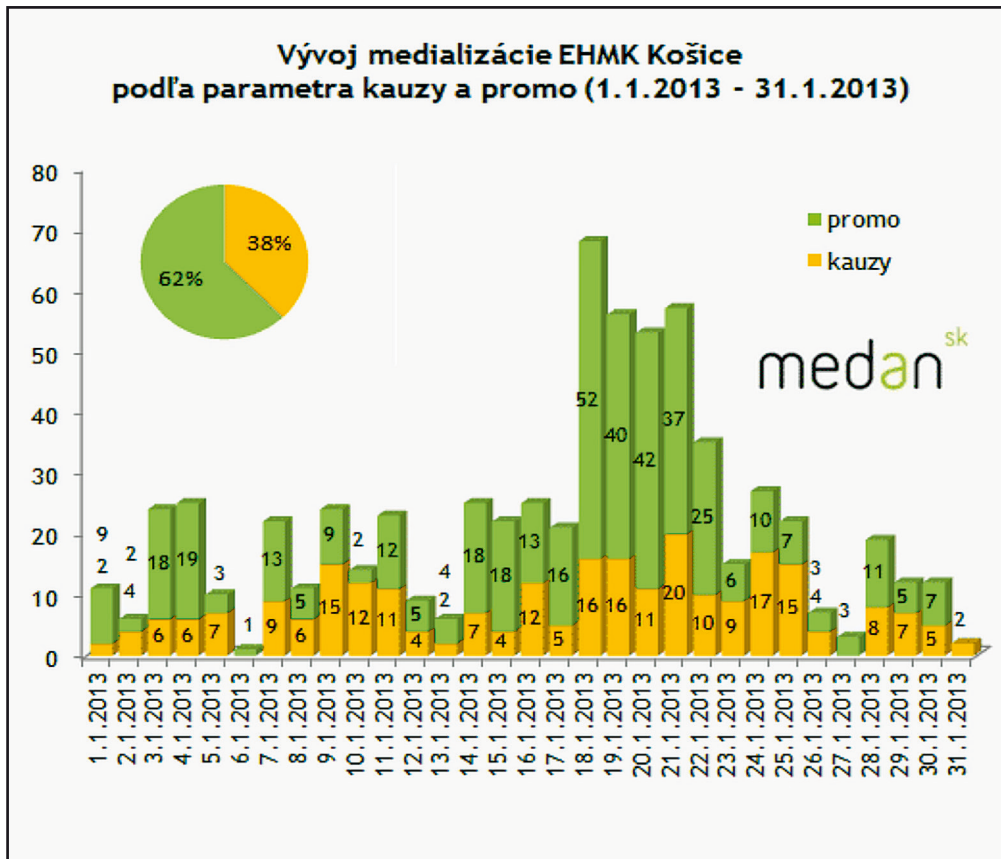
Napriek niektorým kritickým textom, médiá ponúkli percipientom viac pozitívny obraz o Otváracom ceremoniáli Košice 2013 než negatívny. **Agentúra Medan.sk zmapovala medializáciu EHMK v slovenských médiách počas januára 2013.**

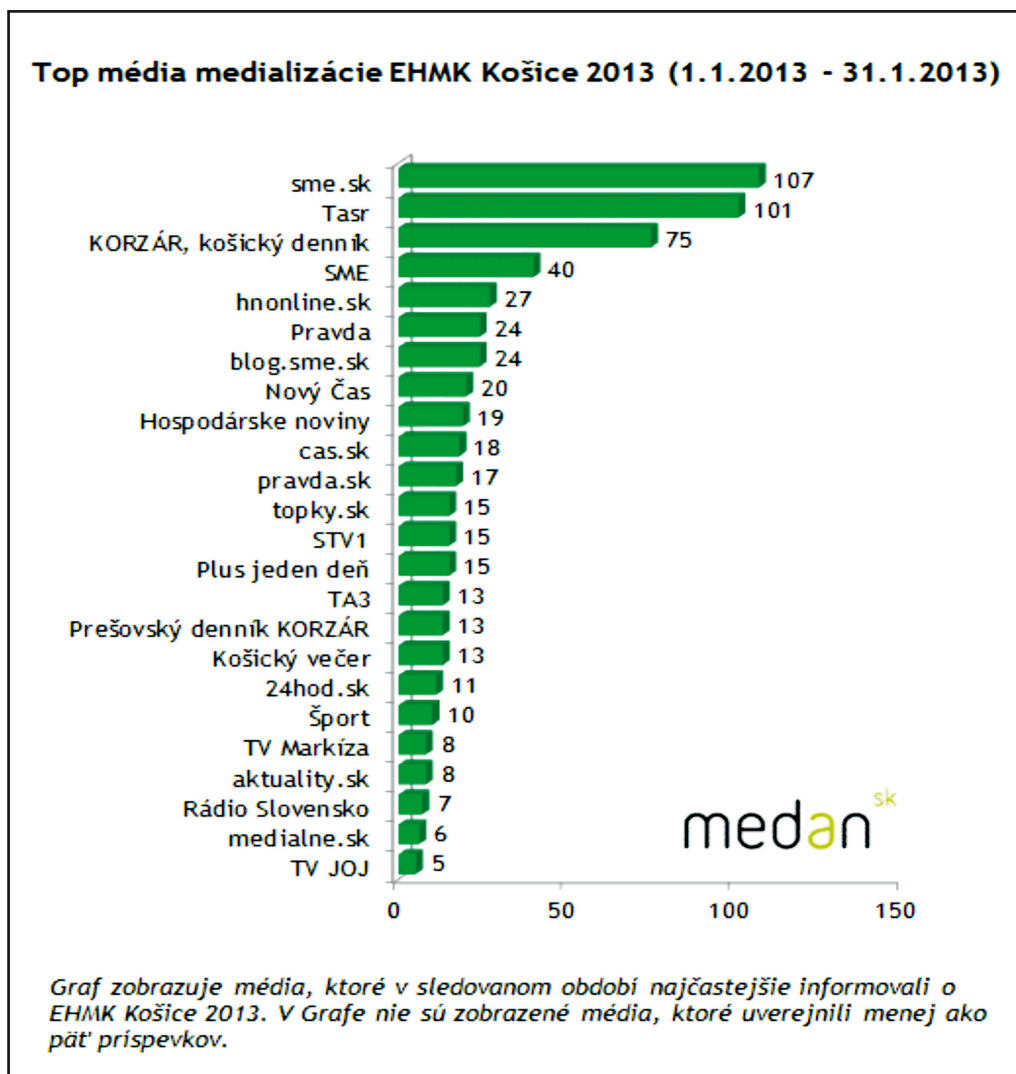
Celkovo o EHMK zaznamenali 667 príspevkov. Z toho boli v titulke príspevku Košice zmienené 250-krát, slovné spojenie Európske hlavné mesto kultúry 14-krát, a skratka EHMK 126-krát. Vývoj medializácie bol od začiatku januára pomerne vyrovnaný. Zlom nastal až v deň pred oficiálnym otvorením EHMK, t.j. 18. 1. 2013, kedy zaznamenali i najvyšší počet uverejnených príspevkov (68). V deň otváracieho ceremoniálu počet publikovaných príspevkov klesol o 12. Od tohto dňa s miernymi výkyvmi postupne klesal, a to až na úroveň hodnôt zo začiatku mesiaca.

K promu, t.j. pozitívnej a neutrálnej prezentácii EHMK, zaznamenali 415 uverejnených príspevkov (62 %). O tom, že CNN zaradilo Košice medzi top destinácie roka 2013, informovalo 34 príspevkov. Najviac príspevkov v tejto kategórii pripadlo na 18. 1. 2013.

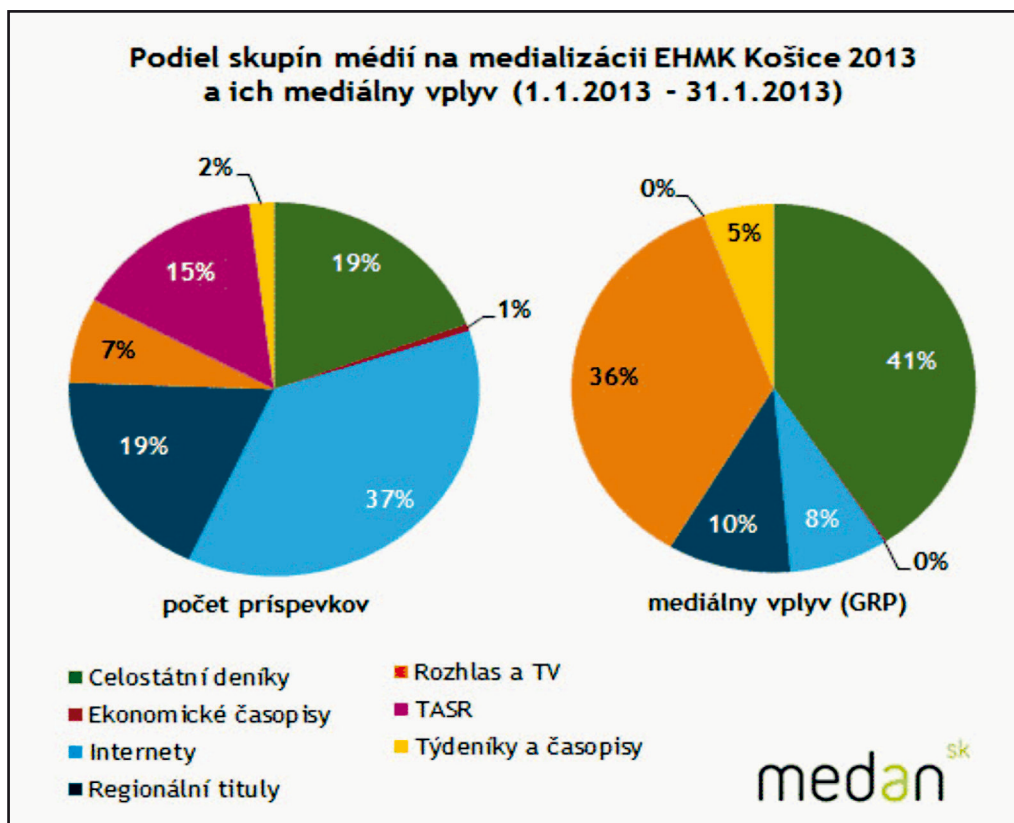
Kauzy (negatívne, nejednoznačné príspevky) sa podieľali na celkovej medializácii EHMK 38 % (252 príspevkov) – z toho o speváčke Anna Gaja bolo až 92 príspevkov, o skupine výtvarníkov Kassaboy: 31 príspevkov a o nemeckom týždenníku Der Freitag (Luník IX.): 13 príspevkov. Najvyšší počet príspevkov v kategórii sme evidovali dňa 21. 1. 2013.

Najvyšší podiel na medializácii EHMK, t.j. 37 %, mali internety, pri ktorých sa evidovalo 246 príspevkov. Ich mediálny vplyv bol však iba 8 %. Naopak najvyšší mediálny vplyv, t.j. 41 %, zaznamenali v skupine celoštátnych denníkov. V rámci podielu na medializácii skončili na 2. mieste. Na 3. mieste sa umiestnili regionálne denníky so 125 príspevkami a 10 % mediálnym vplyvom. Nasledovala tlačová agentúra TASR (101 príspevkov, 15 % podiel), rozhlas a televízia (49 príspevkov, 7 % podiel, 36 % mediálny vplyv), týždenníky a časopisy (13 príspevkov, 2 % podiel, 5 % mediálny vplyv) a napokon ekonomické tituly (4 príspevky, 1 % podiel).

Portál Sme.sk priniesol najviac príspevkov o EHMK (107, z toho promo: 55, kauzy: 52), na 2. mieste skončila TASR (101, z toho promo: 93, kauzy: 8) a na 3. mieste KORZÁR, košický denník (75, z toho promo: 46, kauzy: 29). Najviac príspevkov v kategórii promo uverejnila teda TASR, naopak najviac príspevkov v kategórii kauzy portál sme.sk.

POZN.: zdroj grafov: <http://www.medan.sk/ehmk-kosice-2013-promo-zvitazilo-nad-kauzami/>

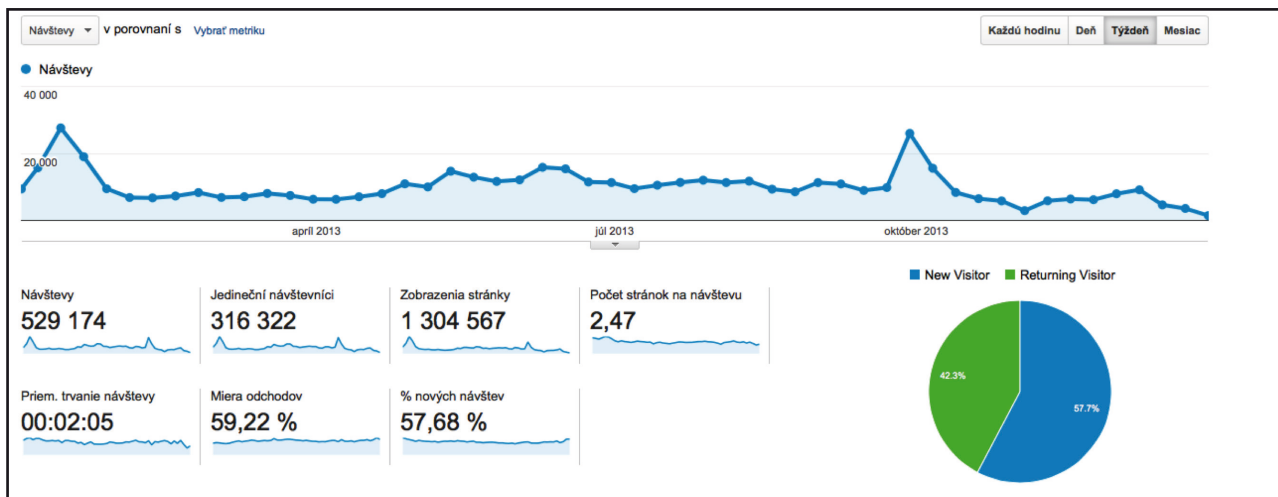
Sekcia PR a médií pokračovala v nastúpenom trende aj v nasledujúcich mesiacoch. Pochopiteľne v menšej hektike a s ohľadom na fakt, že prvé mesiace boli aj počas minulých rokov dlhodobo charakteristické malým počtom podujatí z titulu nastavenia hodnotiaceho procesu projektov grantovej schémy MK SR.

Sekcia PR a médií vydala v roku 2013 až **116 tlačových správ** a sprievodných informácií o aktuálnom dianí a podujatiach. Zorganizovaných bolo 25 tlačových besied a brífingov. **Na webovej stránke bolo publikovaných 638 článkov.**

V spolupráci s košickým televíznym štúdiom RTVS boli s týždennou frekvenciou vytvárané 5-minútové zostrihy o aktuálnom dianí v projekte Košice 2013 a v spolupráci s Rádiom Regina bola vysielaná na rozhlasových vlnách podobná relácia, takisto ako aj v Rádiu Košice. Aktívna spolupráca fungovala aj so Slovenským syndikátom novinárov, Tlačovou agentúrou SR a súkromnými médiami.

Od marca do decembra 2013 bol vydávaný programový mesačník s názvom **Kultúrny informátor**, ktorý bol zadarmo distribuovaný verejnosti. Jeho **mesačný náklad bol 20 000 kusov.**

V hojnej miere boli využívané sociálne siete Facebook, Google plus, Twitter. Na týždennej báze bol posielaný elektronický newsletter pre niekoľkotisíc odberateľov a tento systém bol aktívne používaný aj na distribúciu informácií zástupcom médií. Webová stránka www.kosice2013.sk bola doplňovaná aj o vybrané informácie v anglickom a maďarskom jazyku.

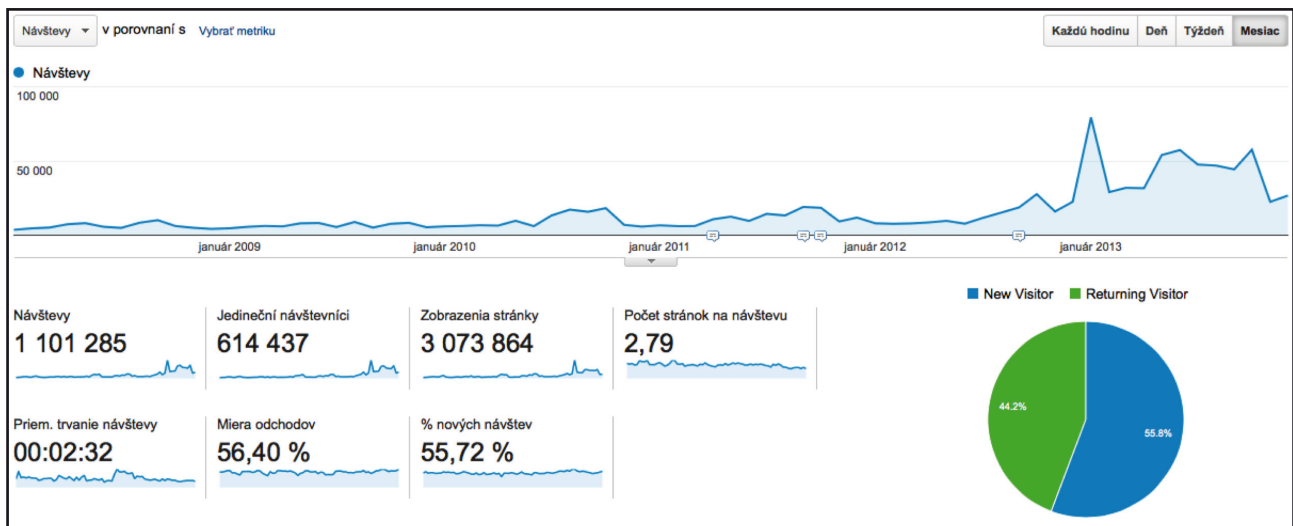

Na webovej stránke www.kosice2013.sk bola v období od 1. 1. 2013 do 31. 12. 2013 zaznamenná návštevnosť 529 174 návštev, z toho 316 322 unikátnych. Zobrazených bolo 1 304 567 stránok.

Krajina alebo územie	Návštevy	% Návštevy
1. Slovakia	422 186	79,78 %
2. Czech Republic	14 968	2,83 %
3. Germany	11 414	2,16 %
4. Hungary	9 500	1,80 %
5. United Kingdom	9 329	1,76 %
6. Austria	7 338	1,39 %
7. France	7 056	1,33 %
8. United States	5 370	1,01 %
9. (not set)	3 772	0,71 %
10. Italy	3 704	0,70 %

Krajina alebo územie	Návštevy	% Návštevy
1. Slovakia	897 039	81,45 %
2. Czech Republic	34 072	3,09 %
3. Germany	20 144	1,83 %
4. United Kingdom	17 014	1,54 %
5. France	14 971	1,36 %
6. Hungary	14 167	1,29 %
7. Austria	11 569	1,05 %
8. United States	10 433	0,95 %
9. Poland	8 600	0,78 %
10. Italy	6 568	0,60 %

zdroj: Google Analytics

Celkovo za päť rokov trvania projektu (od 1. 1. 2008 do 31. 12. 2013) bolo na oficiálnej webovej stránke zaznamenaných 1 101 285 návštev, z toho 614 437 unikátnych. Zobrazených bolo 3 073 864 stránok.

zdroj: Google Analytics

Administratíva a financovanie

Správna a dozorná rada

V prvom polroku 2013 sa uskutočnilo jedno stretnutie správnej rady neziskovej organizácie a jedno stretnutie dozornej rady neziskovej organizácie. Na stretnutí správnej rady, ktoré sa uskutočnilo dňa 20. 5. 2013 boli prerokované tieto dokumenty/body programu:

- Informácia o nominovaní členov správnej rady neziskovej organizácie Košice – Európske hlavné mesto kultúry 2013 v súvislosti s uplynutím funkčného obdobia
- Výročná správa za rok 2012
- Ročná účtovná závierka 2012 a výrok audítora
- Plán činnosti a finančný plán Košice – Európske hlavné mesto kultúry 2013, n. o. na rok 2013
- Schválenie smernice o obehú účtovných dokladov
- Dodatok č. 1 k smernici o poskytovaní náhrad výdavkov vzniknutých v súvislosti s realizáciou tuzemských a zahraničných pracovných ciest
- Správa o výsledkoch hlasovania *per rollam* zo dňa 23. 4. 2013
- Informácia o odstúpení člena Dozornej rady neziskovej organizácie
- Voľba člena Dozornej rady neziskovej organizácie

Na riadnom zasadnutí správnej rady boli schválené všetky body programu okrem Plánu činnosti a finančného plánu neziskovej organizácie na rok 2013 a bodu týkajúceho sa voľby člena dozornej rady neziskovej organizácie, nakoľko správna rada prijala uznesenie, že o týchto bodoch sa bude hlasovať *per rollam*. Tieto body boli schválené hlasovaním *per rollam* dňa 3. 6. 2013.

V druhom polroku 2013 sa uskutočnilo jedno stretnutie správnej rady neziskovej organizácie a jedno stretnutie dozornej rady neziskovej organizácie. Na stretnutí správnej rady, ktoré sa uskutočnilo dňa 2. 12. 2013 boli prerokované tieto dokumenty/body programu:

- Priebežná polročná správa o činnosti Košice 2013, n.o. – 1. polrok 2013
- Informácia o programe a štruktúre Záverečného ceremonálu
- Informácia o vzniku príspevkovej organizácie K – 13 Košické kultúrne centrá a o súvisiacich zmenách v neziskovej organizácii Košice – Európske hlavné mesto kultúry 2013
- Smernica o verejnom obstarávaní č. 2/2013
- Prezentácia podujatí roku 2013
- Informácia o realizácii dopadovej štúdie TU Košice s prezentáciou predbežných výsledkov
- Informácia o meraní dopadov kultúrnych a umeleckých intervencií projektu SPOTs na sociálny a komunitný rozvoj sídlisk
- Kultúrna stratégia mesta Košice na roky 2014 – 2018 (prezentácia)

Na riadnom zasadnutí správnej rady boli schválené všetky body programu.

Personálna politika

K31. 12. 2013 mala nezisková organizácia 66 zamestnancov v trvalom pracovnom pomere, čo predstavuje nárast o 16 zamestnancov v porovnaní s koncom roka 2012. Noví zamestnanci boli prijímaní najmä v programovej sekcii a sekcii marketingu a fundraisingu v súvislosti so zabezpečením veľkého počtu podujatí organizovaných neziskovou organizáciou v roku 2013. Fluktuácia zamestnancov sa v roku 2013 neprejavila v takej miere ako v predchádzajúcom období.

S postupným preberaním zodpovednosti za organizovanie programových aktivít v zrekonštruovaných objektoch a súvisiacich prevádzkových činnosti, boli prijatí alebo presunutí niektorí zamestnanci na technicko-prevádzkové pozície.

V súvislosti so vznikom príspevkovej organizácie K13 - Košické kultúrne centrá, ktorá v svojej organizačnej štruktúre počíta s väčšinou zamestnancov neziskovej organizácie, sa začal koncom roka 2013 postupný prechod zamestnancov do novovzniknutej príspevkovej organizácie.

V neziskovej organizácii zostane v nasledujúcom období minimálny potrebný počet zamestnancov, ktorí budú zabezpečovať činnosti neziskovej organizácie pri realizácii projektov K.A.I.R. a kreatívnej ekonomiky a kontinuitu zahraničných partnerstiev.

Hospodárske výsledky a financovanie neziskovej organizácie

Ročná účtovná závierka (Súvaha, Výkaz ziskov a strát a Poznámky) vrátane Výroku auditora k ročnej účtovnej závierke tvoria Prílohu č. 1 k Výročnej správe.

Základné údaje o n. o. Košice 2013

Mesto Košice po úspešnej prezentácii projektu, spracovaného pod názvom „Košice Interface 2013“ projektovým tímom mesta Košice, získalo titul Európske hlavné mesto kultúry 2013. Projekt „Košice Interface 2013“ bol dňa 25. 10. 2007 v jeho základnej štruktúre schválený Mestským zastupiteľstvom v Košiciach a následne jeho rozhodnutím vo forme Uznesenia MZ č. 279. Mestské zastupiteľstvo Košice týmto uznesením schválilo financovanie projektu Košice Interface 2013 v rokoch 2009 – 2014 v celkovej sume 15,2 mil. €.

Za účelom prípravy, realizácie, monitoringu a hodnotenia projektu „Košice Interface 2013“, sústredilo mesto Košice kompetencie a koordinačné činnosti zamerané na uskutočnenie cieľov do jedného subjektu s právnou subjektivitou – neziskovej organizácie Košice – Európske hlavné mesto kultúry Košice 2013. Je to organizácia, ktorá je zodpovedná predovšetkým za prípravu programu na rok 2013 (a podporných programových aktivít v rokoch 2009 – 2012), rozvojové projekty (kreatívna ekonomika, komunitný rozvoj, atď.), prevádzku kultúrneho centra Kasárne/Kulturpark, projekt SPOTs, marketing, medzinárodnú spoluprácu a ďalšie súvisiace aktivity, s výnimkou investičného procesu, ktorého nositeľom je MMK (prostredníctvom splnomocnenca pre projekt Košice 2013 a investičného tímu zloženého zo zamestnancov MMK).

Právny rámec neziskovej organizácie je obsiahnutý v zákone č. 213/1997 Z. z. o neziskových organizáciách, poskytujúcich všeobecné služby v znení zákona č. 35/2002 Z. z. a zákona č. 335/2007 Z. z., ktorý v rámci svojich úvodných ustanovení definuje tento subjekt práva, ako právnickú osobu, založenú za účelom poskytovania všeobecne prospešných služieb za vopred určených a pre všetkých používateľov rovnakých podmienok, a ktorej zisk sa nesmie použiť v prospech zakladateľov, členov orgánov, ani jej zamestnancov, ale sa musí použiť v celom rozsahu na zabezpečenie všeobecne prospešných služieb. Garancia spôsobu nakladania s finančnými prostriedkami, daná priamo zákonnými ustanoveniami, je najvýznamnejším aspektom zdôvodňujúcim akceptáciu tejto formy právnickej osoby, radiacej sa medzi organizácie tretieho sektora i európskym prostredím, resp. orgánmi, pôsobiacimi na nadnárodnej úrovni, ktorých pozitívne hodnotenie vo vzťahu k implementácii projektu „Košice Interface 2013“ je základom pre získanie finančných prostriedkov z európskych a ďalších fondov, grantových schém a súkromných zdrojov.

Fungovanie a pôsobenie neziskovej organizácie Košice – Európske hlavné mesto kultúry 2013, n. o., ako organizácie založenej na samosprávnom princípe, je zabezpečený financovaním, ktorého základným princípom bude viacdrojovosť. Mesto Košice, ako zakladateľ neziskovej organizácie, poskytol tejto právnickej osobe majetok (peňažný vklad) pri jej založení v celkovej hodnote 500 000 Sk (16 596,96 €), ktorý sa dňom vzniku neziskovej organizácie stal jej majetkom a s ktorým môže hospodáriť podľa vlastnej úvahy, avšak v súlade so zákonom č. 213/1997 Z. z. o neziskových organizáciách, poskytujúcich všeobecné služby v znení zákona č. 35/2002 Z. z. a zákona č. 335/2007 Z. z., ako i v súlade s jej zakladacími dokumentmi. Zdrojmi financovania činnosti neziskovej organizácie sú pri napĺňaní jej zmyslu a účelu podľa projektu „Košice Interface 2013“ príjmy na základe Zmluvy o poskytnutí služieb a vykonaní prác na projekte Košice – Európske hlavné mesto kultúry 2013 medzi neziskovou organizáciou a mestom Košice (uzatváraná každoročne na základe rozpočtu schváleného Mestským zastupiteľstvom Košice), príjmy z vlastnej činnosti, z podnikateľskej činnosti po zdanení, dary od fyzických osôb a právnických osôb, dotácie poskytnuté z rozpočtu obce, štátu, finančné prostriedky poskytnuté zo štrukturálnych fondov a pod.

Mesto Košice založilo neziskovú organizáciu predovšetkým za účelom prípravy, realizácie, monitoringu a hodnotenia projektu Košice – Európske hlavné mesto kultúry 2013 a súvisiacich činností a projektov podľa projektu „Košice Interface 2013“, schváleného medzinárodnou výberovou komisiou 9. septembra 2008 v Bratislave. Mesto Košice založilo neziskovú organizáciu, schválilo jej zakladaciu listinu a štatút a menovalo členov správnej rady a dozornej rady a menovalo riaditeľa uznesením Mestského zastupiteľstva v Košiciach č. 701. Obvodný úrad Košice zaregistroval neziskovú organizáciu dňa 23. decembra 2008 pod názvom Košice – Európske hlavné mesto kultúry 2013, n. o. (skrátene Košice 2013, n. o.) a prideliť jej IČO 3558 3461. Článok III. Zakladacej listiny vymedzuje druh všeobecne prospešných služieb, na ktoré sa nezisková organizácia zakladá takto: tvorba, rozvoj, ochrana, obnova a prezentácia duchovných a kultúrnych hodnôt, vzdelávanie, výchova a rozvoj telesnej kultúry, výskum, vývoj, vedecko-technické služby a informačné služby, tvorba a ochrana životného prostredia a ochrana zdravia obyvateľstva, služby na podporu regionálneho rozvoja a zamestnanosti.

Správna rada

Správna rada je najvyšším orgánom neziskovej organizácie. V roku 2010 došlo k štyrom úpravám štatútu Košice 2013, n. o., ktoré zmenili sídlo neziskovej organizácie (február 2010), rozšírili počet členov správnej rady a definovali spôsob ich nominácie (jún 2010 + 4 členovia nominovaní súkromným sektorom a regionálnymi samosprávami, november 2010 + 2 členovia nominovaní MK SR) a umožnili hlasovanie členov správnej rady „per rollam“ (október 2010).

Správna rada

- schvaľuje rozpočet neziskovej organizácie;
- schvaľuje ročnú účtovnú závierku a výročnú správu o činnosti a hospodárení;
- rozhoduje o zrušení, zlúčení, splynutí alebo rozdelení neziskovej organizácie, volí a odvoláva riaditeľa a určuje jeho plat, volí a odvoláva členov dozornej rady;
- rozhoduje o zmenách v štatúte, s výnimkou rozhodovania o zmene počtu členov správnej rady neziskovej organizácie, o ktorom v zmysle zakladateľskej listiny neziskovej organizácie rozhoduje výlučne zakladateľ neziskovej organizácie;
- rozhoduje o obmedzení práva riaditeľa konať v mene neziskovej organizácie;
- schvaľuje interné predpisy neziskovej organizácie (predovšetkým volebný poriadok neziskovej organizácie, organizačný a pracovný poriadok neziskovej organizácie, pravidiel nakladania s majetkom neziskovej organizácie), prehodnocuje a prijíma ich zmeny, návrh ktorých je oprávnený podať riaditeľ neziskovej organizácie, dozorná rada, ktorýkoľvek z členov správnej rady, ako aj zakladateľ neziskovej organizácie.

Správnu radu v ďalšom období tvorí trinásť členov, z ktorých:

- jedným (1) členom správnej rady je vždy štatutárny orgán zakladateľa neziskovej organizácie;
- ďalších šiestich (6) členov správnej rady volí a odvoláva správna rada z minimálneho počtu ôsmich (8) kandidátov navrhnutých na výkon tejto funkcie Mestským zastupiteľstvom v Košiciach. Spôsob voľby členov správnej rady podľa tohto bodu v podrobnostiach určí Volebný poriadok neziskovej organizácie;
- jeden (1) člen je nominovaný Košickým samosprávnym krajom (KSK), jeden (1) člen je spoločne nominovaný mestom Prešov a Prešovským samosprávnym krajom (PSK), dvaja (2) členovia sú nominovaní podnikateľským sektorom (U. S. Steel Košice, s. r. o., Východoslovenská energetika a. s., T – Systems s. r. o., NESS Slovensko a. s.) a dvaja (2) členovia sú nominovaní Ministerstvom kultúry Slovenskej republiky.

Členovia správnej rady:

- **Richard Raši** - predseda (z titulu funkcie štatutára mesta)
- **Renáta Lenártová**
- **Marek Vargovčák**
- **Juraj Koban**
- **Ľubica Blaškovičová**
- **Ľudovít Demian**
- **Gabriel Horal**
- **Thomas Georg Bogdain**
- **Thomas Jan Hejzman**
- **Ondrej Bernát**
- **Pavel Hagyar**
- **Radovan Karvai**
- **Božena Krížiková**

Dozorná rada

Dozorná rada je kontrolným orgánom neziskovej organizácie, ktorá dohliada na jej činnosť. Dozorná rada má 3 členov. Dĺžka funkčného obdobia člena dozornej rady je 5 rokov. Členov dozornej rady volí a odvoláva v zmysle článku V., bod 2, písm. g) štatútu správna rada z maximálne štyroch (4) kandidátov na túto funkciu, navrhnutých zakladateľom neziskovej organizácie.

Členovia dozornej rady:

- **Štefan Lasky** - predseda
- **Jozef Andrejčák**
- **Katarína Dudíková**

Riaditeľ n. o. Košice 2013

Ján Sudzina

Ján Sudzina sa stal výkonným riaditeľom neziskovej organizácie Košice 2013 – Európske hlavné mesto kultúry 16. mája 2011.

Narodil sa v Čečehove pri Michalovciach (1966) na východnom Slovensku. Vyštudoval ekonómiu na Vysokej škole ekonomickej v Bratislave na detašovanom pracovisku Fakulty riadenia v Košiciach. V rokoch 1992-1999 pracoval ako manažér vo Východoslovenských železniarňach Košice.

Od roku 2001 sa venuje vydavateľskej a agentúrnej činnosti v spoločnosti Hevhetia, ktorú založil a špecializuje sa na vydávanie diel nekomerčnej hudby - od klasiky, jazzu až po alternatívnu hudbu. Spoločnosť doteraz vydala viac ako 100 hudobných nosičov a kníh, ktoré distribuovala v Európe, Ázii a v Amerike.

Ján Sudzina sa venoval agentúrnej činnosti s podobným zameraním aj v Čechách, Poľsku a v Anglicku. Tri roky vydával časopis Hudba. Zorganizoval niekoľko hudobných festivalov na Slovensku a v zahraničí. Aktívne sa zúčastňoval na medzinárodných výstavách fonografického priemyslu MIDEM v Cannes (Francúzsko) a POPCOM v Berlíne (Nemecko). Angažoval sa aj na konferenciách o budúcnosti hudobného priemyslu MIDEMNET. Hovorí po anglicky, rusky a poľsky.

Šéfa tímu Európskeho hlavného mesta kultúry 2013 poznajú hudobní fajnšmekri najmä ako vydavateľa kvalitnej muziky. Je uznávaný vydavateľ a hudobný producent nekomerčnej hudby na Slovensku a v Poľsku. Okrem hudby ho fascinuje aj beh. Má "nabehaných" viac ako 30-tisíc kilometrov.

Riaditeľ je štatutárnym orgánom neziskovej organizácie, ktorý riadi činnosť neziskovej organizácie a koná v jej mene. Rozhoduje o všetkých záležitostiach, týkajúcich sa činnosti neziskovej organizácie, ak nie sú zákonom č. 213/1997 Z. z. o neziskových organizáciách, poskytujúcich všeobecne prospešné služby, zakladacou listinou neziskovej organizácie alebo týmto štatútom vyhradené do pôsobnosti iných orgánov neziskovej organizácie.

Riaditeľa v zmysle článku V., bod 2, písm. f) štatútu neziskovej organizácie Košice 2013 volí a odvoláva správna rada. Riaditeľa neziskovej organizácie volí správna rada v tajnom hlasovaní dvojtretinovou väčšinou hlasov všetkých členov správnej rady, a to z dvoch (2) kandidátov, navrhnutých členom správnej rady podľa článku V., bod 7, písm. a) tohto štatútu. V prípade, že navrhnutí kandidáti na funkciu riaditeľa neziskovej organizácie získajú rovnaký počet hlasov, ktorý predstavuje i kvalifikovanú väčšinu počtu hlasov členov správnej rady, aká je potrebná k zvoleniu kandidáta do funkcie riaditeľa neziskovej organizácie, je zvolený ten z kandidátov, za ktorého hlasoval člen správnej rady podľa článku V., bod 7, písm. a) tohto štatútu. Ak ani jeden z členov správnej rady podľa článku V., bod 7, písm. a) tohto štatútu navrhnutých kandidátov nezíska potrebný počet hlasov členov správnej rady, navrhne člen správnej rady podľa článku V., bod 7, písm. a) tohto štatútu ďalších dvoch (2) nových kandidátov na funkciu riaditeľa neziskovej organizácie. Na zvolenie riaditeľa neziskovej organizácie je potrebné, aby niektorý z navrhnutých kandidátov získal dvojtretinovú väčšinu počtu hlasov členov správnej rady. Ak v rámci druhého kola hlasovania získajú navrhnutí kandidáti rovnaký počet hlasov, ktorý je dostačujúcim na zvolenie do funkcie riaditeľa neziskovej organizácie, postupuje sa obdobne ako v rámci prvého hlasovania. Ak i opakovaná voľba riaditeľa neziskovej organizácie bude neúspešná, a to z dôvodu, že ani jeden z navrhnutých kandidátov nezíska potrebný počet hlasov, rozhodne o osobe riaditeľa neziskovej organizácie zakladateľ neziskovej organizácie.

Umelecký riaditeľ n. o. Košice 2013

Vladimír Beskid

Vladimír Beskid (1962) je umeleckým riaditeľom Európskeho hlavného mesta kultúry Košice 2013 od 28. septembra 2011.

Historik umenia a kurátor sa už v minulosti podieľal na príprave projektu Košice Interface 2013, s ktorým Košice vyhrali titul EHMK 2013. Presvedčil najmä svojou víziou smerovania projektu, znalosťou európskeho i košického kultúrneho a umeleckého prostredia. Má bohaté skúsenosti aj ako manažér.

Je absolventom Katedry vedy o výtvarnom umení na Filozofickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave (1984). Absolvoval študijné pobyty v Poľsku, Švajčiarsku a Francúzsku. Neskôr pôsobil na Fakulte umení TU v Košiciach a na Trnavskej univerzite. Pracoval vo viacerých kultúrnych inštitúciách na Slovensku i v zahraničí. Od roku 1987 kurátorsky pripravil viac ako 80 kolektívnych a individuálnych výstav domácich i zahraničných výtvarníkov, bol riaditeľom Galérie Jána Koniarika v Trnave i šéfkurátorom Múzea mladého umenia MOYA v Prahe.

Pôsobil vo viacerých kultúrnych inštitúciách v rámci Slovenska i zahraničia, aj na manažérskych pozíciách. Vyučoval na umelecky zameraných katedrách viacerých slovenských univerzít v Košiciach, Bratislave a Trnave. Má bohatú publikačnú činnosť, je členom slovenskej sekcie AICA, ktorá je najvyššou stavovskou organizáciou, združujúcou najrešpektovanejších výtvarných kritikov so sídlom v Paríži.

Umelecký riaditeľ neziskovej organizácie riadi programovú a koncepčnú časť projektu Košice 2013, vyplývajúcu z programových zámerov deklarovaných v materiáli spracovanom pod názvom „Košice Interface 2013“. V súčinnosti s riaditeľom schvaľuje koncepcie, odborné materiály, stanoviská a všetky dokumenty odborného charakteru, ktoré sa týkajú umeleckého programu a rozvojových projektov. Vykonaáva funkciu vedúceho umeleckej a programovej sekcie. Umelecká a programová sekcia vo svojej pôsobnosti zabezpečuje a zodpovedá za procesy a ich výstupné produkty, uskutočňované predovšetkým v nasledovných oblastiach:

- tvorba, koordinácia a príprava programových projektov pre aktuálny rok a rok 2013 (vrátane dotačného programu č. 3 v dotačnom systéme MKSR), predovšetkým v oblastiach environment a urbanizmus, vizuálne umenie, „performing arts“, kreatívna ekonomika, regionálna spolupráca a komunitný rozvoj, podľa základných ideových zámerov spracovaných a zakotvených v materiáli „Košice Interface 2013“;
- programové aktivity projektu, prezentovaného pod názvom Kasárne/Kulturpark;
- programové aktivity komunitných projektov, predovšetkým v rámci činností spojených s projektom výmenníkových staníc, t. j. projekt prezentovaný pod názvom SPOTs;
- organizačné zabezpečenie vybraných programových projektov, realizovaných neziskovou organizáciou;
- spolupráca s kultúrnymi operátormi a ďalšími subjektmi na lokálnej, regionálnej, národnej a medzinárodnej úrovni s cieľom tvorby, koordinácie a realizácie programových projektov;
- organizovanie činností zameraných na uskutočňovanie spolupráce neziskovej organizácie s tretími osobami na regionálnej úrovni, najmä spolupráca s Košickým samosprávnym krajom, kultúrnymi operátormi, mestami a obcami Košického a Prešovského kraja (predovšetkým s mestom Prešov) a koordinácia projektu Pentapolitana.

Organizačná štruktúra

